

årsrapport 2008

helgelandsparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Hovedtall konsern	Side 6
2. Hovedtall morbank	Side 7
3. Styrets årsberetning 2007	Side 8
4. Eierstyring og selskapsledelse	Side 18
5. Resultat konsern og morbank	Side 20
6. Balanse konsern og morbank	Side 21
7. Endring i egenkapital konsern og morbank	Side 22
8. Kontantstrømoppstilling konsern og morbank	Side 23
9. Noter konsern og morbank	Side 28
10. Nøkkeltall konsern og morbank	Side 92
11. Revisors beretning	Side 95
12. Erlæring fra styret og adm. banksjef	Side 96
13. Kontrollkomiteens melding	Side 97
14. Tillitsvalgte og hovedadministrasjon	Side 98

Adm. banksjefs kommentarer

2008 ble et urolig år også for norske banker. Finanskrisen som vi registrerte i andre verdensdeler allerede tidlig i 2007 slo med hurtigtogs fart inn i europeisk og norsk finanskrisen i løpet av året. Dette medførte et rekordhøyt rentenivå i det pengemarkedet norske banker henter store deler av sin finansiering. Etter hvert ble långiverne i dette markedet så tilbakeholdne at finansieringen av bankenes virksomhet var i ferd med å stoppe helt opp. For å bøte på dette vedtok regjeringen krisepakker som bankene har anledning til å gjøre bruk av for å sikre sin finansiering og også til å styrke sin soliditet.

For Helgeland Sparebank har ikke denne utviklingen gått upåaktet hen. Vi har foretatt enkelte låneopptak på de høye nivåene som har vært i markedet, med de konsekvenser det får for våre priser og marginer fremover. Videre har vi dempet vår konkurranseiver, spesielt i næringslivsmarkedet.

Resultatet for 2008 ble imidlertid meget godt for banken, sett i forhold til bankvesenet generelt og i forhold til våre nærmeste konkurrenter. Derfor føler jeg trygghet for at vi er kommet styrket ut av fjoråret selv om det bød på mange utfordringer. Det er ingen tvil om at inneværende – og nok også neste år - kommer til å bli spesielt, preget av nedgangskonjunkturer, arbeidsledighet og svekkede økonomiske resultater for mange bedrifter. Da er det betryggende for meg å vite at Helgeland Sparebank har en trygg og god soliditet, dyktige ansatte med solide kunnskaper og en sterk markedsposisjon. Med denne ballasten tar vi fatt på nye utfordringer, forhåpentligvis til glede for våre kunder og for Helgeland som en spennende region.

Mo i Rana, mars 2009

Arnt Krane
Adm. banksjef

Helgeland Sparebank er i dag en sammenslutning av 13 lokale sparebanker på Helgeland. Lokal forankring og levende interesser for alt som skjer i dette distriktet er grunnlaget for bankens virksomhet, og helt avgjørende for at banken i januar neste år kan markere 150 års virksomhet på Helgeland. Gjennom sin visjon om å være en drivkraft for vekst på Helgeland bekrefter banken sitt engasjement for samfunnsutvikling også i tiden fremover. Helgeland Sparebank har i de senere år avsatt deler av sitt overskudd til et gavefond kalt Helgelandsfondet. Gjennom dette fondet støtter banken Tiltak og aktiviteter som har verdi for mange mennesker og lokalsamfunn, som engasjerer og medvirker til dugnadsånd, trivsel, nyskapning og lokal stolthet. Helgelandsfondet er en del av bankens virkemiddel til utvikling, optimisme og vekst i bygder og byer på Helgeland, og har så langt bidratt til realisering av mange ulike prosjekter, som hver for seg eller samlet, har bidratt til lokal eller regional utvikling.

Små suksesshistorier på Helgeland

I årets beretning har vi gleden av å presentere noen suksesshistorier fra næringslivet på Helgeland. Historier som viser at det er mulig å lykkes selv om man ikke er bosatt eller har tilholdssted i de mest sentrale områder av landet. De eksemplene som her er trukket frem er kun en liten del av det som skjer innenfor næringslivet på Helgeland. Felles for dem alle er at det står ildsjeler bak prosjektene. Personer som gjennom sitt engasjement, entusiasme, pågangsmot og iver etter å skape noe, har bygd opp eller har vært med å forme et livsverk som i dag blir sett på som litt enestående. Vi håper du finner glede i å bli bedre kjent med våre syv utvalgte suksesshistorier.

Hovedtall konsern

(Beløp i millioner kroner)

	2008		2007	
		I % av gj.snitt forvaltn.kap.		I % av gj.snitt forvaltn.kap.
FRA RESULTATREGNSKAPET	Beløp		Beløp	
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	340	2,19	313	2,34
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	-5	-0,03	31	0,23
Sum driftskostnader	209	1,34	207	1,54
Tap på utlån, garantier	36	0,24	10	0,07
Inntekter fra tilknyttede selskaper	15	0,10	37	0,27
Resultat før skatt	177	1,14	242	1,81

FRA BALANSEN	2008	Endring i %	2007	Endring i %
Forvaltningskapital	16.594	16,4 %	14.256	12,8 %
Brutto utlån til og fordringer på kunder	14.190	10,7 %	12.818	11,4 %
Utlånsvekst personmarkedet		11,4 %		12,9 %
Utlånsvekst næringslivsmarkedet		9,4 %		9,9 %
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.581	8,2 %	7.930	7,5 %
Innskuddsvekst personmarkedet		10,8 %		9,3 %
Innskuddsvekst næringslivsmarkedet		4,0 %		4,7 %

Netto ansvarlig kapital	1.475		1.360	
Egenkapitaldekning		14,1 %		13,8 %
Herav kjernekapitaldekning		13,1 %		12,8 %

FORHOLDSTALL	2008	2007
Innskudd i % av brutto utlån	60,5 %	62,0 %
Tapsavsetninger i % av brutto utlån (ekskl. nedskrivn. garantier)	0,8 %	0,9 %
Årets tap i % av brutto utlån	0,3 %	0,1 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	8,8 %	14,8 %
Kostnader i % av sum netto inntekter eks. kursgevinst/tap	48,4 %	51,6 %

GRUNNFONDSBEVIS	2008	2007
Grunnfondskapital (i millioner kroner)	220	201
Overkursfond (i millioner kroner)	128	120
Grunnfondsbrøk 31.12	25,7 %	25,8 %
Inntjening per grunnfondsbevis (i kroner)	14,9	26,2

Hovedtall morbank

(Beløp i millioner kroner)	2008		2007	
	Beløp	I % av gj.snitt forvaltn.kap.	Beløp	I % av gj.snitt forvaltn.kap.
FRA RESULTATREGNSKAPET				
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	339	2,19	314	2,35
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	-6	-0,04	33	0,25
Sum driftskostnader	209	1,36	202	1,51
Tap på utlån, garantier m.v.	33	0,21	12	0,09
Inntekter fra finansielle instrumenter og andre driftsinntekter	12	0,07	6	0,04
Resultat før skatt	174	1,12	212	1,58
FRA BALANSEN	Beløp	Endring i %	Beløp	Endring i %
Forvaltningskapital	16.600	16,4 %	14.263	12,9 %
Brutto utlån til og fordringer på kunder	14.200	10,5 %	12.852	11,1 %
Utlånsvekst personmarkedet		10,8 %		12,9 %
Utlånsvekst næringslivsmarkedet		9,4 %		9,9 %
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.615	8,2 %	7.962	7,5 %
Innskuddsvekst personmarkedet		10,8 %		9,3 %
Innskuddsvekst næringslivsmarkedet		4,0 %		4,7 %
Netto ansvarlig kapital	1.461		1.331	
Egenkapitaldekning		14,0 %		13,5 %
Herav kjernekapitaldekning		13,1 %		12,5 %
FORHOLDSTALL		2008		2007
Innskudd i % av brutto utlån		60,7 %		62,1 %
Tapsavsetninger i % av brutto utlån (ekskl. nedskr. garantier)		0,8 %		1,1 %
Årets tap i % av brutto utlån		0,2 %		0,1 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt		8,6 %		12,7 %
Kostnader i % av inntekter ekskl. kursgevinster verdipapirer		48,8 %		50,8 %
GRUNNFONDSBEVIS		2008		2007
Grunnfondskapital (i millioner kroner)		220		201
Overkursfond (i millioner kroner)		128		120
Grunnfondsbrøk 31.12.		25,7 %		25,8 %
Utbytte per grunnfondsbevis (i kroner)		14,3		22,3

Styrets årsberetning 2008

Om markedet Helgeland

Næringsliv

2008 ble et godt år for næringslivet på Helgeland med høy sysselsetting og gode resultater.

Industrien

Helgeland har en stor prosess- og verkstedindustri, med en samlet omsetning på mer enn 12 mrd. kroner i 2008 og over 3000 sysselsatte. For denne industrien ble 2008 et godt år, både i forhold til aktivitet og driftsresultat.

Flere av de største industribedriftene, som for eksempel Alcoa Aluminium i Mosjøen og Celsa Armeringsstål i Mo i Rana, har fått nye solide eiere med langsiktige utviklingsmål. Det er i løpet av 2008 sluttført flere store utbyggingsprosjekter i industrien, som både har gitt økt produksjon, nye produkter og store miljøgevinster.

Utover høsten ble det klart at den internasjonale økonomikrisen ville få alvorlig effekt i markedene for flere av de største industribedriftene. Etterspørselsnedgangen i de internasjonale markedene har ført til at noen bedrifter har redusert sin produksjon og sendt permitteringsvarsel til ansatte. Det er derfor betydelig usikkerhet som preger inngangen til 2009.

Spørsmålet om industrikraft er fortsatt ikke avklart gjennom 2008. Den pågående justering av myndighetenes klimapolitikk er en utfordring for prosessbedriftene. Kriteriene skaper bl.a. problemer for Celsa Armeringsstål som må kjøpe CO₂-kvoter for å utnytte den økte produksjonskapasiteten kapasitet etter modernisering av stålverkprosessen.

Etter flere år med produksjonsvekst opplevde treforedlingsindustrien en merkbar etterspørselssvikt i andre halvår i 2008. Stopp i den innenlandske boligproduksjonen har resultert i produksjonstilpasninger og permitteringer i flere treforedlingsbedrifter på Helgeland.

Verkstedindustrien

Den positive utviklingen i prosess- og oljeindustrien har over flere år gitt vekstimpulser til en aktiv og innovativ verkstedindustri på Helgeland. Denne industrien har utviklet seg fra å være ei lokal leverandørnæring til å bli konkurransedyktig i nye markeder. Mange av verkstedsbedriftene på Helgeland har langsiktige leveranseavtaler og fulle ordrebøker ved inngangen til 2009.

Oljeindustrien

Helgeland er i ferd med å få en betydelig oljevirkingsomhet

tilknyttet Nornefeltet, som allerede er i produksjon, og Skarvfeltet som klargjøres for produksjon i 2011. Begge oljefeltene ligger rett utenfor Helgelandskysten, ca 200 km vest for Sandnessjøen. Dette har gitt den lokale leverandørindustrien gode utviklingsmuligheter og skapt optimisme og stor framtidstro i hele regionen og sterke vekstimpulser, særlig i Sandnessjøen.

Bygge- og entreprenørbransjen

Bygge- og entreprenørbransjen har lagt bak seg et godt år med høy aktivitet. Enkelte steder ser vi klare tendenser til lavere byggeaktivitet, mens det andre steder som, i Mo i Rana, fortsatt er full sysselsetting.

Handels-/servicenæringene og reiseliv

Høy sysselsetting og god kjøpekraftutvikling har gitt handels- og servicenæringene god omsetning i 2008.

Torghatten Nord AS, heleid datter av Torghatten Trafikkselskap ASA i Brønnøysund, overtok ved årsskiftet ferje og hurtigbåtvirksomheten fra Hurtigruten Group ASA. Avtalen omfattet 45 fartøy og 606 ansatte. Etter dette er Torghatten Trafikkselskap ASA blant de største trafikkselskap i landet.

Reiselivet hadde økende etterspørsel etter overnattings- og aktivitetstilbud i 2008. 7 av 10 turister er fra Norge, og det er aktivitetsturisme med øyhopping, sykkel safari, vandreturer og minicruise som øker mest. Vi ser en økende interesse for nye turistattraksjoner, først og fremst innenfor lokal kultur og spektakulære naturopplevelser.

Den økte etterspørselen har medført økning i antall nye reiselivsbedrifter, særlig innenfor aktiviteter som havrafting, seiling, kajakkpadling og sjøfiske.

Fiskeri, oppdrett og landbruk

2008 ble et år på det jevne for de tradisjonelle fiskeriene, med brukbare fangstforhold, kvoter og priser.

Lakseoppdrettsnæringene har lagt bak seg et godt år. Det har vært god markedstilgang, gode priser og lite sykdom. Det investeres i økt produksjon av smolt og matfisk, og det forventes tildeling av nye konsesjoner til Helgeland.

Øvrig matfiskproduksjon som kveite og torsk er fortsatt i en tidlig utviklingsfase. Det investeres betydelige beløp i forskning og produksjon av nye arter, og tilgangen på risikovillig kapital synes å være til stede.

Landbruket på Helgeland har hatt ei positiv utvikling de siste årene, og det er optimisme og framtidstro i næringa. Dette merkes ved at mange av bankens landbrukskunder kjøper større kvoter, bygger nye driftsbygninger og går inn i samdriftsløsninger. Helgeland er blitt Nord-Norges største region innen svineproduksjon, med

et ekspansivt produksjonsmiljø og flere produsenter.

Offentlige foretak/virksomheter

De store offentlige foretakene som Brønnøysundregistrene, NAV Servicesenter og Statens Innkrevingsentral fortsetter å utvikle seg gjennom nye arbeidsoppgaver og nye medarbeidere.

Med unntak av de tre Helgelandskommunene som var involvert i Terra-saken, har de øvrige kommunene på Helgeland hatt et jevnt godt år med god skatteinntang og høy aktivitet.

Kultur, idrett og utdanning

Helgeland Sparebank er en viktig og engasjert aktør innenfor kultur og idrettsliv på Helgeland.

Regionen har et frodig kulturtilbud innenfor mange sjangere. Vi kan nevne Norges største teaterfestival, "Vinterlysfestivalen" i Mo i Rana, som arrangeres av Nordland Teater i februar måned hvert år. Sommerfestivalene Trænefestivalen med over 3000 besøkende på den lille øygruppen 33 nautiske mil ut i havet, Rootsfestivalen i Brønnøysund og Hemnes Jazz og Bluesfestival som høster stor oppmerksomhet fra et entusiastisk publikum.

I tillegg til alt dette arrangeres det lokale konserter og revyer fra et utall teaterlag, sangforeninger og musikkgrupper over hele Helgeland.

Store idrettsarrangementer er Bysprinten i Mosjøen som samler store deler av skieliten, Kippermoen Cup med flere tusen fotballglade barn og store turrenn som Hattrennet og Blåvegenrennet.

Det gjennomføres for tiden betydelige investeringer i nye idrettsanlegg, blant annet med bygging av flere nye kunstgressanlegg, friidrettsbane i Sømna og ny første-divisjonsarena for fotball i Rana.

Personmarkedet

2008 ble et år med full sysselsetting og god kjøpekraftutvikling på Helgeland. Det har vært arbeidstakers marked i flere bransjer, og etterspørselen etter fagarbeidere innenfor de fleste håndverksfag har gitt mange nye lærlingkontrakter til ungdom under utdanning.

Verdien på boliger og fritidseiendommer har hatt en jevnt stigende tendens i flere år, og dette fortsatte også i 2008, dog med en noe lavere tendens mot slutten av året.

Helgeland har en variert og storslått natur, og helgelingen er flink til å bruke den. De siste årene har bygging og omsetning av fritidseiendommer skutt fart, og det har tilført ny aktivitet og økonomisk vekst til mange mindre lokalsamfunn.

Samferdsel

Helgeland er en geografisk stor region med store kommunikasjonsmessige utfordringer både til sjøs, til lands

og i luften. Fylkestinget har besluttet byggestart på ny tunnel gjennom Toven, og Statens Vegvesen har fått oppstartsmidler til å starte en lenge etterlengtet utbedring av E6 ved Majavatn. I tillegg til dette inneholder regjeringens krisepakke midler til utbedring av E6 gjennom nordlige deler av Dunderlandsdalen. Arbeidet med prosjektering av nye flyplasser pågår med full kraft, men det er fortsatt ikke fattet beslutninger om byggestart for noen av disse.

Om Helgeland Sparebank og vårt samfunnsengasjement

Helgeland Sparebank er en sammenslutning av 13 lokale sparebanker på Helgeland, med en historikk helt tilbake til 1860. Med røttene godt forankret på Helgeland er banken levende opptatt av det som skjer her, og banken har en uttalt visjon om å være en drivkraft for vekst på Helgeland.

For å kunne bidra mer til samfunns- og stedsutvikling valgte banken i 2007, 2008 og nå i 2009 å avsette midler til gavefond. Gjennom dette fondet (Helgelandsfondet) bevilget banken i 2008 ca. 15 mill kroner til lag, foreninger og andre gode samfunnsformål. Helgeland Sparebank er med dette den største bidragsyteren til stedsutvikling, kulturaktiviteter, nyskaping og vekst på Helgeland.

Betydelige deler av disse midlene er i 2008 benyttet til tiltak som skal fokusere på regionens muligheter gjennom samarbeid og stedsutvikling. Det meste har imidlertid gått til kultur og idrett der barn og unge er engasjert, men fondet har også støttet tiltak som hele bygda eller byen står bak og som skaper trivsel, aktivitet og lokal stolthet.

Det er viktig for oss som lokal bank å gi gode rammevilkår til de ildsjelene som bruker tid og krefter på å skape en meningsfull og innholdsrik oppvekst for de unge, som skal drive samfunnsutviklingen videre og skape grunnlag for bosetning og vekst.

Bosetning og vekst er en forutsetning for bankvirksomhet. Uten livskraftige og attraktive lokalsamfunn blir det vanskelig å rekruttere arbeidskraft til bedrifter og offentlig virksomhet, noe vi trenger for å fremme samfunnsutviklingen. Vi lever derfor i skjebnefellesskap – banken og helgelingen – og Helgelandsfondet er en del av bankens bidrag til utvikling, optimisme og vekst i bygger og byer på Helgeland.

Hovedtrekk i Helgeland Sparebank i 2008

Året 2008 har vært preget av stor uro i de internasjonale finansmarkedene, som også har fått effekt i det norske finansmarkedet. Helgeland Sparebank kan likevel vise til et godt resultat i 2008 og stabil lønnsomhet i bankens basisdrift. Konsernets resultat før skatt ble 177 millioner kroner, mot 242 millioner kroner året før.

Resultatendringen fra 2007 er i hovedsak knyttet til betydelige aksjegevinster og inntekter fra tilknyttede selskaper i 2007, samt økte tapsavsetninger i 2008. Konsernet har en forsiktig verdipapirstrategi, og dette har gitt seg utslag i lave tap på verdipapirer i 2008. Resultatet for 2008 gir en egenkapitalavkastning på 8,8 %, og et resultat pr grunnfondsbevis på 14,9 kroner. Dette er en avkastning styret er fornøyd med for 2008.

Konsernets forvaltningskapital økte med 16,4 %, og ble 16,6 milliarder kroner mot 14,3 milliarder kroner i 2007. Konsernet har hatt en moderat utlånsvekst på 10,7 % og en tilfredsstillende vekst i innskudd på 8,2 %. Det har i 2008 vært fokus på en kontrollert utlånsvekst og en mer restriktiv utlånspolitikk overfor nye kunder. Kredittveksten var avtagende mot slutten av 2008. Det har vært høy fokus på arbeidet med innskuddskundene og konsernet har opprettholdt et godt nivå på innskuddsdekningen gjennom hele 2008. Ved årsskiftet hadde konsernet en innskuddsdekning på 60,5 % mot 62,0 % året før. Konsernets resultat- og balanseutvikling i 2008 danner grunnlag for en fortsatt god kapitaldekningsprosent på 14,1 %, og en kjernekapitaldekning på 13,1 % ved utgangen av 2008.

Konsernets finansieringsstruktur har vært god gjennom hele 2008 og likviditetssituasjonen er betryggende. Helgeland Sparebank fikk også i løpet av 2008 oppgradert rating fra alle som stiller rating i Norge til A-, som er svært tilfredsstillende. Tiltakspakken for finanssektoren i november 2008 er benyttet gjennom opptak av fastrentelån i Norges Bank. For å ytterligere styrke bankens tilgang til finansieringskilder, og for bedre å kunne nyttiggjøre seg regjeringens tiltakspakker, er banken i gang med etablering av eget boligkredittforetak, Helgeland Boligkreditt AS. Foretaket søker nå om konsesjon til å drive kredittforetak med mulighet til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Banken vil dermed være i posisjon til å delta i myndighetenes bytteordning der OMF byttes i statspapirer fra 2. kvartal 2009. Boligkredittforetaket eies 100 % av Helgeland Sparebank.

Banken byttet i slutten av 2007 leverandør av livsforsikringsprodukter til Frende Liv, og er medeier i eierselskapet Frende Holding AS. I en overgangsfase har leverandørskiftet gitt noe lavere inntekter. Banken var i 2008 med på etableringen av verdipapirforetaket Norne Securities AS sammen med 12 andre banker. Frende Holding AS og Norne Securities AS forventes på sikt å gi eieravkastning og positiv effekt på netto provisjonsinntekter.

Helgeland Sparebank gjennomfører årlig en kundetilfredshetsundersøkelse. Resultatet av undersøkelsen i 2008 viser at bankens kunder er gjennomgående tilfreds med banken, og at banken opprettholder en solid markedsandel på 56 % på Helgeland. Våre kunders tilfredshet og lojalitet er meget stabil gjennom de siste 3 år og på høyde med alle våre konkurrenter. Dette er styret meget godt fornøyd med.

Årsregnskap 2008

Konsernets virksomhet er i hovedsak tradisjonell bankdrift, med formidlingssalg av plasserings- og forsikringsprodukter. Virksomheten i morbankens datterselskaper og tilknyttede selskaper er i hovedsak knyttet til utleie og drift av eiendommer.

I likhet med datterselskaper og tilknyttede selskaper har banken strategiske plasseringer i aksjer, hvorav strategisk eierskap i produktselskapene Frende Liv og Norne Securities AS inngår i dette.

Regnskapsprinsipper

Helgeland Sparebank utarbeider konsernregnskapet og morbanken sitt regnskap i samsvar med IFRS (internasjonale regnskapsregler). Konsernregnskapet fremkommer ved konsolidering av morbanken Helgeland Sparebank og bankens datterselskaper. Nærmere beskrivelse av regnskapsprinsippene er gitt i noter til årsregnskapet.

I årsregnskapet er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn. Konsernet er ikke involvert i noen rettstvister som vurderes å ha betydning for konsernets soliditet eller lønnsomhet. Styret kjenner ikke til forhold etter årsskiftet som har vesentlig betydning for årsregnskapet. Tallene det refereres til er konserntall med mindre det er angitt at det gjelder morbanken.

Resultatutvikling

Konsernet kan vise til en stabil og god bankdrift. Resultat for skatt ble 177 millioner kroner, mot 242 millioner kroner i 2007. Resultatet tilsvarer 1,14 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mot 1,81 % i 2007. Konsernet har i 2008 nådd sitt "strategiske mål" for kapitaldekning og egenkapitalavkastning.

Konsernets resultat er noe høyere enn morbankens resultat, etter tilførsel av inntekter fra datterselskaper og tilknyttede selskaper. Oppstillingen nedenfor viser forskjellen mellom morbankens årsresultat og konsernets årsresultat.

	31.12.08	31.12.07
Resultat morbank IFRS	122	163
Effekt datter-/tilknyttede selskap	+8	+30
IFRS justeringer konsern	-2	-2
Resultat konsern IFRS	128	191

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Bankens hovedinntektskilde er nettorenten, som påvirkes av rentemarginen og volum av innskudd og utlån. Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble 340 millioner kroner. Dette er en økning på 27 millioner kroner i forhold til

2007. Konsernet har en fortsatt god men fallende netto-rente. Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde nettorenten 2,19 % mot 2,34 % per 31.12.07.

Vekst har gitt høyere inntekter i kroner, mens netto-renten målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltning har gått ned. Utviklingen er bl.a. påvirket av høye innlånsrenter gjennom hele 2008. Kreditspreadene gikk noe ned mot slutten av året, og har fortsatt å falle litt i starten på 2009, men er fortsatt høye.

Sikringsfondet har i 2008 vært innbetalt med en tredjedel av full avgift, og er belastet regnskapet med 3 millioner kroner. Det ble ikke krevd inn avgift i 2007.

Banken har gjennomført fem renteendringer på utlån og kundeinnskudd i løpet av året.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter ble 69 millioner kroner.

I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble netto provisjonsinntekter 0,45 % mot 0,53 % i 2007. Dette er som forventet, og netto provisjonsinntekter er bl.a. redusert som følge av overgang til Frende Liv og gradvis bortfall av gebyrinntekter. Denne utviklingen skjer også i bankvesenet for øvrig. Tilgjengelige tall for gjennomsnittet av sparebanker viser at våre inntektsprosjenter ligger noe over gjennomsnittet.

Banken har i hele 2008 hatt konsesjon i henhold til det nye verdipapirmarkedsdirektivet MIFID. Banken har ikke kompliserte lånefinansierte spareprodukter i sin produktportefølje.

Netto verdiendring på finansielle instrumenter

Reduksjon i netto inntekter fra finansielle instrumenter sammenlignet med fjoråret er i hovedsak relatert til betydelige aksjegevinster i første kvartal 2007. Konsernet har et urealisert tap på rentebærende verdipapirer på 31 millioner kroner og en urealisert gevinst på innlån og renteswapper på 20 millioner kroner. Netto tap på aksjer er utgiftsført med 5 millioner kroner. Nettoeffekten av verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter er utgiftsført med 5 millioner kroner.

Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper

Inntekter fra tilknyttede selskaper ble 15 millioner kroner mot 37 millioner kroner i 2007. Av reduksjonen på 22 millioner kroner er 15 millioner kroner relatert til inntekter fra et aksjesalg i et tilknyttet selskap i første kvartal 2007.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter utgjør 3 millioner kroner. Inntektene er redusert med 4 millioner kroner fra 2007, hvorav 2 millioner kroner henføres til gevinst av et tomtsalg i 2007.

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 209 millioner kroner, mot 207 millioner kroner i fjor. De relative tallene viser en positiv utvikling, og kostnader målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,34 % mot 1,54 % i 2007. Driftskostnader i prosent av inntekter (ekskl. kursgevin-

ster) utgjorde 48,7 %. Hovedforklaringen på den økte inntjenings effektiviteten er at det økte forretningsvolumet gjennom 2008 er håndtert av samme antall årsverk som i 2007. Sum årsverk per 31.12.08 var 193. Dette er likt med forrige årsskifte.

Tap og mislighold

Tap på utlån og garantier er utgiftsført med 36 millioner kroner, mot 10 millioner kroner i 2007.

Økte tap har sammenheng med økte individuelle nedskrivninger og nedskrivninger av grupper på utlån. Nedskrivninger av grupper på utlån er økt fra 47 millioner kroner til 50 millioner kroner per 31.12.08. Dette utgjør 0,35 % av brutto utlån, mens individuelle nedskrivninger utgjør 0,5 % av brutto utlån.

Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement har økt med 38 millioner kroner fra 31.12.07. Netto misligholdte lån i prosent av brutto utlån utgjorde 0,9 % pr 31.12.08 (0,8 % året før), og netto tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån utgjorde 0,6 % (samme som året før).

Balanseutvikling

Forvaltningskapitalen ved utgangen av året ble 16,6 milliarder kroner. De siste 12 månedene har forvaltningskapitalen økt med 2.338 millioner kroner, tilsvarende 16,4 %.

Kontantstrøm

Netto økning i likviditetsbeholdningen i 2008 er på 463 millioner kroner. I løpet av året har det vært en økning i kontantstrøm fra utlån med 306 millioner kroner, og økning på 234 millioner kroner i kundeinnskudd.

Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg

Sertifikat- og obligasjonsbeholdningen er netto økt med 332 millioner kroner siste år. Banken har en forsiktig verdipapirstrategi, og dette har gitt seg utslag i lave tap på verdipapirer i 2008. I løpet av 2008 er eksponering mot aksjemarkedet økt med 23 millioner kroner.

Engasjement

Brutto utlån til kunder utgjorde ved årsskiftet 14,2 milliarder kroner. Som forventet har utlånsveksten flatet noe ut i 2008. Hittil i år ble veksten 1.372 millioner kroner, eller 10,7 %. Konsernet har størst vekst i utlån til personkunder som ble 11,4 %, mens veksten til næringslivskunder ble 9,4 %.

Andel utlån til personmarkedet per 31.12.08 var 9,1 milliarder kroner, eller 63,9 %.

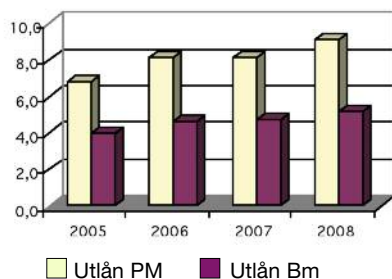
Av brutto utlån er 84 % lånt ut til kunder på Helgeland. Dette er innenfor bankens målsetting.

Garantier stilt på vegne av kunder er økt med 120 millioner kroner i 2008, og utgjorde 715 millioner kroner per 31.12.08. Garantiene er i all hovedsak stilt på vegne av bedriftskunder med en andel på 98 %.

Ubenyttede trekkrettigheter utgjør 1,3 milliarder, fordelt på 34 % i personmarkedet og 66 % i bedriftsmarkedet.

Sammenlignet med tilsvarende periode i fjor viser næringslivsporteføljen fordelt på risikoklasser en reduksjon i lav risiko, en økning i middels risiko og en uendret andel i engasjement klassifisert som høy risiko. En slik forskyving i porteføljen kombinert med den usikkerheten som er i realøkonomien, gir en høyere kredittrisiko samlet sett.

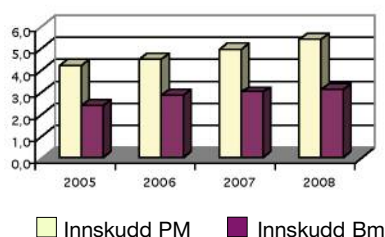
Utlånsvekst

Innskudd fra kunder

Konsernet har en stabil innskuddsmasse og har opprettholdt et godt nivå på innskuddsdekningen gjennom 2008. Av totale innskudd på 8,6 milliarder kroner, er 5,5 milliarder kroner, eller 63,7 % innskudd fra personkunder. Dette er en økning fra 2007, da andel innskudd fra personkunder utgjorde 62,2 %. Konsernet har hatt en moderat innskuddsvekst på 8,2 % i 2008. Brutto utlån og innskudd fra kunder gir en samlet egenfinansiering per 31.12.08 på 60,5 %, mot 60,2 % året før. Sum innskudd utgjorde ved årets slutt 8,6 milliarder kroner, hvorav 7,9 milliarder kroner eller 92,1 % er innskudd fra kunder på Helgeland.

Innskuddsvekst

Finansiering

Etter utallige redningspakker som myndigheter og sentralbanker verden over står bak, i tillegg til kraftige rentekutt, er det tegn som tyder på en foreløpig stabilisering av det finansielle markedet. Bankenes kredittspreader har imidlertid holdt seg oppe på et historisk høyt nivå, og dette har bidratt til å øke bankens innlånskostnader etter hvert som forfalte lån må refinansieres.

Banken har deltatt i regjeringens F-låns ordning, og er i tillegg kommet godt i gang med etablering av et eget boligkredittforetak. Dette er for å kunne nyttiggjøre også regjeringens bytteordning for obligasjoner med fortrinnsrett mot statspapirer.

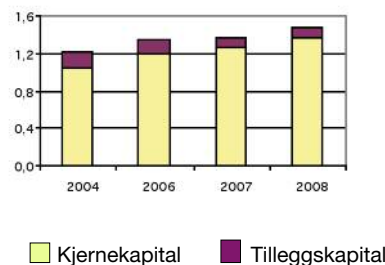
Ved utgangen av året har banken en andel av lang finansiering (> 12 mnd.) på ca. 88 %. Banken har økt sine likviditetsbuffere og har økt durasjonen på innlånsporteføljen gjennom 2008. Kredittsynets likviditetsindikator 1 ble 105,4 per 31.12.08.

Bankens kommitterte trekkrettigheter på 0,6 milliarder kroner står fortsatt ubenyttet.

Soliditet

Konsernets egenkapital utgjør 1.486 millioner kroner. Konsernets netto ansvarlige kapital, som er grunnlag for beregning av kapitaldekningen, utgjør 1.475 millioner kroner. Basert på standardmetoden i Basel II-regelverket utgjorde kapitaldekningen 14,1 %. Banken har forholdsvis høy andel av kjernekapital, og kjernekapitaldekningen utgjør 13,1 %.

Ansvarlig kapital

Grunnfondsbevis - HELG

Det vektlegges å gi et konkurransedyktig kontantutbytte til grunnfondsbeviserne, og summen av kontantutbytte og avsetning til utbyttereguleringsfond skal avspeile grunnfondsbevisernes andel av egenkapitalen.

Banken gjennomførte utbytte- og ansatteemisjon i 2008. I utbytteemisjonen oppnådde banken 72 % tegning og i ansatteemisjonen ble det 73 % tegning. Dette tegningsresultatet er banken godt fornøyd med. Totalt ble det tegnet 181.875 nye grunnfondsbevis, og grunnfondskapitalen økte med 18 millioner kroner fra 202 millioner kroner til 220 millioner kroner.

Grunnfondsbeviskapitalen er fordelt på ca. 2.500 eiere. I note er det gitt en oversikt over de 20 største grunnfondsbeviserne. Per 31.12.08 var kursen på bankens grunnfondsbevis 100,5 kroner per bevis. Banken eier ved utgangen av året 6.100 egne grunnfondsbevis.

Overskuddsdisponering

Etter styrets mening gir det fremlagte resultatregnskapet og balansen et rettviseende bilde av bankens stilling og resultat. Morbankens overskudd etter skatt på 122 millioner, samt overføring fra fond for urealiserte gevinster med 4 millioner kroner, gir et utbyttegrunnlag på totalt 126 millioner kroner. På grunn av den vanskelige nedgangskonjunktoren i både norsk og internasjonal økonomi

mi, ønsker banken å holde igjen noe kapital for å bidra til å opprettholde et godt nivå på kapitaldekningen.

Styret foreslår derfor overfor forstandskapet at det deles ut 8 kroner i kontantutbytte, til sammen 18 millioner kroner. I tillegg avsettes det 6 kroner til utjevningsfond for hvert grunnfondsbevis, til sammen 13 millioner kroner. Videre foreslås det å avsette 10 millioner kroner til gavefond. Det avsettes ikke maksimalt til gavefondet "Helgelandsfondet" i 2008, da banken har gode gjenværende reserver fra tidligere år. Resterende del av overskuddet på 85 millioner kroner overføres til sparebankens fond.

Basel II - kapitaldekningsregler

Kapitalkrav (Basel II) trådte i kraft 1. januar 2007 og er tredelt. Pilar I omfatter minstekrav til kapitaldekning, og er en videreutvikling av tidligere kapitaldekningsregulering (Basel I). Pilar II omhandler institusjonens egenvaluering av samlet kapitalbehov som ikke er dekket i Pilar I, samt tilsynsmessig oppfølging, mens Pilar III omfatter offentliggjøring av finansiell informasjon.

Kapitalstyring

Risikokategorier:

- Kredittrisiko: risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.
- Markedsrisiko: risikoen for tap som skyldes endringer i renter, valutakurs og aksje-/verdi-papirкурser.
- Likviditetsrisiko: risikoen for at konsernet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser ved forfall.
- Operasjonell risiko: risiko for direkte eller indirekte tap grunnet svikt i interne rutiner, systemer og prosesser, utilstrekkelig kompetanse, skader på eiendeler, driftsavbrudd eller systemfeil, eller internt eller eksternt bedrageri.

Uansett hvor god risikostyringen er i banken vil det kunne oppstå uventet tap som krever at konsernet har tilstrekkelig med egenkapital. Som en del av Basel II-prosjektet er det for de ulike risikoområder vurdert behov for tilleggskapital. Vurderingene er underbygget med ulike interne vurderinger og beregningsmodeller. Dette er oppsummert i bankens ICAAP, som er styret sitt dokument for dokumentasjon av beregnet kapitalbehov og plan for kapitalstyring.

Virksomhetsstyring (corporate governance)

God virksomhetsstyring i Helgeland Sparebank omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre eiernes, innskytternes og andre gruppers interesser i banken. Konsernets prinsipper for god virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir iverksatt og nådd.

Risikostyring og intern kontroll

Styrets risikostyring av Helgeland Sparebank bygger på prinsippene som er gitt i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse.

Konsernets prinsipper og rammer for intern kontroll og risikostyring er nedfelt i egne styringsdokumenter som gjennomgås av styret:

- Policy eierstyring og selskapsledelse
- Policy risikostyring og intern kontroll
- Retningslinjer og krav til systemer og prosesser

Styringsdokumentene er konsernets interne rammeverk for god styring og kontroll, og policyen gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risikostyring, samtidig som det sikrer at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette.

Risikostyring er en viktig forutsetning for at konsernet skal nå sine mål over tid. Risikostyringen er sentral i den daglige driften og i styrets løpende fokus.

Risikoen styres primært gjennom policy og retningslinjer, rammer, fullmakter, rapporteringskrav og krav til kompetanse.

Styret fastsetter bankens kredittpolicy som dekker kredittrisiko og bankens finanspolicy som dekker områdene likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Ved implementeringen av Basel II er det de senere år brukt mye tid på å utvikle et system for oversikt over risikovurdering i prosessene og tilhørende nøkkelkontroller i de operative funksjonene.

Det rapporteres årlig om intern kontroll fra linjen og oppover til styret. Styringsdokumentene og kontrollsystemene er bygget opp for å ivareta fokus på effektiv drift, risikokontroll, fornuftige forsiktighetshensyn, korrekt finansiell- og ikke finansiell informasjon og compliance av lover retningslinjer, så vel som interne retningslinjer og strategier. På bakgrunn av dette har styret tilfredsstillende grunnlag for å bekrefte at intern kontroll er forsvarelig ivaretatt.

Konsernets internrevisjon utgjør ett årsverk og er direkte underlagt styret. Intern revisor skal vurdere om det er etablert betryggende rutiner på de viktigste områder i banken for å redusere risiko.

Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at konsernet ikke kan innfri sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Konsernets strategi for styring av likviditetsrisiko gjennomgås årlig av styret. Strategien har vært under revidering og revidert strategi for likviditetsrisiko er vedtatt av styret i 2008. Strategien fastsetter bankens samlede likviditetsrisikotoleranse og inneholder konkrete rammer og styringsparametere.

Konsernets likviditetsrisiko reduseres gjennom å diversifisere innlånene på ulike markeder, ulike innlånskilder og på ulike forfallstidspunkter. Det foreligger klare krav til andel langsiktig finansiering ved innlån. Styret har vedtatt

en målsetning om minst 70 % langsiktig finansiering, samt at det er satt styringsmål for nivå på Kredittilsynets likviditetsindikatorer. Per 31.12.08 var andel langsiktig finansiering 88 %, som er godt over målkravet. Likviditetsindikator 1 ble 105,4 per 31.12.08, som også er innenfor fastsatt målkrav og høyere enn sist kjente gjennomsnittsverdi for referansebankene. Dette er også innenfor bankens fastsatte målkrav.

Konsernet har likviditetsbuffer i form av langsiktige og kortsiktige ubenyttede trekkrettigheter, samt plasseringer i likvide renteporteføljer for ytterligere å begrense konsernets likviditetsrisiko.

Innskuddsdekningen er et viktig parameter for oppfølging av likviditetsrisiko, det vil si hvor stor andel av brutto utlån til kunder som er dekket ved innskudd fra kunder. Styret har fastsatt minstekrav til innskuddsdekning, og dette kravet var innfridd gjennom hele 2008. Styret følger utviklingen i innskuddsdekning og finansieringsstruktur løpende, og har høy fokus på konsernets likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Konsernets markedsrisiko består av renterisiko, prisisiko aksjer og valutarisiko. Konsernets markedsrisikostrategi gjennomgås årlig av styret.

Markedsrisikostراتيجien har vært under revidering og ny strategi er vedtatt av styret i 2008. I den reviderte strategien er det fastsatt overordnet mål for konsernets markedslikviditetstoleranse.

Renterisikoen styres mot det ønskede nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentebytteavtaler for å redusere renterisiko i tilknytning til fastrente utlån. Konsernet har en forsiktig risikostrategi på rentebærende verdipapirer. Styret har fastsatt en ramme for den totale renterisikoen konsernet kan ta på seg. Konsernets samlede renterisiko er vurdert til å være lav. Konsernet har ikke handelsportefølje i aksjer. Banken har både strategiske investeringer i aksjer og øvrige investeringer i lokale og sentrale selskap. Markedsrisiko knyttet til disse aksjeinvesteringene anses å være moderat.

Konsernets valutarisiko anses å være meget lav, da konsernet ikke har aktive valutaporteføljer. Den valutaeksponeringen konsernet har er knyttet til et syndikat på innlånsiden, hvor hele risikoen er nøytralisert ved bruk av valutaswapavtale.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Bankens strategi på kredittområdet er utledet fra den overordnede strategien og inneholder retningslinjer for fordeling mellom person – og bedriftsmarkedet, konsentrasjonsrisiko og egne regler for spesifikke bransjer. For løpende oppfølging av risiko i styret er det definert et sett av rapporter som skal fremlegges styret med ulike frekvenser.

Det er etablert en rekke styringsdokumenter som ivaretar behandling og oppfølging av kreditt saker administrativt: De viktigste virkemidlene i utøvelsen av kredittreglementet er:

- restriktiv kredittgivning i forhold til
 - spesielt definerte bransjer
 - knoppskyting hos egne næringslivskunder
 - overtakelse av næringslivskunder fra andre banker (er som en følge av finanskrisen midlertidig suspendert)
- skjerpet krav til risikodeling gjennom høyere egenkapitalandel
- styring av virksomheten gjennom bruk av saksangssystemer og fullmaktsrammer
- sterk fokus på regelverket knyttet til bruk av kredittfullmakter, herunder spesielt dokumentasjonskrav rundt kundens betjeningsevne samt beskrivelse av kritiske faktorer i tilknytning til bevilgningen
- høy kompetanse på medarbeidere knyttet til utlånsvirksomheten
- kredittgivning til enkeltkunder og bransjer vurderes opp mot medarbeidernes samlede kompetanse
- kreditt gis primært til kunder innenfor bankens geografiske nedslagsfelt

I kredittstrategien (revidert i juni 2008) videreføres vektlegging av egne kunder innenfor personkundemarkedet i forhold til næringslivskunder.

Kredittrisikoeksponeringen styres og følges opp gjennom regelmessige analyser av låntakere og potensielle låntakere evne til å betjene renter og avdrag, samt en vurdering av den sikkerhet som ligger til grunn for lånet. Banken har i 2008 tatt i bruk en ny modell for beregning av gruppenedskrivninger. Modellen baserer seg på forventet engasjement ved mislighold, sannsynlighet for mislighold og tapsgraden gitt at et engasjement går i mislighold. Modellen benyttes av flere andre sparebanker og bankene har inngått avtale om videreutvikling.

Med bakgrunn i Kredittilsynets utlånsforskrift og interne retningslinjer følges engasjement løpende med henblikk på identifisering av mulige tapsutsatte engasjementer. Det er sterkt fokus i hele organisasjonen på kvalitet i kredittarbeidet og for å bedre forståelsen av god styring og kontroll. For styring og overvåkning av risiko i næringslivsporteføljen gjennomføres løpende vurdering av kundeforhold, betalingsevne og sikkerhet ved låneopp-tak, samt gjennomganger i bankens kredittutvalg. Med bakgrunn i den generelle konjunktursituasjonen er større næringslivskunder pålagt utvidet rapportering av utviklingstrekk sammen med regnskapsdata.

Risikofordelt utlånsportefølje på henholdsvis næringslivs- og personkundeengasjement rapporteres kvartalsvis til styret. Pr 31.12.08 var det sammenlignet mot 31.12.07 en reduksjon i andel lav risiko, tilsvarende høyere andel middels risiko, mens andel høy risiko var uendret. En slik forskyvning i porteføljen kombinert med den usikkerheten som er i realøkonomien gir en høyere kredittrisiko samlet sett.

Maksimal grense for et enkelt engasjement, fastsatt av Finansdepartementet, er 25 % av konsernets ansvarlige kapital. Ved utgangen av 2007 hadde konsernet tre kundegrupperinger hvor innvilget engasjement samlet sett var ut over 10 % av ansvarlig kapital.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som risiko for direkte eller indirekte tap eller tap av renommé som følge av at organisasjonen, ansatte, systemer, maskiner og bygg ikke fungerer som forutsatt. Konsernet har i 2008 hatt høy fokus på intern kontroll og operasjonell risiko, blant annet som en naturlig videreføring av tilpasningen til Basel II-regelverket.

Tilfredsstillende håndtering av operasjonell risiko forutsetter god intern kontroll og kvalitetssikring. Arbeidet med utviklingen av systemer og prosesser for identifisering, analyse og kvantifisering av risiko, og oversikt over tilhørende nøkkelkontroller i de operative funksjonene, har bidratt til økt fokus på kvalitet og effektivitet, så vel som målrettet drift i konsernet.

Stadig flere selskap innser at en effektiv styring av operasjonell risiko vil være et konkurransefortrinn i et stadig tøffere og mer uforutsigbart marked. Samtidig ser vi en økende grad av kompleksitet i næringslivet, med store markedssvingninger, ny teknologi og krav om høyere effektivitet. I tillegg ser vi at trusselbilde er økt (terror, kriminalitet og interne misligheter).

Kapitaldekningsregelverket (Basel II) krever at banknæringen har effektive systemer og kompetanse for styring av operasjonell risiko.

Dette summeres opp i krav om å holde en viss ansvarlig kapital som sikkerhet for framtidig forventede tap som konsernet kan bli påført som følge av operasjonell risiko. Konsernet legger vekt på målrettede tiltak for å redusere den operasjonelle risikoen, og internkontrolltiltakene er viktige hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen.

Vurdert ut fra organisasjonens kompetanse, organisering og ansvarsdeling, konsernets inntjening og soliditet, mener styret at konsernets samlede risikoeksponering er forsvarlig.

Revisjon

Ekstern revisjon: Konsernets eksterne revisor er PriceWaterhouseCoopers AS.

Ansatte og arbeidsmiljø

Konsernet hadde i årsskiftet 212 ansatte fordelt på våre 16 kontor. Mo i Rana og Mosjøen er de største kontorene med 76 og 62 ansatte, mens de tre minste kontorene har 1 og 2 ansatte. Av 212 ansatte er det 41 ansatte i deltidsstilling, slik at sum årsverk utgjør 194. I de 194 årsverkene inngår også vaktmester, kantineansatte og renholdspersonell med 13 ansatte eller 6 årsverk.

Arbeidsmiljøet i sum er åpent og positivt, og vi-kulturen er godt forankret i banken. I oktober arrangerte vi en fagdag for alle bankens ansatte der organisasjonspsykolog Jan Atle Andersen bidro faglig. Slike opplevelser er med på å styrke vi-kulturen.

Hvert år gjennomføres en kartlegging av medarbeidernes tilfredshet. Den årlige HMS-undersøkelsen viser at de ansatte trives på jobb og opplever både forholdet til leder, medarbeidere og teamet som godt. Ansatte er fornøyd med organiseringen av arbeidet og muligheten til påvirkning av egen arbeidssituasjon.

Medarbeidersamtalene er gjennomført som planlagt. Det har vært avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2008. Utvalget har blant annet hatt fokus på sykefravær, inkluderende arbeidslivsaktiviteter, ombyggingsprosjekter, HMS-undersøkelse og evaluering av bedriftshelsetjenesten.

Helgeland Sparebank har vært inkluderende arbeidslivsbedrift siden 2005. Dette har gitt banken et sterkere fokus på utfordringer knyttet til sykefravær. Gjennomsnittlig sykefravær var i 2008 på 6 %, som er samme nivå som i 2007. Fraværet var i hovedsak medisinsk betinget. Banken har fokus på dette gjennom støtte til trening, arbeidsplasskartlegging og aktiv tilrettelegging.

Det har ikke vært tilsynsbesøk innenfor arbeidsmiljøområdet i løpet av 2008.

Entusiasme og kompetanse er to av bankens kjerneverdier. Disse er drivkraften i planlegging og iverksetting av opplæringsaktiviteter. I 2008 har mange av bankens ansatte i kundeposisjon, intern- og lederroller tatt kurs med studiepoeng via BI. I tillegg er det tatt andre kurs via ulike Høyskoler og Spama. Mye av dette har vært forberedelser for å møte kravet om autorisasjon av rådgivere som jobber med finansielle produkter. Det gjennomføres også regelmessige salgstreninger i alle kundemiljø.

Sikkerhet for ansatte og kunder er et sentralt område som det jobbes kontinuerlig med, og det overordnede ansvaret for dette arbeidet er tillagt en stilling direkte underlagt adm. banksjef. Det er også stedlige sikkerhetsansvarlige for hvert kontor. Lederne i de to største dagligbankmiljøene har skreddersydd intern opplæring i forhold til beredskap ved ran og truende situasjoner, og opplæringen er gjennomført i samtlige kundemiljø.

Likestilling

Helgeland Sparebank har en vedtatt handlingsplan for likestilling, og en innarbeid praksis der det jobbes for likestilling mellom kjønnene. Dette gjelder bl.a. muligheten til fagstillinger, lederstillinger, og også personlig lønnsutvikling og utdanning. Kvalifikasjoner og egnethet er de bærende prinsippene. Banken er også fleksibel i forhold til omsorgssituasjoner i hjemmet og "tidsklemma" som spesielt småbarnsforeldre opplever. Småbarnsforeldre har muligheten til innkortet arbeidsdag

i vinterhalvåret uten tap av lønn.

I bankens forstanderskap er det 25 medlemmer, hvorav 7 er kvinner og 18 menn. I bankens styre er det 6 faste medlemmer, hvorav er 3 kvinner og 3 menn. Bankens ledergruppe består av 7 medlemmer, her er 4 kvinner og 3 menn. Av de 212 ansatte som jobber i Helgeland Sparebank er 151 kvinner og 61 menn. Av bankens avdelingsledere, lokalbanksjefer og fagsjefer er 20 kvinner og 20 menn.

Miljøstrategi og miljøtiltak

Konsernet ser det som naturlig at det gjennom sitt samfunnsengasjement og sin holdning til ansatte setter miljø på dagsordenen. Det er derfor utarbeidet en overordnet miljøstrategi som er forankret i styret. Strategien inneholder målsettinger for arbeidsmiljø, sikkerhet, påvirkning på det ytre miljø og miljøtiltak. I løpet av 2008 har kontorene i Mo i Rana og Mosjøen arbeidet for å bli sertifisert som Miljøfyrtårnbedrifter og selve godkjenningen er rett rundt hjørnet. Konsernets virksomhet forurensar ikke direkte det ytre miljø.

Datterselskapene

ANS Bankbygg Mo

Virksomheten består av å eie og drive utleie av forretningsbygg i Jernbanegata 15 i Mo i Rana. Helgeland Sparebank er største leietaker i bygget og banken eier 96,8 % av andelene i selskapet. Selskapet har ingen ansatte.

Resultatet var på 4,3 millioner kroner og egenkapitalen i årsskiftet var på 47,3 millioner kroner.

AS Sparebankbygg

Virksomheten består av å eie og drive utleie i Storgt. 75. Selskapet er lokalisert i Brønnøy kommune. Helgeland Sparebank eier 100 % av aksjene i selskapet. Resultatet etter skatt var på -0,1 millioner kroner og egenkapitalen i årsskiftet var på 0,8 millioner kroner. Selskapet har ingen ansatte.

Helgeland Sparebank Eiendomsselskap AS

Selskapet driver med utleie av fast eiendom med beliggenhet i Mosjøen i Vefsn kommune. Selskapet har en ansatt.

Resultatet etter skatt var på 0,1 million kroner og egenkapitalen i årsskiftet var på 1 millioner kroner.

Helgeland Sparebank eier 100 % av aksjene i selskapet.

Helgeland Utviklingsselskap AS

Helgeland Utviklingsselskap AS er et selskap som driver utleie av fast eiendom, kjøp og salg av fast eiendom, samt foretar aksjeinvesteringer i eiendomsmarkedet. Selskapets kontor er lokalisert i Vefsn kommune og Helgeland Sparebank eier 100 % av aksjene i selskapet. Resultatet etter skatt var på 3 millioner kroner og egenkapitalen i årsskiftet var på 5 millioner kroner. Selskapet har ingen ansatte.

Styret og ledelse

Eivind K. Lunde er styrets leder. Det har ikke vært endringer i styresammensetningen i 2008.

Styret utgjør 6 medlemmer, hvorav 3 er kvinner og 3 menn. Det har totalt vært avholdt 14 styremøter i 2008.

Eierstyring og selskapsledelse

Den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance) ble sist utgitt 4. desember 2007. Styret i Helgeland Sparebank har et aktivt forhold til innholdet i denne. Evaluering av styrets arbeid i 2008 er gjennomført. Eierstyring og selskapsledelse omfatter mål og overordnede prinsipper som konsernet styres etter for å sikre grunnfondsbeviser, innskytelses og andre gruppers interesser i konsernet. Virksomhetsstyringen skal sikre at formuesforvaltningen er forsvarlig, og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir nådd og realisert. Hovedprinsippene bygger på åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet.

Nærmere beskrivelse av konsernets policy for eierstyring og selskapsledelse er presentert i eget kapittel i årsrapporten.

Utsiktene fremover

Det er knyttet usikkerhet til hvordan Helgeland vil bli påvirket av finanskrisen. Generelle økonomiske utsikter er forverret og dette gir store utfordringer i 2009. Det forventes dempet aktivitet i næringslivet og høyere arbeidsledighet.

Moderate eiendomspriser over tid forventes å gi lavere prisfall på boliger og næringseiendommer i vårt distrikt enn i sentrale strøk.

Byggebransjen og verkstedsindustrien har brukbart aktivitetsnivå, selv om det varierer noe fra sted til sted, er det ikke like stor oppbremsning her som landet for øvrig.

Det er fortsatt gode utsikter i landbruksnæringen, det er en stabil næring uten kriser.

Prosessindustrien i Mo og Mosjøen har gått til noen permitteringer. Det er ingen grunn til uro for disse virksomhetene i et langsiktig perspektiv. I de senere år er det foretatt betydelige investeringer av solide eiere.

For banken vil uroen i finansmarkedet trolig fortsatt gi høye innlånskostnader og treghet i pengemarkedet.

Banken har god finansieringsstruktur og likviditetssituasjon. I hvilken grad banken vil benytte seg av offentlige krisepakker, vil bli vurdert løpende i forhold til bankens behov og finansstrategi.

Banken har stiftet Helgeland Boligkreditt AS og søker i første kvartal 2009 om konsesjon til å drive kredittforetak med mulighet til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Banken vil dermed være i posisjon til å delta i

myndighetenes bytteordning der OMF byttes i statspapi-
rer. Selskapet er 100 % eid av Helgeland Sparebank.

Det forventes økning i tap i tråd med den økonomiske
utviklingen, men ikke på et høyere nivå enn resten av
banknæringen. Dette betyr fortsatt sterk fokus på fore-
byggende arbeid i næringslivsengasjementene.
Banken vil også i 2009 arbeide hardt for å øke andre inn-
tekter gjennom salg av forsikrings- og spareprodukter,
og for å sikre en tilfredsstillende nettorente.

Takk til bankens ansatte

Styret er godt fornøyd med det gode resultatet som er
skapt i 2008, og vil rette en stor takk til alle ansatte for den
flotte innsatsen de har vist gjennom året som har gått.

Bankens kunder og samarbeidspartnere

Styret takker også bankens kunder og gode forbindelser
for samarbeidet i 2008.

Styret for Helgeland Sparebank
Mo i Rana 31. desember 2008 / 26. februar 2009

Eivind K. Lunde
styreleder

Thore Michalsen
nestleder

Inger Lise Pettersen

Marianne Myrnes Steinrud

Bjørn Johansen

May Heimdal
Ansattes repr.

Arnt Krane
Adm. banksjef

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)

1. Eierstyring og selskapsledelse

Helgeland Sparebank følger i sin policy for eierstyring og selskapsledelse "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" sist utgitt 4. desember 2007, så langt denne passer for sparebanker med grunnfondsbevis notert på Oslo Børs.

Banken vektlegger å sikre uavhengig styring og kontroll, likebehandling av grunnfondsbevisiere og balansert forhold til øvrige interessegrupper.

Forstanderskapet er bankens øverste organ og er sammensatt av fire grupper med til sammen 25 medlemmer. Innskyterne velger 8 medlemmer, fylkestinget i Nordland fylkeskommune 3 medlemmer, eierne av grunnfondsbevis 8 medlemmer og de ansatte i banken 6 medlemmer. For å endre vedtektene må et forslag om dette behandles i to møter i forstanderskapet, og det kreves at to tredjedeler av forstanderne som er til stede stemmer for forslaget om endring.

Forstanderskapet velger bankens styre som skal påse at banken har god eierstyring og selskapsledelse. Forstanderskapet velger også en kontrollkomité som består av 3 medlemmer.

2. Virksomhet

Sparebankens formål fremgår av vedtektenes pkt. 1-1. Sparebanken har til formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere, levere investeringstjenester og andre finansielle tjenester, og å forvalte på trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker og verdipapirforetak.

Vedtektene finnes i sin helhet på bankens nettside: www.hsb.no

Styret har fastsatt bankens visjon, forretningsidé, kjerneverdier, strategiske og finansielle mål, servicemål, samt etiske retningslinjer.

3. Selskapskapital og utbytte

Bankens egenkapital er sammensatt av grunnfondsbeviskapital, overkursfond, sparebankens fond, fond for urealiserte gevinster, gavefond og utjevningsfond. Banken har fastsatt målkrav for kapitaldekning.

Banken har som målsetting å oppnå en avkastning på egenkapitalen som er konkurransedyktig i markedet sett i forhold til bankens risikoprofil. Egenkapitalavkastningen skal tilsvare risikofri rente + 5 %.

Forstanderskapet behandlet høsten 2007 et forslag om å justere utbyttepolitikken til at: "Det vektlegges å gi et konkurransedyktig kontantutbytte til grunnfondsbevisierne, og summen av kontantutbytte og avsetning til utjevningsfond skal avspeile grunnfondsbevisiernes andel av egenkapitalen.

4. Likebehandling av grunnfondsbevisiere

Styret og ledelsen tilstreber å likebehandle alle grunnfondsbevisiere. For erverv av mer enn 10 % av grunnfondsbevisene kreves det i henhold til lovgivningen tillatelse fra myndighetene.

5. Fri omsettelighet

Vedtektene inneholder ingen begrensninger i omsetteligheten av grunnfondsbevisene.

6. Generalforsamling

En sparebank har ingen generalforsamling slik som i et aksjeselskap, men forstanderskapet kan sammenlignes med bedriftsforsamlingen i et aksjeselskap. Grunnfondsbevisierne kan utøve sin innflytelse gjennom valg av medlemmer til forstanderskapet hvor de velger 8 av 25 medlemmer. Valgene skal skje i valgmøte som skal være avholdt innen utgangen av april, og før konstituerende møte i forstanderskapet. Invitasjon til valgmøtet med sakliste, påmeldingsskjema og valgkomiteens innstilling sendes samtlige grunnfondsbevisiere fjorten dager før valgmøtet, og annonseres i tillegg i aviser og på bankens hjemmeside. Det er anledning til å la seg representere ved fullmakt.

7. Valgkomiteer

Banken har tre vedtektsfestede valgkomiteer som forbeholder henholdsvis

- de valg som foretas i forstanderskapet
- grunnfondsbevisiernes valg til forstanderskapet
- innskytternes valg til forstanderskapet

Valgkomiteen foreslår også honorarsatser. Bankens hjemmeside inneholder opplysninger om hvem som sitter i de ulike valgkomiteene.

8. Styrets sammensetning og uavhengighet

Forstanderskapets valgkomité foreslår kandidater til styret i tråd med bestemmelser om sammensetning i lov og vedtekter. Ingen styremedlemmer eller representanter for ledelsen er medlem av valgkomiteen. Styrets leder og nestleder velges i egne valg.

Styret har 6 medlemmer og har følgende sammensetning:

- Styreleder: Eivind Kåre Lunde, 60 år, Bergen. Diplomøkonom og medlem og styreleder i en rekke selskaper.
- Nestleder: Thore Michalsen, 64 år, Rana. Sivilingeniør og adm. dir. i Eka Chemicals Rana.
- Styremedlemmer:
Inger Lise Pettersen, 56 år, Hemnes. Rådgiver Nordland fylkeskommune.
Bjørn Johansen, 60 år, Brønnøy. Siviløkonom.
Marianne Myrnes Steinrud, 40 år. Utdannelse innen reiseliv.
May Lisbeth Heimdal, 54 år, ansattes representant. Diverse fagutdanning innen bank/personaladministrasjon.

9. Styrets arbeid

Styret møtes gjennomsnittlig en gang i måneden og arbeider etter oppsatt plan for året. I tillegg til de valgte medlemmene møter ansattes varamedlem, administrerende banksjef og viseadministrerende banksjef i styremøtene.

I den årlige strategiprosessen fastsettes overordnede mål og strategi, og på grunnlag av disse utarbeides handlingsplaner og budsjetter. Styret foretar en årlig evaluering av medlemmenes uavhengighet og styrets samlede kompetanse.

10. Risikostyring og intern kontroll

I bankens ledelse inngår stilling som banksjef med ansvar for risikostyring. Det utarbeides årlig en oversikt med bedømmelse av bankens ulike risikoområder. Styret har også vedtatt retningslinjer for den interne kontroll. Rapporteringen av intern kontroll følger bankens organisatoriske oppbygging, og behandles årlig i styret samtidig med gjennomgangen av risikoområdene.

11. Godtgjørelse til styret

Forstanderskapet fastsetter bankens honorarsatser. Godtgjørelsen til styret reflekterer styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og kompleksitet. Honoraret til det enkelte styremedlem fremgår av note til regnskapet.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret fastsetter godtgjørelse til administrerende banksjef og prinsippene for godtgjørelse til ledende ansatte. Banken har ingen opsjons- eller bonusavtaler. Godtgjørelsen til den enkelte fremgår av note til regnskapet.

13. Informasjon og kommunikasjon

Helgeland Sparebank er notert på Oslo Børs og melder inn datoer for viktige hendelser som valgmøter, forstanderskapsmøter og offentliggjøring av finansiell informasjon i form av delårsrapporter og årsoppgjør. Tilsvarende informasjon legges ut på bankens nettsider.

14. Overtakelse

Finansieringsvirksomhetsloven setter begrensninger for hvor stor andel av grunnfondsbevisene som kan eies av en eier. Et spørsmål om fusjon avgjøres av forstanderskapet i de aktuelle sparebankene.

15. Revisor

Banken har ansatt intern revisor som på vegne av styret skal vurdere og kontrollere at det er etablert betryggende rutiner på de viktigste områdene for å redusere risiko. Intern revisors kontroll skal skje på grunnlag av årlig utarbeidet revisjonsplan.

Forstanderskapet har valgt ekstern revisor fra PriceWaterhouseCoopers, og godkjenner dennes godtgjørelse.

Resultatregnskap

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
2007	2008	(beløp i mill. kroner)	2008	2007
807	1.133	Renteinntekter og lignende inntekter (note 5)	1.136	808
493	794	Rentekostnader og lignende kostnader (note 5)	796	495
314	339	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	340	313
85	83	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester (note 6)	83	85
15	14	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester (note 7)	14	14
70	69	Netto provisjonsinntekter	69	71
33	-6	Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter (note 8)	-5	31
3	2	Andre driftsinntekter (note 9)	3	7
202	209	Driftskostnader (note 10,11,12, 13,14)	209	207
12	33	Tap på utlån, garantier m.v. (note 15)	36	10
206	162	Driftsresultat	162	205
6	12	Inntekter fra investeringer i tilnyttede selskaper (note 16)	15	37
212	174	Resultat før skatt	177	242
49	52	Skatt på ordinært resultat (note 17)	49	51
163	122	Årsresultat etter skatt (note 18)	128	191
Disponeringer				
29	10	Overført til gavefond		
37	18	Utbytte på grunnfondsbevis		
9	13	Overført til/fra utjevningsfond		
91	85	Overført til Sparebankens fond		
-3	-4	Fond for urealisert gevinst		
163	122	Sum overføringer og disponeringer		
22,3	14,3	Resultat per grunnfondsbevis i kroner (note 18)	14,9	26,2
22,3	14,3	Utvannet resultat per grunnfondsbevis i kroner (note 18)	14,9	26,2

Balanse

Morbank				Konsern
31.12.07	31.12.08	(beløp i mill. kroner)	31.12.08	31.12.07
EIENDELER				
313	593	Kontanter og fordringer på sentralbanker (note 19, 32)	593	313
0	183	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (note 20)	183	0
12.718	14.080	Utlån til og fordringer på kunder (note 21,22)	14.070	12.697
28	197	Finansielle derivater (note 23)	197	28
936	1.264	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg (note 22,24,25)	1.264	936
112	135	Investeringer i tilknyttede selskaper (note 27)	154	135
46	48	Investeringer i datterselskaper (note 26,28)		
32	37	Utsatt skattefordel (note 29)	40	32
49	51	Varige driftsmidler og investerings eiendommer holdt for salg (note 30)	77	85
29	12	Andre eiendeler (note 31)	16	30
14.263	16.600	Sum eiendeler	16.594	14.256
GJELD OG EGENKAPITAL				
187	519	Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid (note 2,22,33)	519	185
7.962	8.615	Innskudd fra og gjeld til kunder (note 2, 34)	8.581	7.930
4.461	5.724	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (note 2,22,35)	5.724	4.461
32	1	Finansielle derivater (note 23)	1	32
205	209	Andre forpliktelser (note 36)	213	211
71	70	Ansvarlig lånekapital (note 2, 37)	70	71
12.918	15.138	Sum gjeld	15.108	12.890
321	348	Innskutt egenkapital (note 38,39)	348	321
1.024	1.114	Opptjent egenkapital (note 38)	1.138	1.045
1.345	1.462	Sum egenkapital	1.486	1.366
14.263	16.600	Sum gjeld og egenkapital	16.594	14.256

Betingede forpliktelser utenom balansen (note 40,41)

Styret for Helgeland Sparebank
Mo i Rana 31. desember 2008 / 26. februar 2009

Eivind K. Lunde
styreleder

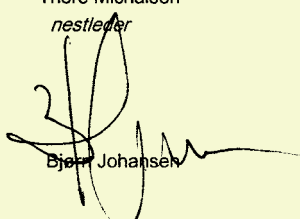
Thore Michalsen
nestleder

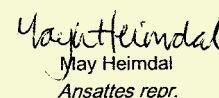
Inger Lise Pettersen

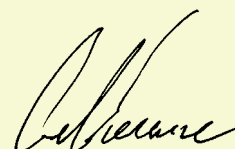
Marianne Mynes Steinrud

Bjørn Johansen

May Heimdal
Ansattes repr.

Arnt Krane
Adm. banksjef

Endring egenkapital i året

	EK grf.bev. eiere									Konsern
	Grunnf. kapital	Overkurs-fond	Egne gr.f.b.	Fond for ureal.gev.	Spareb.-fond	Gave-fond	Utjevn. fond	Avsatt utbytte	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.08	202	120	-1	74	879	37	9	37	12	1.366
Disponering av resultat					85	10	13	18	2	128
Verdiendring mot egenkapitalen				17	11				-10	18
- Verdiend. eiend.tilg.f.salg				6						
- verdiendring derivater				11						
Sum innt./kostnad/verdien. 2008				17	96	10	13	18	-8	146
Emittert ny kapital	18	9								27
Utbetalt i året						-7	-9	-37		-53
Egenkapital 31.12.08	220	129	-1	91	976	39	13	18	6	1.486

Endring egenkapital i året

(beløp i 1.000 kroner)	EK grf.bev. eiere									Konsern
	Grunnf. kapital	Overkurs-fond	Egne gr.f.b.	Fond for ureal.gev.	Spareb.-fond	Gave-fond	Utjevn. fond	Avsatt utbytte	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.07	202	120	-1	57	786	19		28	6	1.217
Disponering av resultat				12	91	29	9	37	13	191
Verdiendring mot egenkapitalen				4	2				-7	-1
Utbetalt i året						-13		-28		-40
Egenkapital 31.12.07	202	120	-1	74	879	37	9	37	12	1.366

Endring egenkapital i året

(beløp i 1.000 kroner)	EK grf.bev. eiere								Morbank	
	Grunnf. kapital	Overkurs-fond	Egne gr.f.b.	Fond for ureal.gev.	Spareb.-fond	Gave-fond	Utjevn. fond	Avsatt utbytte	Sum	
Egenkapital 01.01.08	202	120	-1	64	879	36	9	37	1.345	
Disponering av resultat				-4	85	10	13	18	122	
Verdiendring mot egenkapitalen				11	11				22	
- Verdiend. eiend.tilg.f.salg				0						
- verdiendring derivater				11						
Sum innt./kostnad/verdien. 2008			7	96	10	13	18	144		
Emmitert ny kapital	18	9							27	
Utbetalt i året						-7	-9	-37	-53	
Egenkapital 31.12.08	220	129	-1	73	974	39	13	18	1.462	

Endring egenkapital i året

(beløp i 1.000 kroner)	EK grf.bev. eiere							Morbank	
	Grunnf. kapital	Overkurs-fond	Egne gr.f.b.	Fond for ureal.gev.	Spareb.-fond	Gave-fond	Utjevn. fond	Avsatt utbytte	Sum
Egenkapital 31.12.06	202	120	-1	0	822	19			1.163
IFRS 01.01.07				63	-37			28	55
Egenkapital 01.01.07	202	120	-1	63	786	19	0	28	1.217
Resultat				-3	91	29	9	37	163
Verdiendring mot egenkapitalen				4	2				6
Utbetalt i året						-13		-28	-40
Egenkapital 31.12.07	202	120	-1	64	879	36	9	37	1.345

Kontantstrøm

Morbank			Konsern	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
-563	-306	Kontantstrøm fra utlånsvirksomheten (A)	-306	-563
296	234	Kontantstrøm fra innskuddsvirksomheten (B)	234	296
-195	-323	Kontantstrøm fra verdipapirinvesteringer (C)	-323	-195
12	28	Kontantstrøm fra innskudd i kredittinstitusjoner (D)	28	12
-143	-185	Resterende kontantstrøm fra løpende drift (E)	-185	-143
-593	-552	Kontantstrøm fra driften (A+B+C+D+E=F)	-552	-593
662	1.031	Kontantstrøm fra finansiering (G)	1.031	662
2	-16	Kontantstrøm fra investeringer i varige driftsmidler (H)	-16	2
71	463	Endring i likviditetsbeholdning (F+G+H)	463	71
242	313	Likviditetsbeholdning ved begynnelsen av perioden (note 19 og 21.2)	313	242
313	776	Likviditetsbeholdning ved slutten av perioden (note 19 og 21.2)	776	313
Likviditetsbeholdningen består av:				
313	593	Kontanter og fordringer på sentralbanker	593	313
0	183	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (note 19)	183	0

Innholdsfortegnelse noter:

NOTE 1 - Regnskapsprinsipper	28
NOTE 2 - Finansiell risikostyring.....	36
NOTE 2.1 – Kredittrisiko	37
NOTE 2.2 – Likviditetsrisiko	37
NOTE 2.3 - Markedsrisiko	41
NOTE 3 - Viktige regnskapsestimat og anvendelse av regnskapsprinsipp.....	45
NOTE 4 - Segment informasjon	46
NOTE 5 - Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	50
NOTE 6 - Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	50
NOTE 7 - Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	50
NOTE 8 - Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	51
NOTE 9 - Andre driftsinntekter	51
NOTE 10 - Driftskostnader	51
NOTE 11 - Lønn og sosiale utgifter	51
NOTE 11.1 - Godtgjørelse ledende ansatte, styret, forstandskapet og kontrollkomitè	52
NOTE 11.2 - Tillitsvalgte og ansattes låneforhold	53
NOTE 12 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser	54
NOTE 13 - Andre administrasjonskostnader	55
NOTE 14 - Andre driftskostnader	55
NOTE 15 - Tap på utlån, garantier mv.	56
NOTE 16 - Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper	56
NOTE 17 - Skattekostnad	56
NOTE 18 - Resultat per grunnfondsbevis	57
NOTE 19 - Kontanter og fordringer på sentralbanker	57
NOTE 20 - Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	57
NOTE 21 - Utlån til og fordringer på kunder	60
NOTE 21.1 - Fordeling av utlån mellom personmarked og næringsliv	60
NOTE 21.2 - Nedskrivninger på utlån og garantier	61
NOTE 21.3 - Misligholdte og tapsutsatte utlån og garantier	61
NOTE 21.4 - Misligholdte engasjement over 3 mnd.	61
NOTE 21.5 - Risikoklassifisering lån og kreditter	62
NOTE 21.6 - Risikoklassifisering fordelt på næring	63
NOTE 21.7 – Utlån, garantier og tap fordelt på næring.....	63
NOTE 22 - Finansielle instrumenter konsern	66
NOTE 22.1 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter	70
NOTE 23 - Finansielle derivater.....	70
NOTE 24 - Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg 1).....	71
NOTE 25 - Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	72
NOTE 26 - Investeringer i datterselskaper	72
NOTE 26.1 - Mellomværende og transaksjoner mellom banken og datterselskaper	72
NOTE 27 - Investeringer i tilknyttede selskaper	73
NOTE 27.1 - Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte tilknyttede selskapene for 2008.....	73
NOTE 27.3- Mellomværende og transaksjoner mellom banken og tilknyttede selskaper	73
NOTE 28 - Opplysninger om nærstående parter	74
NOTE 29 - Utsatt skattefordel	74
NOTE 30 – Varige driftsmidler og investeringseiendommer holdt for salg.....	75
NOTE 30.1 - Spesifikasjon av tilganger og avganger:	78
NOTE 30.2 - Investeringseiendommer holdt for salg.....	78
NOTE 30.3 – Investeringseiendommer holdt for salg.....	78
NOTE 31 - Andre eiendeler	78

fortsettelse innholdsfortegnelse noter:

NOTE 32 - Utenlandsk valuta.....	79
NOTE 33 - Gjeld til kredittinstitusjoner.....	79
NOTE 34 - Kundeinnskudd fordelt på næring.....	79
NOTE 34.1- Innskudd fra og gjeld til kunder.....	80
NOTE 35 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	80
NOTE 35.1- Ubenyttede trekkfasiliteter per 31.12:	81
NOTE 36 - Andre forpliktelser	81
NOTE 37 - Ansvarlig lånekapital	81
NOTE 38 - Egenkapital	82
NOTE 38.1- Kapitaldekning.....	82
NOTE 38.2 - Kapitalkrav Basel II 31.12.08.....	83
NOTE 38.2.1 Grunnlag for beregning av kapitaldekning.....	83
NOTE 38.3 - Endring egenkapital.....	84
NOTE 39 - Grunnfondsbevis.....	85
NOTE 39.1 - Fordeling av grunnfondsbevis per 31.12.08 etter antall grunnfondsbevis	85
NOTE 39.2 - Fordeling av grunnfondsbevis per 31.12.07 etter antall grunnfondsbevis	85
NOTE 39.3 - Grunnfondsbeviskapital.....	86
NOTE 39.4 - De 20 største eier 31.12.08	86
NOTE 39.5 - De 20 største eierne per 31.12.07	87
NOTE 39.6 - Utbytte per 31.12.08.....	87
NOTE 39.7- Nøkkeltall grunnfondsbevis.....	87
NOTE 40 - Garantiansvar fordelt på garantitype	88
NOTE 41 - Pantstillelser	88
NOTE 42- Hendelser etter balansedagen	88
NOTE 43 - Balansen splittet i kortsiktig og langsiktig	89
Resultat i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.....	92
Øvrige nøkkeltall	93
Grunnfondsbevis eid av bankens tillitsvalgte.....	94
Revisjonsberetning	95
Erklæring fra styret og adm. banksjef	96
Kontrollkomiteens erklæring.....	97
Tillitsvalgte og hovedadministrasjon	98
Organisasjonskart.....	99

NOVA
SEA
Resident from Norway
RESIDENT VISITORS

Et lite, norsk industrieventyr

Nova Sea AS er en av Nord-Norges største produsenter av oppdrettslaks med hele 29 konsesjoner på Helgelandskysten. Administrasjon og industrianlegg er lokalisert til øya Lovund i Lurøy kommune. Her slaktes all produsert laks før den sendes ut til markedet i inn- og utland. Konsernet har ca. 170 ansatte og omsetter årlig for om lag 700 millioner kroner. Dette gjør selskapet til ett av de største på Helgelandskysten. Steinar Olaisen er hovedaksjonær, og selskapet drives fortsatt etter hans leveregler om ærlighet og nøkternhet i drift, og fokus på kvalitet. Det opprinnelige Nova Sea AS ble etablert som en fiskeindustribedrift i 1985 på Naustholmen, Lovund. Siden da har utviklingen vært eventyrlig. Dagens Nova Sea AS har sitt utspring i fire sentrale lakseselskap på Helgeland: Oppdrettsselskapet Seafarm Invest og lakseslakteriet Nova Sea på Lovund, Torris Products på Halså i Meløy og Marine Harvest på Bolga i Meløy. Tre av disse gründerselskapene var de første lakseoppdretterne på Nord-Helgeland, og kom i gang så tidlig som i 1972. Steinar har med sin innsats og sitt engasjement skapt et lite, norsk industrieventyr på Helgeland.

NOTE 1 - Regnskapsprinsipper

Konsern og morbank

Generelt

Morbanken

Helgeland Sparebank har som mål å være en lønnsom og ledende bank på Helgeland. Banken skal selge alle typer finansielle produkter og tjenester, inkludert forsikringer og pensjonsprodukter til privatkunder, små og mellomstore bedrifter, kommuner og institusjoner på Helgeland.

Bankens forretningsadresse er Jernbanegata 15, 8622 Mo i Rana. Hovedkontorfunksjonen er delt mellom Mosjøen og Mo i Rana. Banken har i tillegg 14 lokalkontorer fordelt over hele Helgeland: Brønnøysund, Berg, Vevelstad, Hommelstø, Vega, Hattfjelldal, Trofors, Sandnessjøen, Herøy, Vågaholmen, Lurøy, Hemnesberget, Nesna og Korgen.

Helgeland Sparebank sine grunnfondsbevis er notert på Oslo Børs.

Datterselskaper

Datterselskaper er alle selskaper som Helgeland Sparebank har bestemmende innflytelse overfor. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier, enten direkte eller indirekte, mer enn 50 % av aksjene, og er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Oppkjøpsmetoden er brukt ved regnskapsføring av oppkjøpte enheter. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året er konsolidert fra/til tidspunkt for gjennomføring av kjøpet/salget. Identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskaper regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill, og eventuell mindreverdi resultatføres direkte.

Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital. Konserninterne transaksjoner, mellomværende, intern fortjeneste og urealisert gevinst/tap er eliminert.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der konsernet utøver betydelig innflytelse. Dette vil normalt være investeringer på mellom 20 % og 50 % av selskapenes egenkapital. I konsernet er investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Når konsernets andel av et tap overstiger investeringen, er investeringen regnskapsført til null. Tapet regnskapsføres i den grad konsernet har forpliktelser til å dekke tapet.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert gevinst er eliminert med konsernets andel i det tilknyttede selskapet.

I morbanken er investeringer i tilknyttede selskap regnskapsført til virkelig verdi. For verdipapirer som ikke er børsnotert og der det ikke er aktivt marked, bygger verddivurderingen på siste emisjonskurs, omsetningsverdier

vi har kunnskap om. For papirer uten omsetning er verdi satt med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon eller lignende.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Helgeland Sparebank avlegger konsernregnskap for 2008 i samsvar med IFRS International Financial Reporting Standards som er godkjent av EU.

Selskapsregnskapet til Helgeland Sparebank avlegges i samsvar med forenklet IFRS.

Konsernet er basert på historisk kost-prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet og investeringseiendommer. Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 26. februar 2009.

Endring i standarder med ikrafttredelse i 2008

Følgende endringer til publiserte standarder er obligatoriske for årsregnskap ble publisert i 2008 med ikrafttredelse i 2008, men har så langt ikke vært relevante for konsernet:

- IAS 39 (endret), *Reclassification of financial Asset*, åpner for at det i visse situasjoner er mulig å reklassifisere a) eiendeler tidligere holdt for handelsformål ut av kategorien finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet og b) eiendeler som nå oppfyller definisjonen av utlån og fordringer og som enheten ikke skal selge i overskuelig fremtid til kategorien utlån og fordringer.
- IFRS 7 (endret), *Reclassification of financial Assets*, spesifiserer krav om tilleggsopplysninger hvis de endrede mulighetene til reklassifisering i IAS 39 benyttes.

Fortolkninger med ikrafttredelse i 2008

- IFRIC 14, IAS 19 – *The limit on a defined benefit asset, minimum funding requirements and their interaction*, gir veiledning for vurdering av størrelsen av overfinansiering som kan balanseføres som eiendel i samsvar med IAS 19. Den forklarer også hvordan pensjonsmidler eller pensjonsforpliktelse kan påvirkes av lovfestet eller kontraktsmessige minimumskrav til finansiering. Denne fortolkningen har ingen innvirkning på konsernregnskapet siden konsernet har en netto pensjonsforpliktelse og ikke er underlagt minimumskrav til finansiering.

Fortolkninger som er trådt i kraft i 2008, men som ikke er relevante for konsernet

Følgende fortolkninger til publiserte standarder er obligatoriske for årsregnskap som starter 1. januar 2008 eller senere, men er vurdert å ikke være relevante for konsernet:

- IFRIC 11, IFRS 2 – *Aksjebasert betaling*, gir veiledning om hvorvidt grunnfondsbevisbaserte transaksjoner som involverer egne grunnfondsbevis skal regnskapsføres som oppgjort med egen kapitalinstrumenter eller med kontanter i selskapsregnskapet. Denne fortolkningen har ingen innvirkning på konsernregnskapet.
- IFRIC 12, *Service concession arrangements*

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Følgende standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder er offentliggjort og vil være obligatoriske for konsernet i årsregnskap som begynner 1. januar 2009 eller senere, men uten at konsernet har valgt tidlig anvendelse:

- IFRS 8 *Driftssegmenter* erstatter IAS 14 *segmentrapportering* og samordner segmentrapportering med kravene i FASB standarden SFAS 131, *Opplysninger om driftssegmenter og tilleggsinformasjon*. Den nye standarden krever bruk av en ledelsestilnærming hvor segmentformasjon presenteres på samme måte som ved intern rapportering. Dette kan resultere i en økning i antall segmenter som blir presentert. I tillegg skal segmentene rapporteres på en måte som er konsistent med intern rapportering til øverste beslutningstaker.
- IAS 1 (revidert), *Presentasjon av finansregnskapet* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Den reviderte standarden vil forby presentasjon av inntekts- og kostnadsposter (dvs. endring i egenkapital som ikke er relatert til eierne) i endringer i egenkapital og krever at endringer i egenkapital som ikke er relatert til eierne blir presentert separat fra transaksjoner med eierne. Alle ikke eierrelaterte endringer i egenkapitalen skal presenteres i et resultatregnskap, men enheter kan velge å presentere ett resultatregnskap (resultatregnskapet "comprehensive income") eller to oversikter (resultatregnskapet og andre egenkapitalbevegelser). Når enheter endrer eller reklassifiserer sammenligningsinformasjon, må de også presentere en endret inngående balanse for sammenligningsperiodene i tillegg til nåværende krav om å presentere utgående balanser for aktuell periode og sammenligningsperioder. Konsernet vil anvende IAS 1 (revidert) fra 1. januar 2009
- IAS 32 (endret), *Finansielle instrumenter: Presentasjon* og IAS 1 (endret), *Presentasjon av finansregnskapet – Puttable financial instruments and obligations arising on liquidation* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). De endrede standardene krever at enheter klassifiserer finansielle instrumenter med innløsningsrett og instrumenter, eller komponenter av instrumenter, som pålegger en enhet forpliktelser til å levere en forholdsmessig andel av enhetens netto eien deler til en annen part kun ved likvidasjon, som egenkapital, forutsatt at de finansielle instrumentene har bestemte kjennetegn og innfrir spesifikke betingelser. Konsernet vil anvende IAS 32 (endret) og IAS 1 (endret) fra 1. januar 2009.
- IFRS 1 (endret), *Førstegangsanvendelse av IFRS og IAS 27 (endret), Konsernregnskap og separat finansregnskap* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringene i IFRS 1 er ikke relevant for konsernet. Endringene fjerner også definisjonen av kostmetoden i IAS 27 og erstatter den med et krav om å presentere utbytte som inntekt i selskapsregnskapet til investoren.
- IFRS 3 (revidert), *Virksomhetssammenslutninger* (ikrafttredelse fra 1. juli 2009). Den reviderte standarden fortsetter å benytte oppkjøpsmetoden for virksomhetssammenslutninger, men med noen vesentlige endringer. For eksempel skal alle vederlag ved kjøp av virksomhet regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betingede vederlag klassifiseres normalt som gjeld og etterfølgende verdiendringer resultatføres. Det er konsernets valg fra oppkjøp til oppkjøp om en skal måle eventuelle ikke-kontrollerende interesser i det oppkjøpte selskapet til virkelig verdi eller kun til ikke-kontrollerende interessers andel av netto eiendelene i det overtatte selskap. Alle transaksjonskostnader skal kostnadsføres. Konsernet vil anvende IFRS 3 (revidert) fremadrettet for alle virksomhetssammenslutninger fra 1. januar 2010.
- IFRS 2 (endret), *Aksjebasert betaling* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringene i standarden er knyttet til opptjeningsbetingelser og kanselleringer. Endringene klargjør at opptjeningsbetingelser er begrenset til tjenestebetingelser og inntjeningsbetingelser. Andre betingelser ved aksjebasert betaling er ikke opptjeningsbetingelser. Disse andre betingelsene skal inkluderes i virkelig verdi på tildelingstidspunktet for transaksjoner med ansatte og andre som leverer lignende tjenester, og skal ikke påvirke antallet tildelinger som forventes innløst eller verdsettelsen av disse etter tildelingstidspunktet. Alle kanselleringer, enten utført av enheten eller av andre parter, skal følge samme behandling regnskapsmessig. Konsernet vil anvende IFRS 2 (endret) fra 1. januar 2009. Det er ikke forventet at standarden vil ha vesentlig innvirkning på konsernregnskapet.
- IAS 23 (endret), *Lånekostnader* (ikrafttredelse fra

1. januar 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008. Definisjonen av lånekostnader har blitt endret slik at rentekostnader skal kalkuleres ved hjelp av effektiv-rentemetoden som definert i IAS 39, *Finansielle instrumenter: Innregning og måling*. Dette vil eliminere den inkonsistente terminologi bruken mellom IAS 39 og IAS 23. Konsernet vil anvende IAS 23 (endret) fremadrettet for balanseføring av renteutgifter knyttet til kvalifiserende eiendeler fra 1. januar 2009.
- IAS 28 (endret), *Investeringer i tilknyttede foretak* (og følgeendringer i IAS 32, *Finansielle instrumenter: Presentasjon*, og IFRS 7, *Finansielle instrumenter: opplysninger* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008. En investering i et tilknyttet foretak skal behandles som en separat eiendel i forbindelse med test for nedskrivning. En nedskrivning skal ikke allokere til spesifikke eiendeler innenfor investeringen, eksempelvis goodwill. Reversering av nedskrivning blir resultatført som en justering av balanseført verdi av investeringen i den grad gjenvinnbart beløp av investeringen øker. Konsernet vil anvende IAS 28 (endret) ved test for nedskrivning relatert til investeringer i tilknyttede selskaper og enhver nedskrivning fra 1. januar 2009.
 - IAS 36 (endret), *Verdifall på eiendeler* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008. Når virkelig verdi minus salgsutgifter er kalkulert ved hjelp av diskonterte kontantstrømmer, skal det gis tilleggsopplysninger tilsvarende som de som skal gis ved beregning av bruksverdi. Konsernet vil anvende IAS 36 (endret) og vil hvis nødvendig gi de obligatoriske tilleggsopplysningene ved test for nedskrivning fra 1. januar 2009.
 - IAS 38 (endret), *Immaterielle eiendeler* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008. En forskuddsbetaling kan kun bli balanseført hvis betalingen er utført på forskudd for å oppnå en rettighet til en vare eller mottak av en tjeneste. Konsernet vil anvende IAS 38 (endret) fra 1. januar 2009. Det er ikke forventet at standarden vil ha vesentlig innvirkning på konsernregnskapet.
 - IAS 19 (endret), *Ytelser til ansatte* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008.
 - Endringen klargjør at en planendring som medfører en endring i hvorvidt et pensjons løfte blir påvirket av fremtidige lønnsøkninger er en avkorting, mens en endring som endrer pensjon som tilskrives tidligere perioders tjenester medfører en negativ kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening hvis den resulterer i en reduksjon i nåverdien av ytelsesbasert pensjonsforpliktelse.
 - Definisjonen av avkastning på pensjonsmidler er blitt endret til å stadfeste at administrasjonskostnader i planordningen blir trukket fra i beregningen av avkastning av pensjonsmidler kun i den utstrekning slike kostnader har vært ekskludert fra måling av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen.
 - Forskjellen mellom kortsiktige og langsiktige ytelser til ansatte vil bli basert på om ytelsene forfaller til oppgjør før eller etter 12 måneder etter at ansatte tjenesten er ytt.
 - IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler*, krever at betingede forpliktelser skal opplyses om i note, og ikke balanseføres. IAS 19 er blitt endret for å bli konsistent.
- Konsernet vil anvende IAS 19 (endret) fra 1. januar 2009.
- IAS 39 (endret), *Finansielle instrumenter: Innregning og måling* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008.
 - Endringen klargjør at det er mulig å reklassifisere ut av eller inn i kategorien til virkelig verdi over resultatet når et derivat kvalifiserer eller opphører å kvalifisere, som et sikringsinstrument i en kontantstrøm sikring eller netto investeringssikring.
 - Definisjonen av finansielle eiendel eller finansielle forpliktelse til virkelig verdi over resultatet er også endret. Endringen klargjør at det er forholdet på tidspunktet for første gangs balanseføring som avgjør hvorvidt en finansiell eiendel eller forpliktelse er del av en portefølje hvor det er et mønster av kortsiktig profittaking.
 - De nåværende retningslinjene for utpeking og dokumentering av sikringer stadfester at et sikringsinstrument må involvere en ekstern part i forhold til rapporteringsenheten og anfører et segment som et eksempel på en rapporteringsenhet. For at sikringsbokføring per i dag skal anvendes på segmentnivå, må kravene for sikringsbokføring overholdes for det gjeldende segmentet. Endringen fjerner eksempelet om segmentet slik at retningslinjene blir konsistente med IFRS 8, *Driftssegmenter*, som krever at opplysninger om segmenter skal basere seg på informasjon som rapporteres til foretakets øverste beslutningstaker
 - Ved ny måling av balanseført verdi av et gjeldsinstrument ved opphør av regnskapsføring av verdisikring, klargjør endringen at en revidert effektiv rente skal benyttes (beregnet på den dato hvor verdisikringen opphører).
- Konsernet vil anvende IAS 39 (endret) fra 1. januar 2009.

- IAS 1 (endret), *Presentasjon av finansregnskapet* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008. Endringen klargjør at det ikke er en direkte sammenheng mellom klassifisering en som er holdt for handelsformål (del av kategorien til virkelig verdi over resultatet) i henhold til IAS 39, *Finansielle instrumenter: innregning og måling* og kategorisering som kortsiktige eller langsiktige poster. Konsernet vil anvende IAS 1 (endret) fra 1. januar 2009.
- IFRS 5 (endret), *Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet* (og følgeendringer i IFRS 1, *Førstegangsavvikling av IFRS*) (ikrafttredelse fra 1. juli 2009). Endringen er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008. Endringen klargjør at alle eiendeler og forpliktelser til et datterselskap skal klassifiseres som holdt for salg hvis et salg av deler av investering en resulterer i tap av kontroll. Relevant tilleggsinformasjon skal gis for datterselskapet hvis definisjonen for avviklet virksomhet blir oppfylt. En følgeendring i IFRS 1 sier at disse endringene skal anvendes fremadrettet fra tidspunktet for overgang til IFRS. Konsernet vil anvende IFRS 5 (endret) fremadrettet for alle salg av deler av eierandeler i datterselskap fra 1. januar 2010.
- IAS 27 (revidert), *Konsernregnskap og separat finansregnskap*, (ikrafttredelse fra 1. juli 2009). Den reviderte standarden krever at effekten av alle transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser skal føres i egenkapitalen hvis det ikke er endring i kontroll og disse transaksjonene ikke lenger vil resultere i goodwill eller gevinster eller tap. Denne standarden spesifiserer også regnskapsførselen når kontroll opphører. Enhver gjenværende interesse i enheten blir målt til virkelig verdi, og gevinst eller tap blir resultatført. Konsernet vil anvende IAS 27 (revidert) fremadrettet fra 1. januar 2010 for transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser.
- Det er innført en rekke endringer i IFRS 7, *Finansielle instrumenter: opplysninger*, IAS 8, *Regnskapsprinsipper, endringer i regnskapmessige estimater og feil*, IAS 10, *Hendelser etter balanse-dagen*, IAS 18, *Driftsinntekter* og IAS 34, *Delårsrapportering*, som er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt som ble publisert i mai 2008 (ikke adressert over). Disse endringene vil sannsynligvis ikke påvirke konsernregnskapet og har derfor ikke blitt analysert i detalj.

Fortolkninger og endringer til eksisterende standarder som ikke har trådt i kraft og som ikke er relevante for konsernet

Følgende fortolkninger og endringer til eksisterende standarder er obligatoriske for konsernet for regnskaps-

år som begynner etter 1. januar 2009, men ledelsen har vurdert at disse ikke er relevante for konsernet:

- IFRIC 13, *Kundeloyalitetsprogrammer* (ikrafttredelse 1. juli 2008).
- IFRIC 16, *Sikring av nettoinvestering i utenlandsk foretak* (ikrafttredelse fra 1. oktober 2008).
- IAS 16 (endret), *Eiendom, anlegg og utstyr* (og følgeendring i IAS 7, *Kontantstrømpoppstilling*) (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 27 (endret), *Konsernregnskap og separat finansregnskap* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 28 (endret), *Investeringer i tilknyttet foretak* (og følgeendringer i IAS 32, *Finansielle instrumenter: Presentasjon* og IFRS 7, *Finansielle instrumenter: Opplysninger*) (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 29 (endret), *Finansiell rapportering i økonomier med høyinflasjon* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 31 (endret), *Andeler i felleskontrollert virksomhet* (og følgeendringer i IAS 32 og IFRS 7) (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 38 (endret), *Immaterielle eiendeler* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 40 (endret), *Investeringseiendommer* (og følgeendringer i IAS 16) (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 41 (endret), *Landbruk* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 20 (endret), *Regnskapsføring av offentlige tilskudd og opplysninger om offentlig støtte* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IFRIC 15, *Agreements for construction of real estates* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- Mindre endringer i IAS 20, *Regnskapsføring av offentlige tilskudd og opplysninger om offentlig støtte*, IAS 29, *Finansiell rapportering i økonomier med høyinflasjon*, IAS 40, *Investeringseiendommer* og IAS 41, *Landbruk* som er en del av IASB sitt årlige forbedringsprosjekt publisert i mai 2008 (ikke adressert over) (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).
- IAS 23 (endret), *Låneutgifter* (ikrafttredelse fra 1. januar 2009).

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Helgeland Sparebank og alle datterselskaper. Konsernregnskapet er utarbeidet under forutsetning om ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og andre hendelser under like omstendigheter.

Presetasjonsvaluta

Alle beløp er angitt i mill. kr. med mindre noe annet er oppgitt.

Konsernets valuta er norske kroner. Konsernet har ingen egen virksomhet i utlandet. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er omregnet til balansedagens kurs, og inntekter og kostnader er omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

Omregningsdifferanser resultatføres etter hvert som de oppstår.

Presentasjon i balanse og resultatregnskap

Utlån

Utlån balanseføres avhengig av motpart, enten som utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner eller utlån til kunder, avhengig av verdimålingsprinsipp. Renteinntekter på utlån inkluderes på linjen for "netto renteinntekter".

Verdiendring som kan knyttes til identifiserte objektive bevis for verdifall på balansedagen for utlån som balanseføres til amortisert kost og for porteføljene av utlån med rentebinding vurdert til virkelig verdi, inngår i "nedskrivning på utlån og garantier".

Øvrige verdiendringer på porteføljene av utlån med rentebinding vurdert til virkelig verdi inngår på linjen "netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Sertifikater og obligasjoner tilgjengelig for salg

I denne kategorien inngår sertifikater og obligasjoner som konsernet kan selge etter behov og som ikke inngår i en handelsportefølje.

Renteinntekter og -kostnader på andre porteføljer av sertifikater og obligasjoner inngår i "netto renteinntekter". Andre verdiendringer inngår i "netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Aksjer tilgjengelig for salg

Urealisert verdiendring i porteføljen tilgjengelig for salg føres mot egenkapitalen. Nedskrivninger under kostpris resultatføres.

Når slike gevinster eller tap realiseres, regnskapsføres disse under "netto gevinst/tap på finansielle instrumenter".

Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder

Forpliktelser til kredittinstitusjoner og kunder er regnskapsført, avhengig av motpart, enten som gjeld til kredittinstitusjoner eller som innskudd fra kunder, uavhengig av verdimålingsprinsipp. Rentekostnader på instrumentene inngår i "netto renteinntekter" basert på internrentemetoden. Andre verdiendringer inngår i "netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital omfatter utstedte sertifikater, obligasjoner og ansvarlig lånekapital uavhengig av verdimålingsprinsipp.

Rentekostnader på instrumentene inngår i "netto renteinntekter". Øvrige verdiendringer inngår i "netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Utstedte finansielle garantier

Kontrakter som medfører at konsernet må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene i et gjeldsinstrument, klassifiseres som utstedte finansielle garantier.

Endring i virkelig verdi på finansielle garantier inngår på linjen "finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Verdiendringen på garantier som inngår i engasjement som er individuelt nedskrevet. Verdiendring for slike garantier er inkludert i "Netto nedskrivninger på utlån og garantier".

Segmentrapportering

Konsernets virksomhet omfatter kun ett strategisk forretningsområde som er organisert og ledet samlet. Konsernet driver tradisjonell bankvirksomhet med formidlingssalg av spare-, plasserings- og forsikringsprodukter. Bankdriften er delt opp i segment, fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Geografisk segment er i all hovedsak Helgeland, med en mindre andel utenfor Helgeland.

Finansielle instrumenter

Konsernet definerer sine finansielle eiendeler og gjeld i følgende kategorier:

- Finansielle derivater
- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg
- Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital
 - Verdipapirgjeld flytende rente
 - Verdipapirgjeld fastrente
 - Verdipapirgjeld sikring
- Utlån til kunder
 - Utlån til flytende rente
 - Utlån til fastrente

Finansielle instrumenter er verdsatt i henhold til IAS 39. Alle kjøp og salg av finansielle instrumenter regnskapsføres på transaksjonstidspunktet.

Finansielle derivater

De avtaler som konsernet har inngått er rente og valutarelaterte derivater. Renteswapper er knyttet til fastrente innlån og utlån, valutaswapper er knyttet til syndikert innlån i euro.

Derivatene verdsettes til virkelig verdi (clean vaule) og utgjør sammen med påløpte/opptjente renter verdi i balansen (se for øvrig eget avsnitt om sikringsbokføring). Effekten av endring i virkelig verdi resultatføres "gevinst/tap finansielle instrumenter".

Renter knyttet til derivater inngår som en del av nettorenten.

Virkelig verdi er lik børskurs for børsnoterte papirer. For verdipapirer som ikke er børsnotert og det ikke er et aktivt marked benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelige verdier. Derivatene regnskapsføres som eiendel når virkelig verdi er positiv, og som gjeld når virkelig verdi er negativ.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er eiendeler anskaffet for annet formål enn å oppnå kortsiktig gevinst. Dette er definert til å være investeringer som ikke inngår i en handelsportefølje, men som er omsettelige og kan selges fritt ved behov. Konsernet har aksjer, sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende

papirer som er klassifisert innenfor denne gruppen.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er regnskapsført til virkelig verdi over egenkapitalen. Nedskrivninger under kostpris føes mot resultatet og reversering av nedskrivninger reverseres mot resultat så lenge den er lavere enn kostpris. Realisert gevinst/tap over resultat, samt verdiendringer over resultat inkludert utbytte, vises i regnskapet under "Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. For rentebærende finansielle eiendeler inntektsføres renten over resultat mot "nettorenten". Banken har ikke poster i valuta.

Finansdepartementet fastsatte 16. oktober en forskrift som gjennomførte endringer i regnskapsstandardene IAS 39 og IFRS 7 fastsatt av IASB og vedtatt i EU. Endringene gir blant annet adgang til reklassifisering av porteføljer som har vært klassifisert som handelsporteføljer, til hold-til-forfall kategorien. Reklassifiseringen innebærer at porteføljen regnskapsføres til såkalt amortisert kost (mot tidligere vurdert til virkelig verdi). Som det fremgår i avsnittet ovenfor har Helgeland Sparebank valgt å ikke reklassifisere porteføljen.

Virkelig verdi på børsnoterte investeringer er basert på gjeldende kurs på balansetidspunktet. For verdipapirer som ikke er børsnotert og der det ikke er aktivt marked bygger verddivurderingen på siste emisjonskurs, omsetningsverdier vi har kunnskap om. For papirer uten omsetning er verdi satt med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon eller lignende.

Finansielle eiendeler presenteres som omløpsmiddel dersom ledelsen har bestemt å avhende eiendelen innen 12 måneder fra balansedagen, hvis ikke klassifiseres de som anleggsmiddel.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld er definert til å være papirer som konsernet ikke har til hensikt å omsette og som opprinnelig er utstedt av konsernet. Tilbakekjøp av egne obligasjoner for nedregulering av gjeld nettoføres mot obligasjonsgjelden.

Gjeld til flytende rente - blir ved første regnskapsføring verdsatt til virkelig verdi, og blir siden verdsatt til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Eventuelle over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Gjelden vises i balansen til amortisert kost (inklusive påløpte renter). Verdiendring amortisert kost bokføres over resultat og nettorente.

Gjeld til fast rente - vurderes til virkelig verdi (FVO). Gjelden vises i balansen til virkelig verdi (clean price) inklusive påløpte renter og med fradrag for egenbeholdning. Verdiendring over resultat "gevinst/tap finansielle instrumenter" og renteutgiften over resultat mot nettorenten.

Vurdering til virkelig verdi over resultatet er forventet vesentlig å redusere den resultatvolatilitet som eller ville oppstått ved at banken har inngått rentederivater for å få en effektiv flytende rente

Sikringsbokføring - banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifise-

ring og på løpende basis. Ved verdisikring blir sikringsobjektet ført til amortisert kost med verdiendring over resultat og nettorente, verdiendring på sikringsinstrumentet blir ført mot egenkapitalen. Konsernet har ikke kontantstrømsikring.

Virkelig verdi er beregnet ved å neddiskontere kontantstrømmen fra lånene med avkastningskrav utledet fra nullkuponkurven. Kredittspread på rentebærende papirer endres ut fra en helhetsvurdering der observerte omsetninger i markedet, kredittmarginrapporter fra ulike meglerhus og interne vurderinger inngår som grunnlag for helhetsvurderingen. En endring i kredittspread vil påvirke avkastningskravet ved at tillegget som blir lagt på nullkuponkurven endres. Ved kjøp av egne verdipapirer blir gjelden redusert, og forskjellen mellom bokført verdi og betalt vederlag (over-/underkurs) blir resultatført som gevinst/tap på utstedte verdipapirer.

Utlån til kunder

Konsernet har definert sitt markedsområde (Helgeland) som ett risikoområde.

Utlån til flytende rente - måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstol, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrasket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Utlån til amortisert kost, inklusiv opptjente renter, gjenspeiler verdi i balansen. Renteinntekter på utlån til kunder inntektsføres over nettorente. Utlån verdsettes ved første gangs balanseføring til virkelig verdi.

Utlån til fast rente - verdsettes til virkelig verdi over resultat. Verdiendring inngår i linjen netto gevinst/tap finansielle instrumenter. Utlån til virkelig verdi, inklusiv opptjente renter, gjenspeiler verdi i balansen. Renteinntekter på fastrente utlån til kunder inntektsføres over nettorente.

Vurdering til virkelig verdi over resultatet er forventet vesentlig å redusere den resultatvolatilitet som eller ville oppstått ved at banken har inngått rentederivater for å få en effektiv flytende rente

Nedskrivninger på utlån

Et utlån eller en gruppe av utlån er nedskrevet når det foreligger objektive bevis for verdifall som følge av tapshendelser som kan estimeres pålitelig, og som har betydning for de forventede fremtidige kontantstrømmene fra lånet eller gruppen av lån.

Objektive bevis for at en tapshendelse har inntruffet kan være:

- Låntaker har betydelige finansielle problemer
- Manglende betaling av forfalte renter/avdrag
- Pant eller annen sikkerhet påregnes ikke å dekke lånet ved en eventuell realisasjon
- Det er sannsynlig at låntaker vil gå konkurs eller gå inn i gjeldsforhandlinger
- Det foreligger indikasjon på en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe av utlån, men hvor verdifallet ennå ikke er mulig å identifisere for hvert enkelt utlån innenfor gruppen

(for eksempel negative endringer i betalingsstatus eller i økonomiske forutsetninger av betydning for gruppen).

Utlån nedskrives individuelt når det foreligger objektive bevis for verdifallet på lånet. Nedskrivningsbeløpet beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer beregnet etter forventet levetid på lånet. Neddiskonteringen skjer ved bruk av effektiv rentemetode. Beregnet tap føres brutto i balansen som individuell nedskrivning på utlån og resultatføres som tapskostnad. Utlån som er nedskrevet individuelt er ikke tatt med i grunnlag for de gruppevis nedskrivningene.

Utlån nedskrives gruppevis når det foreligger objektive bevis for å nedskrive en gruppe av utlån. Kundene blir kategorisert i risikogrupper på grunnlag av ulike parametre som soliditet, inntjening, likviditet, bransje, geografi og adferdsscore. Disse faktorene gir indikasjoner på debtors evne til å betjene sine lån, og er relevante for beregningen av fremtidige kontantstrømmer fra de ulike risikogruppene. Hver enkelt risikogruppe vurderes samlet med hensyn til behov for nedskrivning.

Beregning av nedskrivningsbeløp for en gruppe utlån foretas på grunnlag av forventede kontantstrømmer og historisk tapserfaring for de ulike risikogruppene. Historiske tap blir justert for effekten av nye betingelser som ikke var reflektert i perioden de historiske tapene skriver seg fra, og effekten av hendelser som ikke lenger er relevante blir tatt ut. Dersom det i ettertid viser seg at den tidligere beregnede nedskrivningen er for høy, blir denne reversert og resultatført.

Estimat på fremtidige kontantstrømmer avhenger av endringer i relevante observerbare data som kan indikere en endring i sannsynligheten for inntreffende tap og størrelsen på tap innenfor gruppen. Metode og forutsetninger for å beregne fremtidige kontantstrømmer gjennomgås regelmessig.

Når et lån ikke lenger kan inndrives og tapets størrelse er fastslått, blir lånet skrevet bort mot tilhørende avsetning for tap. Inngang på tidligere nedskrevne lån resultatføres som reduksjon på nedskrivninger for tap.

Renteinntekter og rentekostnader

Renteinntekter og rentekostnader fra eiendeler og gjeld som er målt til amortisert resultatføres løpende basert på effektiv rentemetode.

Renteinntekter på lån som er nedskrevet beregnes ved bruk av samme effektive rente som ble benyttet ved neddiskontering av den opprinnelige kontantstrømmen. Renteinntekter fastrente utlån til virkelig verdi resultatføres. Endring virkelig verdi fastrente utlån blir resultatført som verdiendring finansielle instrumenter.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt period-

isert i takt med at en tjeneste blir ytt.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført når det kan påvises sannsynlige fremtidige økonomiske fordeler som er henførbare til eiendelen, og eiendelens kostpris kan estimeres pålitelig. Immaterielle eiendeler er regnskapsført til kostpris.

Immaterielle eiendeler med ubegrenset økonomisk levetid avskrives ikke, men nedskrivning foretas hvis gjenvinnbart beløp er lavere enn kostpris. Gjenvinnbart beløp blir beregnet årlig, samt ved indikasjoner på verdifall.

Immaterielle eiendeler med begrenset levetid blir avskrevet og eventuelle nedskrivningsbehov vurderes. Avskrivninger foretas lineært over beregnet økonomisk levetid. Avskrivningsbeløp og avskrivningsmetode er gjenstand for en årlig vurdering, hvor de økonomiske realiteter legges til grunn.

Utgifter knyttet til kjøp av ny EDB-programvare er balanseført som en immateriell eiendel når disse ikke er en del av anskaffelseskostnaden til maskinvaren. Programvare avskrives lineært over 5 år. Utgifter til vedlikehold av EDB-programvare utgiftsføres direkte dersom endringene i programvaren ikke øker den fremtidige økonomiske nytten av programvaren.

Varige driftsmidler

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av investerings-eiendommer, er vurdert til kostpris fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Når driftsmidler blir solgt eller utrangert, blir kostpris og akkumulerte av- og nedskrivninger tilbakeført, og eventuell gevinst eller tap blir resultatført.

Kostpris for et driftsmiddel er definert til kjøpspris, inkludert skatter, avgifter og direkte kostnader knyttet til å bringe driftsmiddelet klart for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmiddelet er tatt i bruk, slik som reparasjon og vedlikehold, er normalt kostnadsført. I de tilfeller der det kan påvises økt inntjening som følge av reparasjon/vedlikehold, er utgiftene til dette balanseført som tilgang driftsmidler.

Avskrivninger er beregnet ved bruk av lineær metode over følgende tidsperioder:

- Bygninger og annen fast eiendom 30 – 40 år
- Maskiner, utstyr, inventar og biler 3 – 10 år

Avskrivningsperiode og -metode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som benyttes samsvarer med de økonomiske realiteter for driftsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi.

Det foretas dekomponering av driftsmidler av større verdi, og som består av komponenter med ulik levetid. Det foretas årlig vurdering av levetid for hver enkelt komponent, og avskrivningene er justert tilsvarende.

Investerings eiendommer er verdsett til virkelig verdi basert på en verdsettelse foretatt av uavhengige eksperter. Uavhengig takst innhentes når det foreligger indikasjoner på verdiendring, dog senest hvert tredje år. En økning i balanseført verdi som følge av revaluering av investerings eiendom føres mot resultatet. Nedregulering av balanseført verdi ved revaluering som utligner tidligere verdiøkning av samme eiendom føres også mot resultatet. Ytterligere nedregulering som følge av revaluering resultatføres. Investerings eiendom er ikke gjenstand for avskrivning.

Driftsmidler holdt for salg består av eiendeler som konsernet har ervervet som ledd i inndrivelse av misligholdte engasjement. Dette er driftsmidler som konsernet ikke har til hensikt å beholde og som skal selges innen 1 år. Driftsmidler holdt for salg verdsettes til det laveste av virkelig verdi (reduisert med salgskostnader) og anskaffelseskost og er ikke gjenstand for avskrivning.

Leieavtaler

Konsernet som leietaker

Leiekontrakter hvor det vesentligste av risikoen er på kontraktspartnern, blir klassifisert som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalinger er klassifisert som en driftskostnad og resultatføres over kontraksperioden. Konsernet har ingen finansielle leieavtaler.

Konsernet som utleier

Konsernet presenterer eiendeler som er utleid som driftsmidler i balansen. Leieinntektene inntektsføres lineært over leieperioden. Direkte kostnader pådratt initialt for å etablere et utleieforhold er tillagt den utleide eiendelens regnskapsførte verdi. Konsernet har ingen finansielle utleieavtaler.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid og trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

Avsetninger

En avsetning blir regnskapsført når konsernet har en gjeldende forpliktelse (rettslig eller antatt) som følge av hendelser som har skjedd, det er sannsynlighetsovervekt for at et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen vil skje, og beløpets størrelse kan beregnes pålitelig.

Avsetninger gjennomgås ved hver balansedato og nivået reflekterer det beste estimatet på forpliktelsen. Når tidseffekten er uvesentlig vil avsetningen være lik størrelsen på utgiften som kreves for å bli fri fra forpliktelsen. Når tidseffekten er vesentlig vil avsetningen være lik nåverdien av fremtidige utbetalinger til å dekke forpliktelsen. I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett.

Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Konsernets pensjonsforpliktelser er knyttet til ytelsesbaserte kollektive ordninger sikret i livsforsikringsselskap og usikrede ordninger. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser presentert i regnskapet er fremkommet ved beregninger foretatt av aktuar.

De sikrede og usikrede pensjonsforpliktelsene beregnes som den diskonterte verdien av de fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen, sikrede og usikrede, basert på at arbeidstakerne opparbeider sine pensjonsrettigheter jevnt over den yrkesaktive perioden.

Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi og føres netto mot pensjonsforpliktelsene i balansen. Den enkelte pensjonsordning vurderes for seg, men verdien av overfinansiering i en ordning og underfinansiering i andre ordninger nettoføres i balansen såfremt pensjonsmidlene kan overføres mellom ordningene. Netto pensjonsmidler presenteres i balansen som forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter, mens netto pensjonsforpliktelser presenteres som avsetning for forpliktelser.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og sosiale kostnader, og består av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede pensjonsforpliktelsen, forventet avkastning av pensjonsmidlene, resultatført virkning av planendring og endringer i estimater og pensjonsplaner, resultatført virkning av avvik mellom faktisk og forventet avkastning, samt periodisert arbeidsgiveravgift. Virkning av endringer i estimater samt avvik mellom faktisk og forventet avkastning periodiseres over gjenværende opptjeningstid eller forventet levetid først når den akkumulerte virkning overstiger 10 prosent av hva som er størst av pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsene. Endring i pensjonsplaner periodiseres over gjenværende opptjeningstid.

Skatter

Utsatt skatt beregnes på alle midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier etter gjeldende skattesats ved periodens slutt (gjeldsmetoden). Skatteøkende midlertidige forskjeller inneholder en utsatt skatteforpliktelse, og skattereduserende midlertidige forskjeller, sammen med underskudd til fremføring, inneholder en mulig utsatt skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres når det er sannsynlig at det i fremtiden vil oppstå skattbar inntekt som den utsatte skattefordelen kan anvendes mot.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Endringen i utsatt skatt reflekterer de fremtidige betalbare skatter som oppstår som følge av årets virksomhet.

Grunnfondsbeviskapital

Ved utstedelse av nye grunnfondsbevis eller oppkjøp av annen virksomhet, behandles merkostnader direkte henførbare til utstedelsen av de nye grunnfondsbevisene eller oppkjøpet som en reduksjon av innbetalt kapital.

Utbytte på grunnfondsbevis blir klassifisert som egenkapital i perioden frem til utbyttet er besluttet av bankens forstanderskap.

Når utbyttet er besluttet av forstanderskapet blir det tatt ut av egenkapitalen og klassifisert som kortsiktig gjeld frem til utbetaling finner sted.

Når banken eller andre medlemmer i konsernet kjøper grunnfondsbevis utstedt av banken, blir det samlede kjøpsvederlaget trukket ut av den totale grunnfondsbeviskapitalen.

Sammenlignbarhet

Sammenligningstall er blitt justert der det er ansett nødvendig for at de skal være i overensstemmelse med presentasjonen for inneværende år.

Hendelser etter balansedagen

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelse av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

NOTE 2 - Finansiell risikostyring

Konsern og morbank

Kapitalstyring

Risikokategorier

Kredittrisiko: risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.

Markedsrisiko: risikoen for tap som skyldes endringer i renter, valutakurs og aksje-/verdpapirkurser.

Likviditetsrisiko: risikoen for at konsernet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser ved forfall.

Operasjonell risiko: risiko for direkte eller indirekte tap grunnet svikt i interne rutiner, systemer og prosesser, utilstrekkelig kompetanse, skader på eiendeler, driftsavbrudd eller systemfeil, eller internt eller eksternt bedrageri.

Uansett hvor god risikostyringen er i banken vil det kunne oppstå uventet tap som krever at konsernet har tilstrekkelig med egenkapital. Som en del av Basel II prosjektet er det for de ulike risikoområder vurdert behov for tilleggskapital. Vurderingene er underbygget med ulike interne vurderinger og beregningsmodeller. Dette er oppsummert i bankens ICAAP, som er styret sitt dokument for dokumentasjon av beregnet kapitalbehov og plan for kapitalstyring. Ut fra dette har banken fastsatt mål for kapitaldekning.

Virksomhetsstyring (corporate governance)

God virksomhetsstyring i Helgeland Sparebank omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre eiernes, innskytternes og andre gruppers interesser i banken.

Konsernets prinsipper for god virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir iverksatt og nådd.

Risikostyring og intern kontroll

Styrets styring av Helgeland Sparebank bygger på prinsippene som er gitt i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse.

Konsernets prinsipper og rammer for intern kontroll og risikostyring er nedfelt i egne styringsdokumenter som gjennomgås av styret:

- Policy eierstyring og selskapsledelse
- Policy risikostyring og intern kontroll
- Retningslinjer og krav til systemer og prosesser

Styringsdokumentene er konsernets interne rammeverk for god styring og kontroll, og policyen gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risikostyring samtidig som det sikrer at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette.

Risikostyring er en viktig forutsetning for at konsernet skal nå sine mål over tid. Risikostyringen er sentral i den daglige driften og i styrets løpende fokus.

Risikoen styres primært gjennom policy og retningslinjer, rammer, fullmakter, rapporteringskrav og krav til kompetanse.

Styret fastsetter bankens kredittpolicy som dekker kreditt- og bankens finanspolicy som dekker områdene likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Ved implementeringen av Basel II er det de senere år brukt mye tid på å utvikle et system for oversikt over risikovurdering i prosessene og tilhørende nøkkeltroller i de operative funksjonene.

Det rapporteres årlig om intern kontroll fra linjen og oppover til styret. Styringsdokumentene og kontrollsystemene er bygget opp for å ivareta fokus på effektiv drift, risikokontroll, fornuftige forsiktighetshensyn, korrekt finansiell og ikke finansiell informasjon og compliance av

lover retningslinjer så vel som interne retningslinjer og strategier. På bakgrunn av dette har styret tilfredsstillende grunnlag for å bekrefte at intern kontroll er forsvarlig ivarettatt.

Konsernets internrevisjon utgjør ett årsverk og er direkte underlagt styret. Intern revisor skal vurdere om det er etablert betryggende rutiner på de viktigste områder i banken for å redusere risiko.

NOTE 2.1 - Kredittrisiko

Konsern og morbank

Konsernet er eksponert for kredittrisiko. Kredittrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor konsernet.

Kredittrisikoen styres gjennom bankens kredittstrategi, rammer og retningslinjer samt bevilgningsfullmakter. Konsernets kredittpolicy er vedtatt av styret og gir klare overordnede føringer for reduksjon og nedbygging av kredittrisiko.

Konsernets kredittrisikoeksponering styres og følges opp gjennom regelmessige analyser av låntakeres og potensielle låntakeres evne til å betjene renter og avdrag, samt en vurdering av den sikkerhet som ligger til grunn for lånet.

Risikofordelt utlånsportefølje på henholdsvis næringslivs- og personkundeengasjement rapporteres kvartalsvis til styret. For styring og overvåking av konsernets risiko i næringslivsporteføljen gjennomføres løpende vurdering av kundeforhold, betalingsevne og sikkerhet

ved låneopptak samt gjennomganger i konsernets kredittutvalg.

Risikoutviklingen i den samlede næringslivsportefølje kartlegges ved bruk av DnB NOR sin risikoklassifiseringsmodell (regionmodellen). Modellen tar hensyn til kundens betjeningsevne ut fra offisielle regnskap for 2007 kombinert med en rekke andre parametere som bransje, geografi, revisjonsanmerkninger etc.

Økonomiklassen kombineres med sikkerhetsdekning og kunden klassifiseres med lav, middels eller høy risiko. Klassifisering etter regionmodellen skjer løpende basert på tilgjengelig informasjon i systemet. Samtlige personkunder risikoklassifiseres på basis av adferdsscore. Bruk av adferdsscore er delvis implementert i konsernets fullmakts- og kredittbevilgningsrutiner.

Ved beregning av minimumskrav til kapitaldekning for kredittrisiko benytter Helgeland Sparebank standardmetoden.

NOTE 2.2 - Likviditetsrisiko

Konsern og morbank

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan innfri sine betalingsforpliktelser ved forfall eller etter hvert som finansieringsbehovet øker. Konsernets strategi for styring av likviditetsrisiko gjennomgås årlig av styret. Strategien har vært under revidering og revidert strategi for likviditetsrisiko er vedtatt av styret i 2008. Strategien fastsetter bankens samlede likviditetsrisikotoleranse og inneholder konkrete rammer og styringsparametere. Banksjef finans har ansvaret for likviditetsstyringen, men avdeling for risikostyring overvåker området.

Konsernet er eksponert overfor daglige endringer i tilgjengelige midler som følge av nye innskudd, forfalte innskudd, trekk på kreditter og garantier, og fra andre kontantoppgjør som for eksempel oppgjør av derivater. Konsernets innskuddsdekning er ikke tilstrekkelig til å møte alle disse behovene, siden erfaring viser at et minimum nivå av reinvestering av forfalte midler kan prognostiseres med rimelig grad av sikkerhet.

Konsernets likviditetsrisiko reduseres gjennom å diversifisere innlånene på ulike markeder, ulike innlånskilder og på ulike forfallstidspunkter. Det foreligger klare krav til andel langsiktig finansiering ved innlån. Styrets har

vedtatt en målsetning om minst 70 % langsiktig finansiering, samt at det er satt styringsmål for nivå på kredittilsynets likviditetsindikatorer. Per 31.12.08 var andel langsiktig finansiering 88 %, som er godt over målkravet. Likviditetsindikator 1 ble 105,4 per 31.12.08, som er innenfor fastsatt målkrav og høyere enn sist kjente gjennomsnittsverdi for referansebankene. Dette er også innenfor bankens fastsatte målkrav.

Konsernet har likviditetsbuffer i form av langsiktige og kortsiktige ubenyttede trekkrettigheter, samt plasseringer i likvide renteporteføljer for ytterligere å begrense konsernets likviditetsrisiko.

Innskuddsdekningen er et viktig parameter for oppfølging av likviditetsrisiko, det vil si hvor stor andel av brutto utlån til kunder som er dekket ved innskudd fra kunder. Styret har fastsatt minstekrav til innskuddsdekning, og dette kravet var innfridd gjennom hele 2008. Styret følger utviklingen i innskuddsdekning og finansieringsstruktur løpende, og har høy fokus på konsernets likviditetsrisiko.

Forholdet mellom innskudd fra kunder og utlån var 60,5 % per 31.12.08 mot 62 % per 31.12.07.

Nå får hun lønn for strevet

Malin Arntsen startet sin egen bedrift på heimplassen, Rødøya, for tolv år siden. Da hadde hun med hjelp fra familien brukt ett år på å restaurere “Klokkergården”, en gammel bygning som ble oppført i 1906 der forfallet var kommet veldig langt. Malin har gjennom arbeidet med restaurering og drift av Klokkergården Gjestgiveri på Rødøya skapt en perle og et attraktivt turistmål på Helgelandskysten. Etableringa har hatt positive ringvirkninger i hele lokalsamfunnet, og gjort stedet kjent langt utenfor kommunens grenser. Klokkergården drives i dag som overnattings- og spisested, med til sammen 30 overnattingsplasser fordelt på tre gårder. Malin har mottatt mange priser for renoveringen av Klokkergården, og i 2006 fikk hun Nordland fylkeskommunes næringspris til kvinnelige etablerere. I 2009 ble turistperlen i Rødøy håndplukket til Innovasjon Norges eksklusive liste over utvalgte feriemål i Norge. Dette er ekte og autentiske steder der man kan oppleve kultur og norske tradisjoner på en ny og spennende måte. Malin har med sin iherdige innsats og pågangsmot vist at det går an.

Tabellene nedenfor analyserer konsernets eiendeler og gjeld pr 31.12.08 og 31.12.07 fordelt på relevante forfallsgrupper i henhold til gjenstående løpetid frem til kontraktsfestet forfall. Den er satt opp i henhold til gjeldende krav og gir ikke uten videre et fullstendig bilde av likviditetsrisikoen.

Likviditetsrisiko, restløpetid pr. 31.12.2008

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	Konsern Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			103	433			536
Innskudd fra kunder og gjeld	8.543		38				8.581
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	3	214	1.049	5.149			6.415
Gjeld uten restløpetid						213	213
Ansvarlig lånekapital 2)		1	71				72
Finansielle derivater brutto oppgjør 1)		7	72	324			403
Sum utbetalinger	8.546	222	1.333	5.906		213	16.220
1) Finansielle derivater brutto oppgjør		35	58	302			395
2) Endelig forfall ansvarlig lån, call 04.06-09							

Bankens lånetilsagn pr. 31.12.08 var ikke vesentlig av verdi og er derfor ikke innarbeidet.

Likviditetsrisiko, restløpetid pr. 31.12.2007

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	Konsern Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	29	40	118				187
Innsk. fra kunder og gjeld	7.930						7.930
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	2	514	1.165	3.239			4.918
Gjeld uten restløpetid						211	211
Ansvarlig lånekapital 2)		1	4	76			81
Finansielle derivater brutto oppgjør 1)		2	7	36			45
Sum utbetalinger	7.961	557	1.294	3.351		211	13.374
1) Finansielle derivater brutto oppgjør		9	34				43
2) Endelig forfall ansvarlig lån, call 04.06-09							

Likviditetsrisiko, restløpetid pr. 31.12.2008

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	Morbank Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			103	433			536
Innskudd fra kunder og gjeld	8.577		38				8.615
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	3	214	1.049	5.149			6.415
Gjeld uten restløpetid						209	209
Ansvarlig lånekapital 2)		1	71				72
Finansielle derivater brutto oppgjør 1)		7	72	324			403
Sum utbetalinger	8.580	222	1.333	5.906		209	16.250
1) Finansielle derivater brutto oppgjør		35	58	302			395
2) Endelig forfall ansvarlig lån, call 04.06-09							

Likviditetsrisiko, restløpetid pr. 31.12.2008

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	<i>Morbank</i> Uten restløpetid Totalt	
Gjeld til kredittinstitusjoner	29	40	120				189
Innskudd fra kunder og gjeld	7.962						7.962
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	2	514	1.165	3.237			4.918
Gjeld uten restløpetid						205	205
Ansvarlig lånekapital 2)		1	4	76			81
Finansielle derivater brutto oppgjør 1)		2	7	36			45
Sum utbetalinger	7.993	557	1.296	3.348	0	205	13.400
1) Finansielle derivater brutto oppgjør		9	34				43
2) Endelig forfall ansvarlig lån, call 04.06-09							

Ubenyttede trekkfasiliteter per 31.12:

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
		Eiendeler:		
1.241	1.316	Ubenyttede trekkrettigheter kunder	1.316	1.241
		Gjeld:		
498	616	Langsiktig trekkfasilitet 5 år forfall 2011*	616	498
130	130	Kortsiktig trekkfasilitet, 1 år	130	130
628	746	Sum gjeld	746	628
* Langsiktig trekkfasilitet er inngått i 62.500 euro. Beløpet er omregnet til kurs per 31.12.08				
313	593	Overskuddslikviditet i Norges Bank	593	313

Match og mismatch mellom forfall og rentesats på eiendeler og gjeld er svært viktig for styringen av konsernet. Det er uvanlig at banker har perfekt match, siden utførte forretninger ofte er av usikker karakter og av mange ulike typer. En ikke matchet posisjon kan potensielt skape fortjeneste, men kan også øke risikoen for tap. Forfall på eiendeler og gjeld, evnen til å erstatte disse til en akseptabel kostnad, er en viktig faktor for å bestemme konsernets likviditet og dets eksponering overfor renteendringer.

Likviditetsbehov for å kunne møte krav om oppgjør knyttet til garantier og remburser er betydelig lavere enn størrelsen på selve forpliktelsen fordi konsernet generelt ikke forventer at tredjepart vil trekke ut likviditet under garantien. De totale ute-stående kontraktsfestede forpliktelser om å øke kreditter representerer ikke nødvendigvis fremtidige krav til likvide midler, siden mange av disse forpliktelsene vil forfalle eller utgå uten å bli fundet.

NOTE 2.3 - Markedsrisiko

Markedsrisikoen fremkommer i form av resultatutslag som følge av endringer i rentenivå, verdiendring på egenkapitalprodukter (aksjer) og valutasvingninger, som alle er eksponert for generelle og spesifikke bevegelser. Konsernets markedsrisiko består av renterisiko, prisisiko aksjer og valutarisiko. Konsernets markedsrisikostrategi gjennomgås årlig av styret. Markedsrisikostategien har vært under revidering og ny strategi er vedtatt av styret i 2008. I den reviderte strategien er det fastsatt overordnet mål for konsernets markedslikviditetstoleranse.

Renterisikoen styres mot det ønskede nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentebytteavtaler for å redusere renterisiko i tilknytning til fastrente innlån og utlån. Konsernet har en forsiktig risikostrategi på rentebærende verdipapirer. Styret har fastsatt en ramme for den totale renterisikoen konsernet kan ta på seg. Konsernets

samlede renterisiko er vurdert til å være lav.

Aksjerisiko

Konsernet er utsatt for prisisiko i forhold til endringer i aksjeverdier på strategiske investeringer klassifisert i balansen som tilgjengelig for salg. Styret har fastsatt ramme for den samlede aksjerisiko konsernet kan ta på seg.

Valutarisiko

Konsernet har kun mindre balanseførte finansielle posisjoner og kontantstrømmer i utenlandsk valuta. Disse anses ikke å være vesentlige. Konsernet er imidlertid eksponert for valutarisiko knyttet til valutalån. På grunn av at Helgeland Sparebank ikke er egen valutabank, forvaltes valutalånene hos valutabank. Helgeland Sparebank har stilt garantiansvar overfor valutabank.

Tabellen nedenfor oppsummerer konsernets eksponering for valutarisiko gjennom garantiansvar for valutalån hos valutabank pr 31.12:

Garantiansvar for valutalån

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>		
31.12.2008		Garantiansvar for valutalån:	31.12.2008		
Lånebeløp i Valuta	Garantiansvar i NOK		Lånebeløp i Valuta	Garantiansvar i NOK	
1	10	Euro	1	10	
1	8	Amerikanske dollar	1	8	
31	208	Sveitsiske franc	31	208	
62	56	Svenske kroner	62	56	
148	11	Japanske yen	148	11	
	293	Sum garantiansvar valutalån		293	

Garantiansvar for valutalån

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>		
31.12.2007		Garantiansvar for valutalån:	31.12.2007		
Lånebeløp i Valuta	Garantiansvar i NOK		Lånebeløp i Valuta	Garantiansvar i NOK	
4	31	Euro	4	31	
0	0	Amerikanske dollar	0	0	
8	39	Sveitsiske franc	8	39	
62	53	Svenske kroner	62	53	
89	4	Japanske yen	89	4	
	127	Sum garantiansvar valutalån		127	

Kontantstrøm og virkelig verdi renterisiko

Kontantstrøm renterisiko er risikoen for at fremtidige kontantstrømmer knyttet til de enkelte finansielle eiendels- og gjelds-postene vil fluktuere som følge av endringer i markedsrenten. Virkelig verdi renterisiko er risikoen for at verdien av en finansiell eiendel eller gjeldspost vil fluktuere som følge av endringer i markedsrenten. For både kontantstrøm og virkelig verdi renterisiko er konsernet eksponert for effekter av fluktasjoner i det gjeldende markedsrentenivået. Uventede endringer i markedsrentenivået kan føre til at rentemarginer øker, men kan også reduseres eller forårsake tap. Styret har fastsatt ramme for den totale renterisikoen konsernet kan ta på seg. Konsernet styrer renterisikoen mot det ønskede nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentebytteavtaler.

Tabellene nedenfor oppsummerer konsernets eksponering for renterisiko. Tabellen viser konsernets eiendeler og gjeld til bokførte verdier, kategorisert etter gjenstående tid til renteregulering. Den bokførte verdien av finansielle derivater, renteswap-avtaler som benyttes for å redusere konsernets renterisiko er inkludert i andre eiendeler. Forventede renteregulerings- og forfallsdatoer avviker ikke vesentlig fra de kontraktsmessige datoer.

Renterisiko, gjestående tid til renteregulering pr 31.12.2008

							Konsern
	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Uten renteendr.	Totalt
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	593						593
Utlån til og ford. på kreditt u/avtalt løpetid	132	50					182
Netto utlån til og fordringer på kunder		13.966		104			14.070
Obligasjoner og sertifikater	126	1.049	24				1.199
Andre eiendeler, ikke rentebærende (inkl swap)						550	550
Sum eiendeler	851	15.065	24	104	0	550	16.594
GJELD OG EGENKAPITAL							
Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid							
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	103	15		401			519
Innskudd fra kunder og gjeld u/avtalt løpetid		8.229					8.229
Innskudd fra kunder og gjeld under m/avtalt løpetid		352					352
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	1.001	3.415	1.378				5.794
Annen gjeld, ikke rentebærende (inkl swap)						214	214
Sum gjeld	1.104	12.011	1.378	401	0	214	15.108
Netto rente sensitivitetsgap	-253	3.054	-1.354	-297	0	336	1.486

Dersom vi forutsetter at de bokførte finansielle eiendeler og gjeld pr 31.12.08 består frem til forfall eller oppgjør uten at konsernet endrer den innebygde renterisikoen, vil en umiddelbar og vedvarende økning i markedsrenten på 1 % for alle forfall ikke gi resultateffekter som overstiger rammen for maksimal renterisiko gitt av styret.

Renterisiko, gjestående tid til renteregulering pr 31.12.2007

							Konsern
	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Uten renteendr.	Totalt
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	313						313
Utlån til og fordr. på kredittinst. u/avtalt løpetid							
Netto utlån til og fordringer på kunder		12.697					12.697
Obligasjoner og sertifikater	110	704	48				862
Andre eiendeler, ikke rentebærende (inkl swap)						384	384
Sum eiendeler	424	13.401	48	0	0	384	14.256
GJELD OG EGENKAPITAL							
Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	29						29
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	103	55					158
Innskudd fra kunder og gjeld uten avtalt løpetid		7.608					7.608
Innskudd fra kunder og gjeld med avtalt løpetid		322					322
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	201	3.524	803				4.528
Annen gjeld, ikke rentebærende (inkl swap)						245	245
Sum gjeld	333	11.509	803	0	0	245	12.890
Netto rente sensitivitetsgap	91	1.892	-755	0	0	139	1.366

Renterisiko, gjestående tid til renteregulering pr 31.12.2008

							Morbank
	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Uten renteendr.	Totalt
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	593						593
Utlån til og fordr. på kreditt u/avtalt løpetid	132	50					182
Netto utlån til og fordringer på kunder		13.976		104			14.080
Obligasjoner og sertifikater	126	1.049	24				1.199
Andre eiendeler, ikke rentebærende (inkl swap)						546	546
Sum eiendeler	851	15.075	24	104	0	546	16.600
GJELD OG EGENKAPITAL							
Gjeld til kredittinstitusjoner u/avtalt løpetid							
Gjeld til kredittinstitusjoner m/avtalt løpetid	103	15		401			519
Innskudd fra kunder og gjeld u/avtalt løpetid		8.263					8.263
Innskudd fra kunder og gjeld under m/avtalt løpetid		352					352
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	1.001	3.415	1.378				5.794
Annen gjeld, ikke rentebærende (inkl swap)						210	210
Sum gjeld	1.104	12.045	1.378	401	0	210	15.138
Netto rente sensitivitetsgap	-253	3.030	-1.354	-297	0	336	1.462

Renterisiko, gjestående tid til renteregulering pr 31.12.2007

							Morbank
	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd.	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Uten renteendr.	Totalt
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	313						313
Utlån til og fordr. på kreditt uten avtalt løpetid							
Netto utlån til og fordringer på kunder		12.718					12.718
Obligasjoner og sertifikater	110	708	48				868
Andre eiendeler, ikke rentebærende (inkl swap)						365	365
Sum eiendeler	424	13.426	48	0	0	365	14.263
GJELD OG EGENKAPITAL							
Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	29						29
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	103	55					158
Innskudd fra kunder og gjeld uten avtalt løpetid		7.640					7.640
Innskudd fra kunder og gjeld med avtalt løpetid		322					322
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	201	3.527	803				4.532
Annen gjeld, ikke rentebærende (inkl swap)						237	237
Sum gjeld	333	11.544	803	0	0	237	12.918
Netto rente sensitivitetsgap	91	1.882	-755	0	0	128	1.345

Note 3 - Viktige regnskapsestimat og anvendelse av regnskapsprinsipper

Konsernet utarbeider estimater og forutsetninger som har effekt på de rapporterte balansetallene for neste regnskapsår. Estimater og vurderinger er stadig gjenstand for evaluering og baserer seg på historisk erfaring og andre faktorer, herunder forventninger i forhold til fremtidige hendelser som ansees som rimelige.

3.1 Nedskrivning på utlån / avsetning for garantiforpliktelser

Låneporteføljer/garantiforpliktelser overvåkes løpende med hensyn til behov for nedskrivninger/avsetninger for å møte mulige forpliktelser. Nedskrivning/avsetning foretas når det foreligger objektive bevis for verdifall på utlån og/eller det vurderes som sannsynlig at garantiforpliktelser vil komme til oppgjør. Observerbare data som benevnes som objektive bevis er kjennskap om vesentlige finansielle problemer hos debitor, misligholdte betalingsforpliktelser, kontraktsbrudd, betalingsutsettelse eller at det ansees som sannsynlig at debitor vil inngå i gjeldsforhandlinger eller blir tatt under konkursbehandling.

For grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper foretas nedskrivning basert på objektive bevis for verdifall i utlånsgruppen. Bevisene kan inkludere observerbare data som indikerer at det har vært en negativ endring i betalingsstatus til låntakerne i gruppen, endringer i rammebetingelser innenfor definerte bransjer eller lokalisering som samsvarer med standarden for utlånene i gruppen. Estimater basert på historisk tapserfaring for utlån med definerte risikoegenskaper og objektive bevis for verditap som samsvarer med porteføljen, benyttes ved beregning av fremtidige kontantstrømmer. Metode for å beregne beløp og tidshorisont for fremtidige kontantstrømmer gjennomgås regelmessig for å redusere eventuelle avvik mellom tapsestimat og faktisk tapserfaring.

3.2 Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Virkelig verdi på børsnoterte investeringer er basert på gjeldende kurs på balansetidspunktet. For verdipapirer som ikke

er børsnotert og der det ikke er aktivt marked bygger verdier vurderingen på siste emisjonskurs, omsetningsverdier vi har kunnskap om. For papirer uten omsetning er verdi satt med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon.

3.3 Nedskrivning av finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Konsernet foretar nedskrivning av finansielle eiendeler tilgjengelig for salg når det foreligger en vesentlig eller langvarig reduksjon i virkelig verdi og den virkelige verdien er lavere enn historisk kost. For å kunne fastslå om verdinedgangen er vesentlig eller langvarig gjør konsernet en vurdering av blant annet normale svingninger i markedspris. I tillegg kan det være aktuelt å foreta nedskrivning når det foreligger bevis for en svekkelse av den økonomiske tilstanden til investor, bransjelønnsomhet, endringer i teknologi eller operasjonell og finansiell kontantstrøm.

3.4 Pensjoner

Netto pensjonsforpliktelse og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater, herunder avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente, lønnsutvikling, utvikling i folketrygdens grunnbeløp og den generelle utvikling i antall uføretrygdete og levealder. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke til nettoforpliktelsen som fremkommer i balansen. Estimaterendringer som følge av endringer i nevnte parametere vil i stor utstrekning periodiseres over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid.

3.5 Skatter

Konsernet skattlegges for inntekt og formue innenfor Norge. Det vurderes ikke å være usikkerhet av betydning knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Skatteforpliktelsen er beregnet i henhold til standard norske satser for inntektskatt og formuesskatt. Det er beregnet utsatt skatteforpliktelse og skattefordel på grunnlag av beste estimat og i henhold til gjeldende skattesats i Norge.

NOTE 4 - Segmentinformasjon

Konsernet har definert sitt geografiske segment i to områder Helgeland og øvrige. Konsernets eksponering for kredittrisiko er i all hovedsak konsentrert til dette området. Konsernet har kun mindre eksponering for kredittrisiko utenfor det definerte geografiske hovedområdet. Helgeland er hjemmeregionen til morbanken, som også er det operative selskapet i konsernet. Konsernet har delt inn bankdriften inn i to segmenter, fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Geografisk fordeling av utlån 31.12.08

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2008	%-andel		2008	%-andel
11.933	84,0	Helgeland	11.923	84,0
2.238	15,8	Norge for øvrig	2.238	15,8
29	0,2	Utenfor Norge	29	0,2
14.200	100,0	Sum	14.190	100,0

Geografisk fordeling av utlån 31.12.07

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2007	%-andel		2007	%-andel
10.911	84,9	Helgeland	11.010	85,9
1.925	15,0	Norge for øvrig	1.795	14,0
16	0,1	Utenfor Norge	13	0,1
12.852	100,0	Sum	12.818	100,0

Geografisk fordeling av kundeinnskudd 31.12.08

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2008	%-andel		2008	%-andel
7.934	92,1	Helgeland	7.900	92,1
603	7,1	Norge for øvrig	603	7,1
78	0,8	Utenfor Norge	78	0,8
8.615	100,0	Sum	8.581	100,0

Geografisk fordeling av kundeinnskudd 31.12.07

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2007	%-andel		2007	%-andel
7.329	92,0	Helgeland	7.271	91,7
576	7,3	Norge for øvrig	601	7,6
57	0,7	Utenfor Norge	58	0,7
7.962	100,0	Sum	7.930	100

Bankdriften fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet. 31.12.08

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>			
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Total
199	159	-19	339	Netto renteinntekter	199	160	-19	340
31	12	26	69	Netto provisjonsinntekter	31	12	26	69
		7	7	Inntekter			13	13
-99	-22	-87	-208	Driftskostnader	-99	-23	-87	-209
-2	-27	-4	-33	Tap på utlån	-2	-30	-4	-36
129	122	-77	174	Resultat før skatt	129	119	-71	177
9.064	5.136		14.200	Utlån til kunder	9.064	5.126		14.190
-12	-58		-70	Individuell nedskrivning utlån	-12	-58		-70
		-50	-50	Gruppenedskrivning utlån			-50	-50
		2.520	2.520	Andre eiendeler			2.525	2.524
9.052	5.078	2.470	16.600	Sum eiendeler per segment	9.052	5.068	2.475	16.594
5.463	3.152		8.615	Innskudd fra og gjeld til kunder	5.463	3.118		8.581
		7.985	7.985	Annen gjeld og egenkapital			8.014	8.013
5.463	3.152	7.985	16.600	Sum gjeld og egenkapital per segment	5.463	3.118	8.014	16.594

Bankdriften fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet. 31.12.07

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>			
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon 31.12.07	PM	BM	Ufordelt	Total
163	151		314	Netto renteinntekter	163	150		313
32	11	27	70	Netto provisjonsinntekter	32	11	27	70
		42	42	Inntekter			74	74
-86	-22	-94	-202	Driftskostnader	-86	-22	-99	-207
-4	-8		-12	Tap på utlån og garantier	-4	-6		-9
105	132	-25	212	Resultat før skatt	105	134	2	242
8.134	4.718		12.852	Utlån til kunder	8.134	4.684		12.818
-12	-76		-87	Individuell nedskrivning utlån	-12	-60		-72
		-47	-47	Gruppenedskrivning utlån			-47	-47
		1.546	1.546	Andre eiendeler			1.557	1.557
8.122	4.642	1.499	14.263	Sum eiendeler per segment	8.122	4.624	1.510	14.256
4.720	3.242		7.962	Innskudd fra og gjeld til kunder	4.720	3.210		7.930
		6.301	6.301	Annen gjeld og egenkapital			6.326	6.326
4.720	3.242	6.301	14.263	Sum gjeld og egenkapital per segment	4.720	3.210	6.326	14.256

Det var en gang

Det hele startet en vårdag i 1998. Tre unge gutter hadde lenge flakket rundt med hver sin verktøykasse. Innimellom hadde de lurt på om det kanskje fantes grunnlag for et eget selskap basert på det de kunne og gjorde. Plutselig var sjansen der, og da var det bare å gripe den med begge hender. Guttene hadde fått en stor ordre, og dette dannet grunnlaget for en egen bedrift. 14 dager etter etableringen hadde de ansatt sin første medarbeider. I dag består MOMEK Group av 13 selskaper under morselskapet og har tilsammen 210 medarbeidere. Dette gjør MOMEK Group til en av Nord-Norges største totalleverandører til industrien, både on- og offshore. I 2008 ble datterselskapet, Momek Armatek, kåret til årets gasellebedrift i Nordland. Ett av kriteriene i Dagens Næringsliv sin årlige gasellekåring er vekst i løpet av de siste fire årene. Momek Armatek har vokst med eventyrlige nesten 2000 prosent fra MOMEK Group kjøpte opp bedriften i 2004 og til utgangen av 2007. MOMEK Group ledes og utvikles i dag av konsernsjef Wiggo Dalmo, en av de tre gründerne.

NOTE 5 - Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
2007	2008		2008	2007
		Renteinntekter og lignende inntekter:		
758	1.035	Renter og kredittprovisjoner av utlån m.v. *)	1.038	759
12	28	Renter av innskudd i og utlån til kredittinstitusjoner	28	12
37	70	Renter av ihendehaverobligasjoner og sertifikater	70	37
807	1.133	Sum renteinntekter og lignende inntekter	1.136	808
		Rentekostnader og lignende kostnader:		
281	420	Renter på innskudd fra kunder	432	282
9	13	Renter på innskudd og utlån fra kredittinstitusjoner	9	10
177	324	Renter på sertifikatlån, obligasjonslån og syndikert lån **)	318	177
26	37	Renter andre langsiktige lån/andre innlånskostnader	37	26
493	794	Sum rentekostnader og lignende kostnader	796	495

*) I posten inngår renteinntekter på fastrente utlån og utlån til flytende rente.

**) I posten inngår rentekostnader på fastrente innlån og innlån til flytende rente.

NOTE 6 - Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
2007	2008		2008	2007
9	9	Garantiprovisjoner *)	9	9
55	55	Gebyr betalingsformidling	55	55
2	2	Mottatte interbankgebyr	2	2
19	17	Øvrige gebyr	17	19
85	83	Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	83	85

*)Garantiprovisjoner stilt overfor kunder i forbindelse med ferdigstillelse anleggskontrakter.

NOTE 7 - Provisjonsinntekter og inntekter ved banktjenester

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
2007	2008		2008	2007
3	2	Betalte interbankgebyr	2	3
3	3	Gebyr kunders bruk av betalingsterminaler	3	2
8	9	Betalingsformidling	9	8
1	0	Øvrige provisjoner	0	1
15	14	Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	14	14
70	69	Netto provisjonsinntekter	69	71

NOTE 8 - Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter

Morbank			Konsern	
2007	2008		2008	2007
0	-31	Urealiserte verdiendringer verdipapirer	-31	0
5	3	Realisert gevinst/tap på verdipapirer	3	5
28	-8	Netto gevinst/tap aksjer	-5	28
5	6	Aksjeutbytte	4	3
-3	4	Urealisert verdiendring fastrente utlån	4	-3
-2	20	Urealisert verdiendring innlån og swap	20	-2
33	-6	Sum verdi finansielle instrumenter	-5	31

NOTE 9 - Andre driftsinntekter

Morbank			Konsern	
2007	2008		2008	2007
0	0	Driftsinntekter faste eiendommer	0	4
1	1	Andre driftsinntekter	2	0
2	1	Gevinst ved salg av fast eiendom og driftsløsøre	1	3
3	2	Sum andre driftsinntekter	3	7

NOTE 10 - Driftskostnader

Morbank			Konsern	
2007	2008		2008	2007
107	110	Lønn og sosiale utgifter (note 11)	111	107
57	58	Generelle administrasjonskostnader (note 13)	58	57
9	9	Av- og nedskrivninger varige driftsmidler/immaterielle eiendeler	12	13
30	32	Andre driftskostnader (note 14)	28	29
202	209	Sum driftskostnader	209	207

NOTE 11 - Lønn og sosiale utgifter

Morbank			Konsern	
2007	2008		2008	2007
80	86	Lønn og honorarer	87	81
4	5	Arbeidsgiveravgift	5	4
18	16	Pensjonskostnader ytelsesplaner (note 12)	16	18
5	3	Andre personalkostnader	3	5
107	110	Sum lønn og sosiale utgifter	111	107
211	211	Antall ansatte målt i årsverk per 31.12	212	212
193	193	Gjennomsnittlig antall ansatte målt i årsverk	194	194

NOTE 11.1 - Godtgjørelse ledende ansatte, styret, forstanderskapet og kontrollkomitè 31.12.08

2008 (beløp i tusen kr.)	Konsern og morbank		
	Godt- gjørelse	Pensjons- kostnad	Lån
Adm. banksjef, Arnt Krane *	1.846	742	746
Viseadm. banksjef, Lisbeth Flågeng	1.165	416	419
Sum ledende ansatte	3.011	1.158	1.165
Styreleder Eivind Lunde	133		
Thore Michalsen	93		
Inger Lise Pettersen	67		207
Marianne Myrnes Steinrud	67		
Bjørn Johansen	67		
May Heimdal	67		879
Sum styret	494		1.086
Kontrollkomiteens leder, Asle Bardal	41		72
Kontrollkomiteens leder, Christian Platou	15		0
Øvrige medlemmer av kontrollkomiteen	41		1.352
Forstanderskapets leder, Grete Bang	17		0
Forstanderskapets leder, Kåre Åsli	6		
Øvrige medl. av forstanderskapet	167		8.274
Sum forstanderskap og kontrollkomitè	287		9.698
Sum totalt	3.792	1.158	11.949

*) Adm. banksjef hadde en pensjonsavtale som ga han rett til å gå av med pensjon fra banken fra fylte 62 år dvs. ved utgangen av 2008. Adm. banksjef og styret har inngått avtale om at pensjonsavgang utsettes i to år, til utgangen av 2010. I den anledning mottok adm. banksjef en ekstra godtgjørelse på kr. 500.000 (sign on fee) i 2008. Dette er inkludert i ovenstående. Medtatte pensjonskostnader er i henhold til beregninger foretatt av aktuar for regnskapsåret. Ledende ansatte låner til funksjonærsvilkår i banken og nedbetaler lånene i henhold til ordinær nedbetalingsplan. Styret i banken og forstanderskapet låner til ordinære kundevilkår både med hensyn til rente og nedbetalingstid.

Godtgjørelse ledende ansatte, styret, forstanderskapet og kontrollkomitè 31.12.07

2007 (beløp i tusen kr.)	Konsern og morbank		
	Godt- gjørelse	Pensjons- kostnad	Lån
Adm. banksjef, Arnt Krane	1.276	1.126	732
Viseadm. banksjef, Lisbeth Flågeng	1.116	328	419
Sum ledende ansatte	2.392	1.454	1.151
Styreleder Eivind Lunde	117		0
Thore Michalsen	68		0
Inger Lise Pettersen	58		254
Marianne Myrnes Steinrud	40		0
Bjørn Johansen	58		0
May Heimdal	58		879
Sum styret	399		1.133
Kontrollkomiteens leder, Christian Platou	45		0
Øvrige medlemmer av kontrollkomiteen	63		861
Forstanderskapets leder, Kåre Åsli	28		566
Øvrige medl. av forstanderskapet	248		7.072
Sum forstanderskap og kontrollkomitè	384		8.499
Sum totalt	3.175	1.454	10.783

Note 11.1.1 - Lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

I henhold regnskapsloven § 7-31b skal styret avgi en erklæring om retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte. Erklæringen ble vedtatt av styret i Helgeland Sparebank 26. februar 2009 og fremlegges for forstanderskapet 31. mars 2009

Lønn til administrerende banksjef fastsettes av bankens styre, mens lønn til viseadministrerende banksjef fastsettes av administrerende banksjef. Avlønning skjer i form av fast lønn, naturalytelser og pensjonsordning.

Nivå på lederlønningene i Helgeland Sparebank skal være konkurransedyktig, gjøre banken attraktiv som arbeidsgiver og stimulere til økt verdiskapning for banken. Lederlønningene fastsettes i forhold til utøvelse av bankens lederkrav og kjerneverdier, samt ut fra lønnsnivået i regionen og bransjen for øvrig.

Som ledende ansatt har banken definert adm. banksjef Arnt Krane og vise.adm. banksjef Lisbeth Flångeng

Art og verdi av naturalytelser skal være på linje med det som er vanlig for ledere i vår bransje. Ledende ansatte har avtale om fri bil, telefon, avis, internettabonnement og hjemme-PC.

Banken har kollektiv pensjonsordning plassert i livsforsikringsselskap som også gjelder for ledende ansatte.

Adm. banksjef hadde tidligere en pensjonsavtale som ga han rett til å gå av med pensjon fra banken fra fylte 62 år, dvs. ved utgangen av 2008. Adm. banksjef og styret har inngått avtale om at pensjonsavgang utsettes i to år, til utgangen av 2010. Avtale om førtidspensjon gir adm. banksjef rett til pensjon på nivå med full lønn fra 64-67 år, og den skal årlig reguleres med 5 %. Livsvarig alderspensjon fra 67 år skal utgjøre 66 prosent av den del av fast årslønn som overstiger 12 G.

Viseadministrerende banksjef har rett til (ikke plikt til) å fratre sin stilling ved 60 år. Helgeland Sparebank har forpliktet seg til å betale en årlig førtidspensjon fra fylte 60 til 67 år. Førtidspensjonen skal utgjøre 66 % av årlig lønn på det tidspunkt som førtidspensjonen skal begynne å løpe.

Ved fratredelse før fylte 60 år kan banken tilby at opptjente pensjonsrettigheter avløses ved at det utbetales et kontantbeløp. Alderspensjon fra 67 år skal utgjøre 66 % ut over 12 G.

Banken har ingen forhånds etablerte opsjons-, bonus- eller sluttvederlagsordninger ut over pensjonsordningene.

Bankens lederlønnspolitik for 2008 er gjennomført i samsvar med hovedprinsippene under punkt 3.

Adm. banksjef og styret har i 2008 inngått avtale om at pensjonsavgang utsettes i to år, til utgangen av 2010. I den anledning mottok adm. banksjef en ekstra godtgjørelse på kr 500.000 i 2008.

NOTE 11.2 - Tillitsvalgte og ansattes låneforhold

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08	Utlån til:	31.12.08	31.12.07
196	205	Ansatte	205	196
1	1	Styret	1	1
8	8	Forstanderskapet	8	8
1	1	Kontrollkomiteen	1	1
205	215	Sum utlån til tillitsvalgte og ansatte	215	205

Rentesats på lån til ansatte har vært lavere enn normrenten for 2008. Denne lånefordelen utgjør ca. 3,0 millioner kroner

NOTE 12 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Konsern og morbank

Helgeland Sparebank og vesentlige datterselskaper har en kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning for sine ansatte, som forvaltes av forsikringsselskap. Denne ordningen omfatter også etterlattepensjon og uførepensjon. Pensjonsordningen gir ansatte rett til fremtidige pensjonsytelser på 66 % av lønn ved fratreddelse. I tillegg til de pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom forsikringsordningene, har konsernet udekkede pensjonsforpliktelser. Disse forpliktelsene gjelder tilleggspensjoner for lønn ut over 12G og avtalefestet førtidspensjon (AFP). Konsernets pensjonsordninger omfatter totalt 221 aktive og 79 pensjonister, hvorav 21 førtidspensjonister. Pensjonsforpliktelsen er beregnet ved bruk av lineær opptjening. Urealiserte gevinster og tap som følge av endringer i aktuarmessige forutsetninger fordeles over forventet gjenværende opptjeningstid.

Netto pensjonskostnad fremkommer på følgende måte:

Morbank						Konsern				
2004	2005	2006	2007	2008		2008	2007	2006	2005	2004
7	8	10	11	11	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	11	11	11	8	5
8	8	9	10	11	Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	11	10	9	8	5
-6	-6	-7	-7	-8	- Forventet avkastning på pensjonsmidler	-8	-7	-6	-6	-3
1	2	4	1	1	+ Resultatførte estimatendringer og avvik	1	1	2	0	0
0	0	1	1	1	+ Administrasjonskostnader	1	1	0	0	0
2	1	0	2	1	+ Arbeidsgiveravgift	1	2	2	1	0
12	13	17	18	17	Netto pensjonskostnad	17	18	18	11	7

Se kommentar nedenfor.

Endring i balanseført netto forpliktelse:

Morbank						Konsern				
31.12	31.12	31.12	31.12	31.12		31.12	31.12	31.12	31.12	31.12
2004	2005	2006	2007	2008		2008	2007	2006	2005	2004
12	15	18	68	76	Netto pensjonsforpliktelse 01.01	76	68	66	66	35
		50			Implementert IFRS					
12	13	16	18	17	+ Resultatført pensjonskostnad	17	18	18	11	6
-7	-9	-14	-6	-7	- Premieinnbetalinger	-7	-6	-14	-9	-2
-2	-2	-3	-4	-5	- Utbetalinger over drift	-5	-4	-3	-2	-1
15	18	68	76	81	Netto balanseført pensjonsforpliktelse 31.12	81	76	68	67	38

Konsernet implementerte IFRS med virkning fra og med 01.01.05, sammenligningstall er ikke omarbeidet og tall per 31.12.04 viser NGAP. Morbanken implementerte IFRS med virkning fra og med 01.01.06, sammenligningstall er ikke omarbeidet og tall per 31.12.04 og 31.12.05 viser NGAAP.

Balanseført pensjonsforpliktelse er fastsatt som følger:

Morbank						Konsern				
31.12	31.12	31.12	31.12	31.12		31.12	31.12	31.12	31.12	31.12
2004	2005	2006	2007	2008		2008	2007	2006	2005	2004
160	179	262	236	241	Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse	241	236	221	190	109
-111	-121	-132	-137	-134	- Virkelig verdi av pensjonsmidler	-134	-137	-131	-124	-66
49	57	130	99	107	Netto beregnede pensjonsforpliktelse	107	99	90	66	43
					+/- Ikke resultatført virkning av					
-34	-39	-62	-24	-26	estimat-/planendringer	-26	-24	-21	1	-5
15	18	68	76	81	Netto balanseførte pensjonsforpliktelse	81	76	68	67	38

Konsernet implementerte IFRS med virkning fra og med 01.01.05, sammenligningstall er ikke omarbeidet og tall per 31.12.04 viser NGAP. Morbanken implementerte IFRS med virkning fra og med 01.01.07, sammenligningstall er ikke omarbeidet og tall per 31.12.04 - 31.12.06 viser NGAP.

Økonomiske forutsetninger lagt til grunn ved beregning av pensjonsforpliktelsene:

Morbank						Konsern				
2004	2005	2006	2007	2008		2008	2007	2006	2005	2004
5,50 %	4,75 %	4,40 %	4,40 %	4,80 %	Diskonteringsrente	4,80 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,70 %
6,50 %	5,75 %	5,40 %	5,40 %	5,80 %	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	5,80 %	5,40 %	5,40 %	5,40 %	5,70 %
3,00 %	3,00 %	3,50 %	4,00 %	4,50 %	Langsiktig lønnsvekst	4,50 %	4,00 %	3,50 %	3,00 %	3,00 %
3,00 %	3,00 %	3,50 %	3,75 %	4,25 %	Regulering av løpende pensjon	4,25 %	3,75 %	3,50 %	3,00 %	3,00 %
3,00 %	3,00 %	3,50 %	3,75 %	4,25 %	Regulering av folketrygdens grunnbeløp	4,25 %	3,75 %	3,50 %	3,00 %	3,00 %
14,10 %	14,10 %	5,10 %	5,10 %	5,10 %	Arbeidsgiveravgift – sats	5,10 %	5,10 %	5,10 %	14,10 %	14,10 %
50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %	Ansatte som vil benytte seg av AFP	50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %
			1,00 %	1,00 %	Årlig prosentvis avg. for de yrkesaktive	1,00 %	1,00 %			
			25 år	25 år	Fra og med alder	25 år	25 år			
			40 år	40 år	Til og med alder	40 år	40 år			

Sikret avtale om førtidspensjon overfor administrerende og viseadministrerende banksjef

I den balanseførte pensjonsforpliktelsen inngår pensjon til administrerende banksjef og viseadministrerende banksjef.

Adm. banksjef hadde tidligere en pensjonsavtale som ga han rett til å gå av med pensjon fra banken fra fylte 62 år, dvs. ved utgangen av 2008. Adm. banksjef og styret har inngått avtale om at pensjonsavgang utsettes i to år, til utgangen av 2010.

Avtale om førtidspensjon gir adm. banksjef rett til pensjon på nivå med full lønn fra 64-67 år, og den skal årlig reguleres med 5 %.

Livsvarig alderspensjon fra 67 år skal utgjøre 66 prosent av den del av fast årslønn som overstiger 12 G.

Viseadministrerende banksjef har rett til (ikke plikt til) å fratre sin stilling ved 60 år. Helgeland Sparebank har forpliktet seg til å betale en årlig førtidspensjon fra fylte 60 til 67 år. Førtidspensjonen skal utgjøre 66 % av årlig lønn på det tidspunkt som førtidspensjonen skal begynne å løpe.

Ved fratredelse før fylte 60 år kan banken tilby at opptjente pensjonsrettigheter avløses ved at det utbetales et kontantbeløp.

Alderspensjon fra 67 år skal utgjøre 66 % ut over 12 G.

NOTE 13 - Andre administrasjonskostnader

Morbank			Konsern	
2007	2008		2008	2007
10	10	Markedsføring	10	10
26	27	EDB-kostnader	27	26
4	4	Faglitteratur, blanketter og rekvisita	4	4
11	11	Annonser, porto og telefon	11	11
6	6	Øvrige administrasjonskostnader	6	6
57	58	Sum andre administrasjonskostnader	58	57

Rentesats på lån til ansatte har vært lavere enn normrenten for 2008. Denne lånefordelen utgjør ca. 3,0 millioner kroner

NOTE 14 - Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
2007	2008		2008	2007
8	9	Driftskostnader leide lokaler	9	8
2	2	Driftskostnader faste eiendommer	2	2
3	2	Vedlikehold lokaler	2	3
6	6	Vedlikehold maskiner og utstyr	6	6
1	1	Honorar ekstern revisjon	1	0
	0	Honorar bistand revisjon	0	0
10	12	Andre driftskostnader	8	10
30	32	Sum andre driftskostnader	28	29

NOTE 15 - Tap på utlån, garantier mv.

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
2007	2008		2008	2007
		Resultatførte nedskrivninger på utlån, garantier mv:		
20	30	Individuell nedskrivning på utlån, garantier mv til kunder	33	17
-8	3	Gruppenedskrivning på utlån, garantier mv til kunder	3	-8
12	33	Sum nedskrivning på utlån, garantier mv	36	10
		Spesifikasjon av resultatførte nedskrivninger på utlån, garantier mv:		
89	71	Sum nedskrivning til dekning av tap på engasjement 31.12.	70	72
118	89	- Sum nedskrivning til dekning av tap på engasjement 01.01.	72	106
8	+3	- Periodens endring i gruppenedskrivning	+3	8
26	24	+ Konstatert tap som det tidligere år er nedskrevet individuelt for	11	27
30	33	+ Konstatert tap som det tidligere år ikke er nedskrevet individuelt for	33	31
6	9	- Inngang på tidligere perioders konstaterte tap	9	6
12	33	Sum nedskrivning på utlån, garantier mv	36	10

NOTE 16 - Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
2007	2008		2008	2007
6	12	Utbytte	12	6
		Andel av resultat	3	31
6	12	Inntekter fra tilknyttede selskaper	15	37

NOTE 17 - Skattekostnad

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
2007	2008		2008	2007
		Årets skatter:		
56	48	Betalbar skatt	48	52
-4	-4	Endring utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen	-4	2
-3	8	Endring utsatt skatt (note 23)	5	-3
49	52	Årets skattekostnad	49	51
		Spesifikasjon av regnskapsmessig resultat før skatt og årets skattepliktige inntekt:		
163	174	Regnskapsmessig resultat før skatt	177	245
19	7	Permanente forskjeller	3	19
0	0	Anvendelse av tidligere fremførbare underskudd	0	-1
5	-10	Endring midlertidige forskjeller (note 23)	-12	10
186	171	Skattepliktig inntekt	168	272

NOTE 18 - Resultat per grunnfondsbevis

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2007	2008	Ordinært resultat per grunnfondsbevis:	2008	2007
163	122	Resultat av ordinær drift etter skatt	128	191
27,7 %	25,8 %	Grunnfondsbeveiseiernes prosentvis andel av resultatet	25,8 %	27,7 %
46	31	Grunnfondsbeveiseiernes andel av resultatet	33	53
22,3	14,3	Resultat per grunnfondsbevis	14,9	26,2
22,3	14,3	Utvannet resultat per grunnfondsbevis	14,9	26,2

Resultat per grunnfondsbevis beregnes ved å dele grunnfondsbeveiseiernes andel av netto resultat av ordinær drift etter skatt med et vektet gjennomsnitt av ordinære grunnfondsbevis som har vært utstedt gjennom året.

Utvannet resultat per grunnfondsbevis beregnes ved en reduksjon i resultat per grunnfondsbevis som følge av at man forutsetter at konvertible instrumenter blir konvertert, og at opsjoner eller tegningsretter blir utøvd som følge av at visse betingelser er oppfylt.

NOTE 19 - Kontanter og fordringer på sentralbanker

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2007	2008	Ordinært resultat per grunnfondsbevis:	2008	2007
72	65	Kontantbeholdning	65	72
241	528	Innskudd i Norges Bank	528	241
313	593	Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	593	313

NOTE 20 - Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2007	2008	Ordinært resultat per grunnfondsbevis:	2008	2007
0	183	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	183	0
0	183	Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	183	0

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner løper i sin helhet til flytende rente.

En vill ide vokser seg stor

I Mosjøen på Helgeland finner du Widerøes nettbaserte bestillingstjeneste for flybilletter. Selskapet heter Widerøe Internett (WIAS) og drives i dag av administrerende direktør Odd Langvatn, som har vært med helt fra starten. Eventyret startet ved Mosjøen Lufthavn i 1996. Da ble det laget en enkel nettside for Widerøe Mosjøen Lufthavn, og den første flybilletten ble solgt pr. e-post. Salget vokste, og en bedre nettside ble laget i 1997. I juni 1998 ble den første online bookingen gjennomført. Til sammen ble det foretatt to bookinger denne dagen. I dag består selskapet i Mosjøen av 18 ansatte og omsatte for 970 millioner kroner i 2008. Hele 92 prosent av Widerøes salg via egne drevne kanaler ble solgt på wideroe.no i 2008. Widerøe Internett er i dag blant verdens beste nettsteder innen reise, og våren 2006 kåret The Economist bedriften til en av de 10 beste hjemmesidene i verden. WIAS metodikk og systemer har i de senere år også blitt etterspurt globalt, og Mosjø-firmaet har i dag kunder på flere kontinenter. Widerøe Internett har en noe utradisjonell måte å sikre døgndrift på. De har flyttet nattskiftet til Thailand, der det er etablert et kontor som betjenes på rundgang av bedriftens ansatte i Norge. Odd har klart å etablere og drive en kompetansebedrift litt utenfor allfarvei. En vill ide har vokst seg stor og er blitt levedyktig.

NOTE 21 - Utlån til og fordringer på kunder

Morbank			Konsern	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
		Utlån fordelt på fordringstyper, nominell hovedstol		
1.085	1.606	Kasse-/drifts- og brukskreditter	1.606	1.085
262	290	Byggelån	290	262
11.363	12.150	Nedbetalingslån	12.140	11.343
12.710	14.046	Brutto utlån til kunder	14.036	12.690
-87	-69	Individuelle nedskrivninger utlån	-69	-87
12.623	13.977	Utlån til kunder etter individuelle nedskrivninger	13.967	12.603
49	58	Periodiserte renter	58	49
-10	-10	Amortisering (gebyrer m.v)	-10	-10
-47	-50	Gruppenedskrivninger utlån	-50	-47
12.615	13.975	Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost	13.965	12.595
104	104	Utlån til og fordringer på kunder, nominell hovedstol	104	104
-2	1	Periodiserte renter og Justering til virkelig verdi	1	-2
102	105	Utlån til og fordringer på kunder, virkelig verdi	105	102
12.718	14.080	Netto Utlån til og fordringer på kunder	14.070	12.697

Opplysninger om sikkerhet:

BM/Regionmodellen kombineres med sikkerhetsdekning og kunden klassifiseres med lav, middels eller høy risiko. Klassifisering etter regionmodellen skjer løpende basert på tilgjengelig informasjon i systemet. Sikkerhetsvurderinger foretas i tilknytning til nye bevilgninger, i forbindelse med kundekontakt og rutinemessig oppfølging av egne porteføljer, samt ved halvårslige risikoreporter etter fastlagt rutine administrativt og til styret. Den samlede personkundeporteføljen er per 31.12.08 klassifisert ut fra adferdsscore. Modellen inngår i saksgangssystemet og utlånsporteføljen inndeles i lav, middels og høy risiko.

Landbrukskunder /934 mill. (819 mill i 2007) er til landbrukskunder (tradisjonelt et lavrisikosegment)

Personkunder/9,1 mrd. (8,1 mrd i 2007) av totale utlån er til personkunder, hovedsaklig godt sikrede boliglån

NOTE 21.1 - Fordeling av utlån mellom personmarked og næringsliv 31.12.08

Personmarked		Næringsliv		Personmarked	Næringsliv
926	680	Kasse-, drifts- og brukskreditter		926	680
53	237	Byggelån		53	237
8.085	4.219	Pantelån		8.085	4.209
9.064	5.136	Brutto utlån til kunder		9.064	5.126

Fordeling av utlån mellom personmarked og næringsliv 31.12.07

Personmarked		Næringsliv		Personmarked	Næringsliv
634	450	Kasse-, drifts- og brukskreditter		634	450
50	212	Byggelån		50	212
7.450	4.056	Pantelån		7.450	4.022
8.134	4.718	Brutto utlån til kunder		8.134	4.684

NOTE 21.2 - Nedskrivninger på utlån og garantier

Morbank			Konsern	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
		Individuelle nedskrivninger:		
118	89	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 01.01.	72	106
-26	-24	- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-12	-26
5	6	+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivn.	6	
17	36	+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	36	17
2	0	+ Periodens endring i amortiserte lån og kreditter	0	2
-26	-37	- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-32	-26
89	70	Sum individuelle nedskrivninger på utlån og garantier 31.12	70	72
87	70	* Herav individuelle nedskrivninger på utlån	70	70
2	0	* Herav individuelle nedskrivninger på garantier	0	2
		Gruppenedskrivninger:		
55	47	Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 01.01.	47	55
-8	3	+/- Periodens endring i gruppenedskrivninger	3	-8
47	50	Gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	50	47
136	119	Sum nedskrivninger på utlån og garantier 31.12	120	119

NOTE 21.3 - Misligholdte og tapsutsatte utlån og garantier

Morbank			Konsern	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
122	150	Misligholdte utlån og garantier over 90 dager	150	122
23	27	- Nedskrivninger på misligholdte utlån og garantier	27	23
99	122	Sum netto misligholdte utlån og garantier	122	99
110	129	Øvrige tapsutsatte, ikke misligholdte utlån og garantier	129	108
52	43	- Nedskrivninger øvrige tapsutsatte ikke misligholdte utlån og garantier	43	37
58	86	Sum netto tapsutsatte, ikke misligholdte utlån og garantier	86	71

NOTE 21.4 - Misligholdte engasjement over 3 mnd.

Morbank				Konsern		
Intervall	2008			2007		
	Personmarked	Næringsliv	Sum	Personmarked	Næringsliv	Sum
3-6 måneder	10	85	95	6	15	21
6-12 måneder	9	5	14	8	26	34
Over 12 måneder	31	10	41	29	37	66
Brutto mislighold	50	100	150	43	78	121

NOTE 21.5 - Risikoklassifisering lån og kreditter

Risikoklassifiseringen er en integrert del av konsernets saksgangssystem. Systemet muliggjør en overvåkning av risikoutviklingen i konsernets utlånsportefølje. Risikoklassifiseringsmodellen som benyttes for næringslivskunder er utviklet av DnB NOR (regionmodellen). Klassifiseringssystemet er tatt i bruk for den samlede næringslivsportefølje per 31.12.08. Modellen beregner kundens betjeningsevne ut fra offisielle regnskap for 2007 kombinert med en rekke andre parametere som bransje, geografi, revisjonsanmerkninger etc. Regionmodellen kombineres med sikkerhetsdekning og kunden klassifiseres med lav, middels eller høy risiko. Klassifisering etter regionmodellen skjer løpende basert på tilgjengelig informasjon i systemet. Sikkerhetsvurderinger foretas i tilknytning til nye bevilgninger, i forbindelse med kundekontakt og rutinemessig oppfølging av egne porteføljer, samt ved halvårlige risikorapporteringer etter fastlagt rutine administrativt og til styret. Den samlede personkundeporteføljen er per 31.12.08 klassifisert ut fra adferdsscore. Modellen inngår i saksgangssystemet og utlånsporteføljen inndeles i lav, middels og høy risiko.

Risikoklassifisering lån og kreditter 31.12.08

Morbank						Konsern				
Brutto utlån	Garantier	Potensiell Ekspo- nering	Sum Ekspo- nering	Andel		Brutto utlån	Garantier	Potensiell Ekspo- nering	Sum Ekspo- nering	Andel
Region modell										
Næringsliv:										
3.247	506	473	4.226	63 %	Lav risiko	3.238	506	473	4.217	63 %
1.225	61	242	1.528	23 %	Middels risiko	1.224	61	242	1.541	23 %
664	131	150	945	14 %	Høy risiko	664	131	150	931	14 %
5.136	698	865	6.699	100 %	Sum næringsliv	5.126	698	865	6.689	100 %
Adferdsscore										
Personmarked:										
8.152	15	390	8.557	90 %	Lav risiko	8.152	15	390	8.557	90 %
795	2	47	844	9 %	Middels risiko	795	2	47	844	9 %
117	0	14	131	1 %	Høy risiko	117	0	14	131	1 %
9.064	17	451	9.532	100 %	Sum pers.marked	9.064	17	451	9.532	100 %
14.200	715	1.316	16.231		Sum totalt	14.190	715	1.316	16.221	

Risikoklassifisering lån og kreditter 31.12.07

Morbank						Konsern				
Brutto utlån	Garantier	Potensiell Ekspo- nering	Sum Ekspo- nering	Andel		Brutto utlån	Garantier	Potensiell Ekspo- nering	Sum Ekspo- nering	Andel
Region modell										
Næringsliv:										
3.035	408	702	4.145	67 %	Lav risiko	3.025	408	702	4.135	67 %
1.002	66	92	1.160	19 %	Middels risiko	1.002	66	92	1.160	19 %
681	105	102	888	14 %	Høy risiko	657	105	102	865	14 %
4.718	579	896	6.193	100 %	Sum næringsliv	4.684	579	896	6.160	100 %
Adferdsscore										
Personmarked:										
7.233	16	288	7.537	89 %	Lav risiko	7.233	16	288	7.537	89 %
790	3	50	843	10 %	Middels risiko	790	3	50	843	10 %
111	0	6	117	1 %	Høy risiko	111	0	6	117	1 %
8.134	18	345	8.497	100 %	Sum pers.marked	8.134	18	345	8.497	100 %
12.853	597	1.241	14.690		Sum totalt	12.818	597	1.241	14.657	

NOTE 21.6 - Risikoklassifisering fordelt på næring

				Konsern
31.12.08	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Sum
Finansinstitusjoner	0	0	0	0
Kommuner og kommunale foretak	66	0	0	66
Jord- og skogbruk	494	319	243	1.056
Fiske og havbruk	627	64	247	938
Bergverk og industri	304	83	31	418
Bygg- og anleggsvirksomhet	240	144	40	424
Varehandel, hotell, restaurant	371	113	112	596
Finansiering, eiendom	1.988	243	147	2.379
Transport og tjenesteytende næringer	128	574	112	814
Personmarked	8.557	844	131	9.532
Sum	12.774	2.385	1.062	16.221

				Morbank
31.12.08	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Sum
Finansinstitusjoner	0	0	0	0
Kommuner og kommunale foretak	66	0	0	66
Jord- og skogbruk	494	319	243	1.056
Fiske og havbruk	627	64	247	938
Bergverk og industri	304	83	31	418
Bygg- og anleggsvirksomhet	240	144	40	424
Varehandel, hotell, restaurant	371	113	112	596
Finansiering, eiendom	1.988	243	147	2.379
Transport og tjenesteytende næringer	127	559	128	814
Personmarked	8.567	844	131	9.542
Sum	12.783	2.369	1.079	16.231

NOTE 21.7 – Utlån, garantier og tap fordelt på næring

Tapsnivået i personmarkedet er fortsatt lavt og på nivå med bransjens gjennomsnittstall. Inkasso- og oppfølgingsrutiner er implementert. Basert på erfaringstall, bransjetall samt lokale markedsforhold har vi prognosert et forventet tap i personmarkedsporteføljen på 0,05 - 0,1 %.

Banken har et sterkt fokus på forebyggende arbeid i kredittengasjementene og fortsatt tett oppfølging av misligholdte og tapsutsatte engasjement. Konsernets kredittrisiko er påvirket av finans- og realøkonomikrisens konsekvens for de store industribedriftene og hvilke konsekvenser dette igjen kan få for underleverandører i service - og verkstednæringen.

Det er stor usikkerhet knyttet til den økonomiske utviklingen både i Norge og i Helgelandsregionen. Banken forventer som følge av dette en økning i tap, men ikke på et høyere nivå enn den øvrige banknæringen. Basert på historikk, grundig kjennskap til konsernets engasjement samt lokale markedsforhold har vi prognosert et forventet tap over en femårsperiode på 0,20 - 0,5 % av brutto utlån i næringslivsporteføljen.

Ved prising av engasjement vektlegges kundens betjeningsevne. Det vil følgelig normalt være relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og pris på utlån.

Konsernet har definert sitt markedsområde (Helgeland) som ett risikoområde.

Brutto utlån og garantier er fordelt på følgende næringer og personkundemarked 31.12.08

	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Individuelle nedskriv.	Mislighold	Konsern Tapsutsatt ikke misligholdte
Finansinstitusjoner	0					
Kommuner og kommunale foretak	4	62				
Jord- og skogbruk	934	4	118	1	4	4
Fiske og havbruk	664	42	232	24	1	86
Bergverk og industri	256	85	77	5	55	0
Bygg- og anleggsvirksomhet	278	65	81	3	3	10
Varehandel, hotell, restaurant	412	89	95	1	1	
Finansiering, eiendom	1.926	293	158	8	22	17
Transport og tjenesteytende næringer	652	58	104	15	15	8
Personmarked	9.064	17	451	12	49	4
Sum	14.190	715	1.316	69	150	129

Brutto utlån og garantier er fordelt på følgende næringer og personkundemarked 31.12.07

	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Individuelle nedskriv.	Mislighold	Konsern Tapsutsatt ikke misligholdte
Finansinstitusjoner						
Kommuner og kommunale foretak	4					
Jord- og skogbruk	819	5	100	4	3	13
Fiske og havbruk	610	57	251	3	14	0
Bergverk og industri	233	81	156	5	0	10
Bygg- og anleggsvirksomhet	242	78	68	3	2	4
Varehandel, hotell, restaurant	431	105	102	10	3	
Finansiering, eiendom	1.722	57	83	28	41	48
Transport og tjenesteytende næringer	623	197	126	8	15	25
Personmarked	8.134	19	345	12	43	9
Ikke fordelt på næring			11			
Sum	12.818	598	1.241	72	122	109

Brutto utlån og garantier er fordelt på følgende næringer og personkundemarked 31.12.08

	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Individuelle nedskriv.	Mislighold	Morbank Tapsutsatt ikke misligholdte
Finansinstitusjoner	0					
Kommuner og kommunale foretak	4	62				
Jord- og skogbruk	934	4	118	1	4	4
Fiske og havbruk	664	42	232	24	1	86
Bergverk og industri	256	85	77	5	55	0
Bygg- og anleggsvirksomhet	278	65	81	3	3	10
Varehandel, hotell, restaurant	412	89	95	1	1	
Finansiering, eiendom	1.936	293	158	8	22	17
Transport og tjenesteytende næringer	652	58	104	15	15	8
Personmarked	9.064	17	451	12	49	4
Sum	14.200	715	1.316	69	150	129

Brutto utlån og garantier er fordelt på følgende næringer og personkundemarked 31.12.07

	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Individuelle nedskriv.	Mislighold	Morbank Tapsutsatt ikke misligholdte
Finansinstitusjoner	0					
Kommuner og kommunale foretak	4					
Jord- og skogbruk	819	5	100	4	3	13
Fiske og havbruk	610	57	251	3	14	0
Bergverk og industri	233	81	156	5	0	10
Bygg- og anleggsvirksomhet	242	78	68	3	2	4
Varehandel, hotell, restaurant	431	105	102	10	3	
Finansiering, eiendom	1.756	57	83	28	41	48
Transport og tjenesteytende næringer	623	197	126	8	15	25
Personmarked	8.134	19	345	12	43	9
Ikke fordelt på næring			11			
Sum	12.852	598	1.241	72	122	109

NOTE 22 - Finansielle instrumenter konsern 31.12.08

	Fordringer og utlån	Eiendeler til v.v. over resultatet	Tilgjengelig for salg	Derivater benyttet for sikringsformål	Konsern Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	183				183
Utlån til og fordringer på kunder	13.966	104			14.070
Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg			1.264		1.264
Finansielle derivater		185		12	197
Sum eiendeler	14.149	289	1.264	12	15.714
			Andre finansielle forpliktelser til amortiert kost	Forpliktelser til v.v. over resultatet	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid			519		519
Innskudd fra og gjeld til kunder			8.581		8.581
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			4.724	1.000	5.724
Finansielle derivater				1	1
Ansvarlig lån			70		70
Sum gjeld			13.894	1.001	14.895

Finansielle instrumenter konsern 31.12.07

	Fordringer og utlån	Eiendeler til v.v. over resultatet	Tilgjengelig for salg	Konsern Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0			0
Utlån til og fordringer på kunder	12.594	103		12.697
Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg			936	936
Finansielle derivater		28		28
Sum eiendeler	12.594	131	936	13.661
		Andre finansielle forpliktelser	Forpliktelser til v.v. over resultatet	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		185		185
Innskudd fra og gjeld til kunder		7.780	150	7.930
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			4.461	4.461
Finansielle derivater			32	32
Ansvarlig lån		71		70
Sum gjeld		8.036	4.643	12.678

Finansielle instrumenter morbank 31.12.08

	Fordringer og utlån	Eiendeler til v.v. over resultatet	Tilgjengelig for salg	Derivater benyttet for sikringsformål	Morbank Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	183				183
Utlån til og fordringer på kunder	13.976	104			14.080
Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg			1.264		1.264
Finansielle derivater		185		12	197
Sum eiendeler	14.159	289	1.264	12	15.724

	Andre finansielle forpliktelser	Forpliktelser til v.v. over resultatet	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	519		519
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.615		8.615
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.724	1000	5.724
Finansielle derivater		1	1
Ansvarlig lån	70		70
Sum gjeld	13.928	1.001	14.929

Finansielle instrumenter morbank 31.12.07

	Fordringer og utlån	Eiendeler til v.v. over resultatet	Tilgjengelig for salg	Morbank Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0			0
Utlån til og fordringer på kunder	12.615	103		12.718
Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg			936	936
Finansielle derivater		28		28
Sum eiendeler	12.615	131	936	13.682

	Andre finansielle forpliktelser	Forpliktelser til v.v. over resultatet	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	187		187
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.962		7.962
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.311	150	4.461
Finansielle derivater		32	32
Ansvarlig lån	70		70
Sum gjeld	12.530	182	12.713

Inne i de dype skoger

Omtrent åtte mil sørøst for Mosjøen ligger Hattfjelldal kommune. Dette er en kommune som huser Norges nest største innsjø, inngangen til Børgefjell nasjonalpark, og enorme skog og fjellområder. Hattfjelldal har i dag Nordland fylkes største produktive skogsareal. Midt i dette eldoradoet finner du Børgefjell Laft a.s., et firma som har spesialisert seg på å utnytte de ressursene som finnes i nærområdet. Mottoet til firmaet er at "bare fantasien setter grenser for hva som kan lages i tømmer". Å lafte vil si å legge tømmerstokk på tømmerstokk, og så felle de sammen i hjørnene til såkalte "lafteknuter". Lifting er en del av den norske byggeskikken fra middelalderen, en skikk som ble benyttet helt inn på 1900-tallet. Gjennom profesjonelle håndverkere leverer i dag Børgefjell Laft a.s. skreddersydde laftede hytter og hus til nordmenn som vil ha et bygg litt utenom det vanlige. Firmaet i Hattfjelldal ble startet i 1996 og ledes i dag av Johan W. Arntsberg. Med et sterkt engasjement, tro på produktet og aktiv bruk av lokale ressurser, har Johan og de ansatte greid å skape en bærekraftig bedrift med et godt fotfeste og tilholdssted inne i de dype skoger på Helgeland.

NOTE 22.1 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Morbank					Konsern			
31.12.2007		31.12.2008		Virkelig verdi på finansielle instrumenter	31.12.2008		31.12.2007	
Virkelig verdi	Balanse-ført verdi	Virkelig verdi	Balanse-ført verdi		Balanse-ført verdi	Virkelig verdi	Balanse-ført verdi	Virkelig verdi
EIENDELER								
0	0	183	183	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	183	183	0	
103	103	104	104	Utlån til kunder til virkelig verdi	104	104	103	103
12.615	12.615	13.976	13.976	Utlån til på kunder til amortisert kost	13.966	13.966	12.594	12.594
28	28	197	197	Finansielle derivater	197	197	28	28
936	936	1.264	1.264	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgj. for salg	1.264	1.264	936	936
13.682	13.682	15.724	15.724	Totalt	15.714	15.714	13.661	13.661
GJELD								
187	187	519	519	Gjeld til kredittinstitusjoner	519	519	185	185
				amortisert kost				
7.962	7.962	8.615	8.615	Innskudd fra og gjeld til kunder	8.581	8.581	7.930	7.930
				amortisert kost				
150	150	1.000	1.000	Verdipapirgjeld virkelig verdi	1.000	1.000	150	150
4.303	4.311	4.822	4.724	Verdipapirgjeld, amortisert kost	4.724	4.822	4.311	4.303
32	32	1	1	Finansielle derivater	1	1	32	32
71	71	70	70	Ansvarlig lån amortisert kost	70	70	70	70
12.705	12.713	15.027	14.929	Totalt	14.895	14.993	12.678	12.670

NOTE 23 - Finansielle derivater

Morbank				Konsern		
31.12.08				31.12.08		
Kontrakt sum	Virkelig verdi			Kontrakt sum	Virkelig verdi	
	Eiendeler	Forpliktelser			Eiendeler	Forpliktelser
70		1	Eiendeler: Renteswap-avtaler fastrente utlån	70		1
6			Gjeld: Renteswap-avtaler bankinnskudd med aksjeavkast.	6		
1.550	140		Renteswap-avtaler sertifikater/obligasjoner innlån	1.550	140	
505	112		Valutarelaterte: Valutaswap-avtale syndikatlån *)	505	112	
2.131	252	1	Sum finansielle derivater	2.131	252	1

Finansielle derivater

Morbank				Konsern		
31.12.07				31.12.07		
Kontrakt	Virkelig verdi			Kontrakt	Virkelig verdi	
sum	Eiendeler	Forpliktelser		sum	Eiendeler	Forpliktelser
135	1		Eiendeler:	135	1	
			Renteswap-avtaler fastrente utlån			
8			Gjeld:	8		
			Renteswap-avtaler bankinnskudd med aksjeavkast.			
150	1		Renteswap-avtaler sertifikater/obligasjoner innlån	150	1	
			Valutarelaterte:			
505			Valutaswap-avtale syndikatlån *)	505		
798	2	0	Sum finansielle derivater	798	2	0

*)Opptatt i euro, omregnet til NOK.

De avtaler som konsernet har inngått er renterelaterte derivater. Dette er renteswapper knyttet til fastrente innlån, utlån og bankinnskudd med aksjeavkastning.

Begrunnelsen for å bruke renteswap-avtaler er at den positive eller negative verdiendringen på den underliggende posten for det alt vesentlige vil bli oppveid av en motsatt verdiendring i renteswappen.

NOTE 24 - Certifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg 1)

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
862	1.191	Sertifikater og obligasjoner	1.191	862
6	8	Opptjente renter verdipapirer	8	6
68	65	Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	65	68
936	1.264	Sum sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg 2)	1.264	936

1) Tallene representerer maksimal kreditteksponering.

2) Konsernets forsiktige politikk på verdipapiriområdet videreføres og verdiendringer på finansielle investeringer forventes å gjenspeile dette. Renteporteføljen (inkl. kortsiktige plasseringer i banker) utgjør ca. 10 % av bankens forvaltingskapital

Sertifikater og obligasjoner:

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.08			31.12.08	
Pålydende verdi	Virkelig verdi		Pålydende verdi	Virkelig verdi
30	30	Obligasjoner utstedt av det offentlige	30	30
1.191	1.161	Andre ihendehaverobligasjoner	1.191	1.161
	8	Opptjente renter verdipapirer		8
1.221	1.199	Sum sertifikater og obligasjoner	1.221	1.199

Sertifikater og obligasjoner:

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.07			31.12.07	
Pålydende verdi	Virkelig verdi		Pålydende verdi	Virkelig verdi
80	78	Obligasjoner utstedt av det offentlige	80	78
785	784	Andre ihendehaverobligasjoner	785	784
	6	Opptjente renter verdipapirer		6
865	868	Sum sertifikater og obligasjoner	865	868

Banken har en forsiktig verdipapirstrategi med fastsatte rammer, bl.a. minimumskrav til rating, både for norske og utenlandske papirer. Rammer og fullmakter revideres årlig og er vedtatt av bankens styre. Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner er i sin helhet klassifisert som omløpsmiddel. Hensikten med sertifikat- og obligasjonsbeholdningen er å sikre at konsernet har likviditetsreserver. Konsernets verdipapirbeholdning er definert å ikke være handelsportefølje. Verdipapirporteføljen hadde per 31.12.08 en gjennomsnittlig gjenværende løpetid i overkant av 2,1 år. Gjennomsnitt rentesats for sertifikat og obligasjonsbeholdningen for 2008 har vært 6,72 %. Avkastning er beregnet av totale renteinntekter for hele porteføljen i prosent av midlere verdipapirportefølje i året. Netto kursregulering obligasjoner er utgiftsført med 30,1 millioner kroner i år.

NOTE 25 - Aksjer, andeler og grunnfondsbevis

Morbank og konsern				
		31.12.08	31.12.07	
	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Anskaffelseskost	Virkelig verdi
Aksjer – børsnoterte	4	4	8	8
Aksjer – ikke børsnoterte *)	72	61	67	60
Sum aksjer, andeler og grunnfondsbevis	76	65	74	68

*)Aksjene er unoterte aksjer hvor virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte, og der anskaffelseskost eller nedskrevet verdi er benyttet som bokført verdi.

Tilgang og avgang aksjer, andeler og grunnfondsbevis

		Morbank og konsern	
		31.12.08	31.12.07
Beholdning 1.1 Helgeland Sparebank		68	53
Tilgang		19	32
Avgang		14	14
Nedskrivning		-2	-2
Justering til virkelig verdi		-7	
Beholdning pr 31.12		64	68

Tilgang og avgang aksjer TS og datterselskap

		Morbank				
	01.01.2008	Tilgang	Avgang	Nedskrivning	Justering til virkelig verdi	Beholdning 31.12.08
Tilknyttede selskaper	112	18			5	135
Konsernselskap	46	5		3		48

NOTE 26 - Investeringer i datterselskaper

		Morbank	
Datterselskap	Forretningskontor	Eierandel	
ANS Bankbygg Mo *)	Mo i Rana	97%	
AS Sparebankbygg	Sandnessjøen	100 %	
Helgeland Sparebanks Eiendomsselskap AS	Mosjøen	100 %	
Helgeland Utviklingsselskap AS	Mosjøen	100 %	

*) Minoritetsinteresse ANS Bankbygg er ikke vist som egen linje i regnskapet. Verdien er ikke vesentlig.

NOTE 26.1 - Mellomværende og transaksjoner mellom banken og datterselskaper

		Morbank	
		31.12.08	31.12.07
Mellomværende:			
Fordringer			
Utlån til datterselskapene		10	33
Gjeld			
Innskudd fra datterselskap		34	32
Transaksjoner:			
Sum renteinntekter fra datterselskap		1	2
Sum rentekostnader fra datterselskap		2	1
Sum leiekostnader fra datterselskap		7	7
Sum utbetaling fra datterselskap		0	2
Sum utbetaling til datterselskaper		3	0

NOTE 27 - Investeringer i tilknyttede selskaper

	Beliggenhet	Bransje	Eierandel	Egenkapital metoden 2008	Konsern Egenkapital metoden 2007
SELSKAP					
ROI Invest AS*)	Mo i Rana	Investering	42,0 %	106	93
Eiendomsmegleren Helgeland AS	Mo i Rana	Eiendomsmegler	34,0 %	2	5
Helgeland Vekst AS	Sandnessjøen	Investering	38,9 %	44	36
Storgt. 73 AS	Brønnøysund	Eiendom	42,9 %	2	2
Sum				154	135

*) Balanseført verdi av selskapet er basert på foreløpige tall fra selskapet pr 31.12.2007.

NOTE 27.1 - Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte tilknyttede selskapene for 2008

	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Omsetning	Konsern Årsresultat
ROI Invest AS *)	285	72	213		
Eiendomsmegleren Helgeland AS	5	6	4	9	3
Helgeland Vekst AS	91	0	91	0	0
Storgata 73 AS	6	2	4	1	1
Sum	387	80	312		

*) 2007- tall

NOTE 27.2 - Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte tilknyttede selskapene for 2007

	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Omsetning	Konsern Årsresultat
ROI Invest AS	246	91	155		
Eiendomsmegleren Helgeland AS	6	2	4	8	3
Helgeland Vekst AS	94	0	91		
Storgata 73 AS	6	2	4	1	1
Sum	352	95	254		

NOTE 27.3 - Mellomværende og transaksjoner mellom banken og tilknyttede selskaper

Morbank				Konsern
31.12.07	31.12.08	Mellomværende:	31.12.08	31.12.07
		Fordringer:		
2	2	Utlån til tilknyttede selskaper	2	2
2	2	Sum netto fordringer	2	2
		Gjeld:		
111	34	Innskudd fra tilknyttede selskaper	34	111
111	34	Sum gjeld	34	111
		Transaksjoner:		
0	0	Sum renteinntekter fra tilknyttede selskaper	0	0
5	4	Sum rentekostnader fra tilknyttede selskaper	4	5
5	12	Sum utbytte fra tilknyttede selskaper	12	5

NOTE 28 - Opplysninger om nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter: Det er i kvartalet utbetalt 5,1 mill. kr. i konsernbidrag til Helgeland Utviklingsselskap AS. Gjeld på 11,7 mill. kr. er konvertert til aksjekapital i samme selskap.

Helgeland Sparebank eier ca. 9 % av aksjene i Frende Holding AS og har mottatt provisjon for distribusjon av livsforsikring for 0,6 millioner kroner i 2008.

NOTE 29 - Utsatt skattefordel

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08	Midlertidige forskjeller:	31.12.08	31.12.07
Positive midlertidige forskjeller:				
11	55	Øvrige midlertidige forskjeller	55	10
11	55	Sum positive midlertidige forskjeller	55	10
3	15	Utsatt skatt	15	3
Negative midlertidige forskjeller:				
1	30	Nedskrivninger rentebærende verdipapirer	30	
24	19	Driftsmidler	29	36
76	81	Pensjonsforpliktelse	81	76
15	2	Andre forskjeller	2	1
116	132	Sum negative midlertidige forskjeller	142	113
0	0	Fremførbart underskudd	0	0
116	132	Sum negative midlertidige forskjeller	142	113
32	37	Utsatt skattefordel	40	32

Utdeling av utbytte til morbankens grunnfondsbeveiseiere påvirker verken konsernets betalbare eller utsatte skatt.

Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved bruk av gjeldsmetoden. Utsatt skatt nettoføres når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt i balansen.

NOTE 30 - Varige driftsmidler og investeringseiendommer holdt for salg

Morbank				Konsern		
Totalt	Maskiner, utstyr, inventar og biler	Bygning og annen fast eiendom		Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, utstyr, inventar og biler	Totalt
255	188	68	Anskaffelseskost per 01.01.07	133	135	268
10		10	IFRS implementering			
7	7		Tilgang		8	8
9		9	Avgang	9		9
263	195	68	Anskaffelseskost per 31.12.07	125	143	268
221	173	48	Akk. av- og nedskrivninger per 01.01.07	75	117	192
8	6	2	Årets avskrivninger	5	6	11
			Årets nedskrivninger			
			Avgang akk. av- og nedskrivninger			
229	179	50	Akk. av- og nedskrivning per 31.12.07	80	123	203
34	16	18	Bokført verdi per 31.12.07	45	20	65
263	195	68	Anskaffelseskost per 01.01.08	125	143	268
9	8	1	Tilgang	1	8	9
			Avgang			
271	203	69	Anskaffelseskost per 31.12.08	126	151	277
229	179	50	Akk. av- og nedskrivninger per 01.01.08	80	123	203
9	8	1	Årets avskrivninger	4	8	12
			Årets nedskrivninger	2		2
			Avgang akk. av- og nedskrivninger			
238	187	51	Akk. av- og nedskrivning per 31.12.08	86	131	217
33	16	18	Bokført verdi per 31.12.08	40	20	60
10-33 %	3-4 %	Prosentsetser for ordinær avskrivninger		3-4 %	10-33 %	
3-10 år	30 år	Økonomisk levetid *)		30 år	3-10 år	

*) Økonomisk levetid for det enkelte driftsmiddel er lagt til grunn.

**) investeringseiendommer vurderes som anleggsmidler holdt for salg.

Dype dykk og tunge løft

På Herøy rett utenfor Sandnessjøen, midt i Norge, finner du Seløy Undervannsservice AS. I løpet av 25 år har dette selskapet utviklet seg til å bli et av Norges fremste innen undervannsentreprenørarbeid. Selskapet har i dag en unik kompetanse på alle typer maritime oppdrag, og utfører tjenester innen sjøkabel, sjøledning, søk, inspeksjoner, berging, heving, oljevern, profilering og grunnboring, maritime løft og transport. Selskapet har døgntkontinuerlig beredskap for nesten samtlige sjøkabelanlegg i Norge. Seløy Undervannsservice hadde også jobben med å legge den nye fibermotorveien gjennom Nordland. En 940 kilometer lang fiberkabel ble lagt i sjøen fra Narvik i nord til Trondheim i sør. Seløy Undervannsservice er også kjent for sitt arbeide med å heve og ilandføre vrakdeler fra fiskebåtene Utvik Senior i 2002 og Western i 2008. Daglig leder Robert Tønne leder i dag et selskap som har vist at det går an å utvikle et kompetansesenter innenfor dype dykk og tunge løft, selv om man er lokalisert på en liten øy midt på Helgeland.

Seløy Undervannsservice a/s

ROBERT

NOTE 30.1 - Spesifikasjon av tilganger og avganger:

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08			31.12.08	31.12.07
7	8	I Maskiner, inventar og transportmidler	I	8	8
0	0	A	A	0	0
0	1	I Egne bygg og eiendommer/tomt	I	1	0
9	0	A	A	0	9
7	9	I Sum	I	9	8
9	0	A Sum	A	0	9

NOTE 30.2 - Investerings eiendommer

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>	
2007	2008			2008	2007
0	0	Bokført verdi 01.01		8	26
0	0	Avgang		6	-17
0	0	Netto gevinst/tap ved endringer i virkelig verdi		0	
0	0	Bokført verdi pr 31.12		2	8

Leieinntekter og driftskostnader vedrørende investerings eiendommen er uvesentlige og derfor holdt utenom.

Uavhengig verdsettelse av investerings eiendom til virkelig verdi ble foretatt 31.12.2004. En investerings eiendom er solgt i 2008. Det foreligger ingen restriksjoner på når investerings eiendommen kan realiseres, eller hvordan inntektene og kontantstrømmen til avhendingen kan benyttes. Det foreligger ingen vesentlige kontraktsmessige forpliktelser til å kjøpe, konstruere eller utvikle investerings eiendommer.

NOTE 30.3 – Anleggsmidler holdt for salg

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>	
2007	2008			2008	2007
20	15	Bokført verdi 01.01		13	16
-2		IFRS implementering			
0	11	Tilgang		11	0
-2	-8	Avgang		-8	-2
-1	-1	Netto gevinst/tap ved endringer i virkelig verdi		-1	-1
15	17	Bokført verdi pr 31.12		15	13

NOTE 31 - Andre eiendeler

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08			13.12.08	31.12.07
17	4	Diverse interimskonti		9	25
5	5	Medlemsinnskudd Kredittforening for sparebanker		5	5
7	3	Forskuddsbetalte kostnader		2	0
29	12	Sum andre eiendeler		16	30

NOTE 32 - Utenlandsk valuta

Konsernet har ingen egen beholdning av utenlandsk valuta, men har utenlandske sedler og reisesjekker i kommisjon. Helgeland Sparebank benytter DnB NOR som valutabank.

Konsernet har ingen transaksjoner i utenlandsk valuta av betydning, men har stilt garanti for valutalån forvaltet av valutabank på vegne av Helgeland Sparebank. Se note 2.3, valutarisiko.

NOTE 33 - Gjeld til kredittinstitusjoner

Morbank			Konsern	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
29	1	Gjeld til kredittinstitusjoner uten løpetid	1	27
	401	F- lån Norges Bank	401	
158	118	Gjeld til Kredittforening for sparebanker med løpetid over 6 mnd	118	158
187	519	Sum gjeld til kredittinstitusjoner	519	185

Spesifikasjon av obligasjonslån:	Forfall	Kupong	Pålydende
Kredittforeningen for Sparebanker	01.10.2009	3m Nibor + 0,35 %	103
Kredittforeningen for Sparebanker	09.09.2010	3m Nibor + 0,30 %	15
Sum gjeld til kredittforeningen for sparebanker			118

F-lån Norges Bank	30.11.2010	Fastrente	400
-------------------	------------	-----------	-----

NOTE 34 - Kundeinnskudd fordelt på næring

Morbank					Konsern			
%	31.12.07	%	31.12.08		31.12.08	%	31.12.07	%
1,2	98	0,9	74	Finansinstitusjoner	74	0,9	98	1,2
8,3	661	7,4	635	Kommuner og kommunale foretak	635	7,4	661	8,3
3,0	235	3,0	259	Jord- og skogbruk	259	3,0	235	3,0
1,4	109	1,4	121	Fiske- og havbruk	121	1,4	109	1,4
5,0	398	4,4	380	Bergverk og industri	380	4,4	398	5,0
2,2	172	2,3	199	Bygg- og anleggsvirksomhet	199	2,3	172	2,2
4,2	333	3,5	301	Varehandel, hotell, restaurant	301	3,5	333	4,2
6,7	536	6,8	589	Finansiering, eiendom	555	6,5	504	6,4
6,1	489	6,9	594	Transport og tjenesteytende næringer	594	6,9	489	6,1
61,9	4.931	63,4	5.463	Personmarked	5.463	63,7	4.931	62,2
100,0	7.962	100,0	8.615	Sum	8.581	100,0	7.930	100,0

NOTE 34.1- Innskudd fra og gjeld til kunder

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
3.092	3.257	Ordinære vilkår uten oppsigelse uten avtalt løpetid	3.257	3.092
4.548	5.006	Spesielle vilkår kundeinnskudd uten avtalt løpetid	4.973	4.491
297	327	Spesielle vilkår kundeinnskudd med avtalt løpetid	326	322
25	25	Likviditetsinnskudd kunder med avtalt løpetid	25	25
7.962	8.615	Sum innskudd fra og gjeld til kunder	8.581	7.930

NOTE 35 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

	<i>Morbank og konsern</i>			
	Eff. Rente	31.12.08	Eff. Rente	31.12.07
Sertifikatlån	6,6	520	5,8	753
Egne sertifikater		-49		
Obligasjonslån	7,2	5.245	4,8	3.488
Egne obligasjoner		-608		-339
Syndikatlån	6,7	616	5,1	506
Aksje/børsindeks obligasjonslån		0	5,3	54
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		5.724		4.461

Spesifikasjon av obligasjonslån:	Forfall	Verdipapirgjeld	Egenbeholdning	Pålydende
Obligasjonslån, frn.	2009	1.227	-362	865
Obligasjonslån, frn.	2010	1.397	-97	1.300
Obligasjonslån frn.	2011	900		900
Obligasjonslån, fast rente	2012	950	-50	900
Obligasjonslån, frn.	2012	400		400
Obligasjonslån, fast rente	2013	500		500
Obligasjonslån, frn.	2013	400	-100	300
Sum obligasjonslån		5.774	-609	5.165
Syndikatlån med endelig forfall 2011 *)		616		616
Sum obligasjonslån, syndikatlån og aksje/børsindeks obligasjonslån		6.390	-609	5.781

*) Det syndikerte lånet er inngått i euro. Det er inngått tilsvarende valutaswap-avtale.

NOTE 35.1- Ubenyttede trekkfasiliteter per 31.12:

	Konsern og morbank	
	31.12.08	31.12.07
Langsiktig trekkfasilitet 5 år forfall 2011*)	616	516
Kortsiktig trekkfasilitet, 1år	130	130
Sum ubenyttede trekkfasiliteter	746	646
*) Langsiktig trekkfasilitet er inngått i 62.500 euro. Beløpet er omregnet til kurs per 31.12.07		
Konsernet har i tillegg:		
Overskuddslikviditet i Norges Bank pr 31.12	593	313

Obligasjoner til flytende rente; rente fastsettes forskuddsvis for 3-6 måneder av gangen og belastes renteutgifter. Konsernets obligasjoner tilbakebetales ved forfall, dersom avtale tillater det og konsernet ønsker det kan lånet tilbakebetales tidligere. Ingen av konsernets underordnede obligasjoner er sikret. Konsernet har ikke misligholdt lånte midler i løpet av regnskapsåret. Det gjelder både hovedstol, betaling av renter og/eller innløsningsbeløp.

NOTE 36 - Andre forpliktelser

Morbank			Konsern	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
39	36	Annen kortsiktig gjeld	42	41
55	51	Betalbar skatt	49	54
94	87	Sum annen gjeld	91	94
8	9	Påløpte feriepenger og arbeidsgiveravgift	9	10
6	2	Avsatt sluttpakker	2	6
15	14	Andre påløpte kostnader	14	21
29	25	Sum påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	25	36
76	81	Netto pensjonsforpliktelser (note 12)	81	76
3		Avsetning til tap på garantier		3
78	81	Sum påløpte forpliktelser	81	78
3	16	Utsatt skatt	16	3
204	209	Sum andre forpliktelser	213	211

NOTE 37 - Ansvarlig lånekapital

				Morbank og konsern	
	Forfall	Kupong	Avdragsstruktur	Pålydende	Amorisert kost
Ansvarlig lån	2014	3m Nibor + 1,65 %	Call 04.06.09	70	70
Påløpte renter				1	1
Sum ansvarlig lånekapital				71	71

Ansvarlig lån til flytende rente vurdert til amortisert kost i balansen.

NOTE 38 - Egenkapital

NOTE 38.1- Kapitaldekning

<i>Morbank</i> 31.12.07	31.12.08		31.12.08	<i>Konsern</i> 31.12.07
202	220	Grunnfondsbeviskapital	220	202
120	129	Overkursfond	129	120
-1	-1	Egne grunnfondsbevis	-1	-1
321	348	Sum innskutt kapital	348	321
879	972	Sparebankens fond og annen egenkapital	972	879
64	73	Fond for urealisert gevinster	91	59
36	38	Gavefond	38	36
9	13	Utjevningsfond	13	9
37	18	Utbytte avsatt til utdeling, klassifisert som egenkapital	18	37
	0	Annen egenkapital	6	26
1.024	1.114	Sum opptjent egenkapital	1.138	1.045
		<i>Tillegg:</i>		
20	29	Nullstilt uamortisert estimatavvik	29	20
		<i>Fradrag:</i>		
-64	-73	Urealisert gevinst	-91	-59
-37	-18	Utbytte avsatt til utdeling, klassifisert som egenkapital	-18	-37
-31	-37	Immaterielle eiendeler	-40	-28
1.233	1.363	Sum kjernekapital	1.367	1.262
70	70	Ansvarlig lånekapital	70	70
28	28	Netto urealisert gevinster	38	28
98	98	Sum tilleggskapital	108	98
1.331	1.461	Sum netto ansvarlig kapital	1.475	1.360
9.875	10.446	Vektet beregningsgrunnlag	10.471	9.893
13,48 %	13,98 %	Kapitaldekning i %	14,08 %	13,75 %
12,49 %	13,05 %	Herav kjernekapital	13,05 %	12,76 %

Basel II og kapitaldekningsreglene. Helgeland Sparebank har valgt standardmetoden for beregning av kredittrisiko og basismetoden ved beregning av operasjonell risiko.

Uansett hvor god risikostyringen er i banken vil det kunne oppstå uventet tap som krever at konsernet har tilstrekkelig med egenkapital. Som en del av Basel I - prosjektet er det for de ulike risikoområder vurdert behov for tilleggskapital. Vurderingene er underbygget med ulike interne vurderinger og beregningsmodeller. Dette er oppsummert i bankens ICAAP, som er styret sitt dokument for dokumentasjon av beregnet kapitalbehov og plan for kapitalstyring. Ut fra disse vurderingene har banken fastsatt mål for kapitaldekning.

Vektingen av konsernets eiendels- og utenom balanseposter er foretatt i henhold til regler i Basel II, fastsatt av Kredittilsynet. Kapitaldekningen viser konsernets soliditet i forhold til risikovektet balanse.

NOTE 38.2 - Kapitalkrav Basel II

<i>Morbank</i>	<i>Konsern</i>
31.12.08	31.12.08
0 Stater og sentralbanker	0
2 Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	2
0 Offentlig eide foretak	0
0 Multilaterale utviklingsbanker	0
0 Internasjonale organisasjoner	0
32 Institusjoner	32
317 Foretak	316
130 Massemarkedsengasjementer	130
265 Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	265
23 Forfalte engasjementer	23
0 Høyrisikoengasjementer	0
0 Obligasjoner med fortrinnsrett	0
0 Andeler i verdipapirfond	0
16 Øvrige engasjementer	17
785 Kapitalkrav kredittrisiko	785
59 Kapitalkrav operasjonell risiko 1)	63
-9 Fradrag i kapitalkravet	-10
836 Totalt kapitalkrav	838

Kapitalbehovet er beregnet ut fra standardmetoden for beregning av kredittrisiko og basismetoden ved beregning av operasjonell risiko.

NOTE 38.2.1 - Grunnlag for beregning av kapitaldekning 31.12.07

	Konsern					
	Risikovektet					
	0%	10%	20%	50%	100%	beløp
Kontanter og ordinære innskudd i banker	313			0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	73	25	393	0	370	451
Utlån	42		7	7.722	5.007	8.870
Øvrige fordringer inkl. overtatte eiendeler	0		0	47	64	87
Øvrige anleggsmidler (eksklusive goodwill)	0		0	0	289	289
Sum eiendeler	428	25	400	7.769	5.730	9.697
Poster utenom balansen med konv. faktor 100%	2		72	16	281	303
Poster utenom balansen med konv. faktor 50%	3			17	207	108
Renterelaterte kontrakter	797		0	0	0	2
Sum poster utenom balansen	802		72	33	488	413
Fradrag for tapsavsetninger og reguleringer som ikke kan medregnes i ansvarlig kapital						-217
Grunnlag for beregning av kapitaldekning	1.230	25	472	7.802	6.217	9.893

Basel II trådte i kraft 1. januar 2007. Banken valgte en overgangsordning og rapporterer etter nytt regelverk fra og med 1. kvartal 2008.

Tall for 2007 viser dermed beregningsgrunnlag og kapitaldekning etter Basel I.

NOTE 38.2.2 - Grunnlag for beregning av kapitaldekning 31.12.07

	Morbank					
	Risikovektet					
	0%	10%	20%	50%	100%	beløp
Kontanter og ordinære innskudd i banker	313			0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	73	25	393	0	370	451
Utlån	42		7	7.722	5.007	8.870
Øvrige fordringer inkl. overtatte eiendeler	0		0	47	64	87
Øvrige anleggsmidler (eksklusive goodwill)	0		0	0	289	289
Sum eiendeler	428	25	400	7.769	5.730	9.697
Poster utenom balansen med konv. faktor 100%	2		72	16	281	303
Poster utenom balansen med konv. faktor 50%	3			17	207	108
Renterelaterte kontrakter	797		0	0	0	2
Sum poster utenom balansen	802		72	33	488	413
Fradrag for tapsavsetninger og reguleringer som ikke kan medregnes i ansvarlig kapital						-217
Grunnlag for beregning av kapitaldekning	1.230	25	472	7.802	6.217	9.893

Basel II trådte i kraft 1. januar 2007. Banken valgte en overgangsordning og rapporterer etter nytt regelverk fra og med 1. kvartal 2008.

Tall for 2007 viser dermed beregningsgrunnlag og kapitaldekning etter Basel I.

NOTE 38.3 - Endring egenkapital

Morbank				Konsern
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
1.217	1.345	Egenkapital per 01.01	1.366	1.217
	27	Emittert ny kapital	27	
4		Verdiendring mot egenkapital	-3	26
11	-19	Avsatt/utbetalt utbytte	-19	9
9	4	Avsatt til utjevningsfond	4	9
91	96	Resultat sparebankens fond	96	91
17	3	Avsatt/utbetalt gavefond	3	17
-3	6	Fond for urealiserte gevinster	12	-3
1.345	1.462	Egenkapital per 31.12	1.486	1.366

NOTE 39 - Grunnfondsbevis

Morbank

NOTE 39.1 - Fordeling av grunnfondsbevis per 31.12.08 etter antall grunnfondsbevis

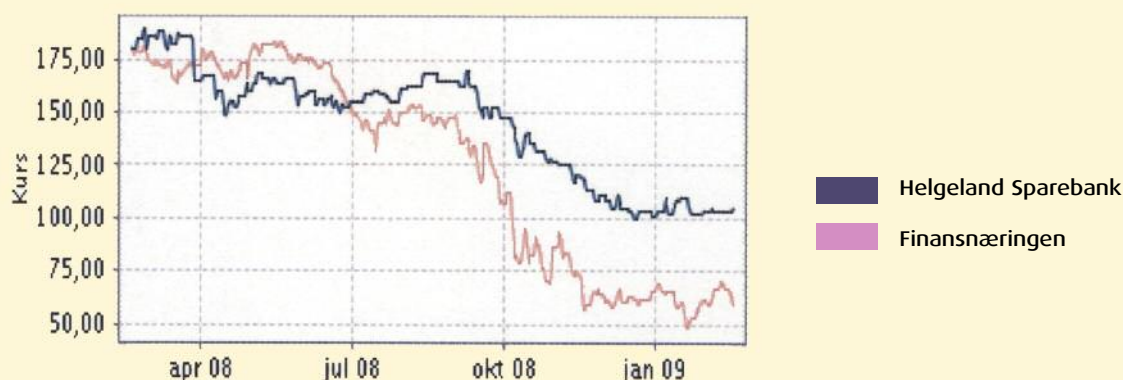
Morbank

Fordeling etter antall grunnfondsbevis*	Antall grunnfondsbevisiere		Antall grunnfondsbevis	
	Antall	Andel %	Antall	Andel %
1 –1 000	2.332	92,9 %	289.988	13 %
1 001 –10 000	158	6,3 %	463.294	21 %
10 001 –50 000	13	0,5 %	276.734	13 %
50 001 –100 000	4	0,2 %	275.581	13 %
100 001 – 500 000	4	0,2 %	894.537	41 %
Sum	2.511	100,0 %	2.200.134	100 %

* Grunnfondsbevisiere med mer enn 50 000 grunnfondsbevis utgjør 0,24 prosent av antall grunnfondsbevisiere

Omsetning av Helgelands Sparebanks grunnfondsbevis

Kurs per 31.12.08 var kr. 100,5 per grunnfondsbevis, mens kurs per 31.12.07 var 180 kr. per bevis. Se tabell kursutvikling for Helgeland Sparebank. Sammenlignet med kursutviklingen for finanssektoren.

NOTE 39.2 - Fordeling av grunnfondsbevis per 31.12.07 etter antall grunnfondsbevis

Morbank

Fordeling etter antall grunnfondsbevis	Grunnfondsbevisiere		Grunnfondsbevis	
	Antall	Andel %	Antall	Andel %
1 –1 000	2.131	92,6	266.868	13,2
1 001 –10 000	151	6,5	426.606	21,1
10 001 – 50 000	12	0,5	231.471	11,5
50 001 –100 000	4	0,2	284.767	14,1
100 001 – 500 000	4	0,2	808.547	40,1
Sum	2.302	100,0	2.018.259	100,0

Market-making avtale

Helgeland Sparebank har inngått market-making avtale vedrørende handel av grunnfondsbevis. Formålet med avtalen er å sikre likviditet og jevne ut tilbud/etterspørsel, samt å bidra til markedsføringen av grunnfondsbevisene. Videre innebærer avtalen at forskjellen mellom kjøper og selgernoteing skal søkes holdt til maksimalt fire prosentpoeng, dog avrundet det naturlige beløp. Forskjellen kan likevel holdes mindre dersom markedsinteressen tilsier det. Kursfastsettelsen skal til enhver tid gjenspeile markedets vurdering.

Avkastning og utbyttepolitikk

Det vektlegges å gi et konkurransedyktig kontantutbytte til grunnfondsbevisene, og summen av kontantutbytte og avsetning til utbyttereguleringsfond skal avspeile grunnfondsbevisernes andel av egenkapitalen.

Investorpolitikk

Banken ønsker å holde en åpen dialog med grunnfondsbevisiere og øvrige aktører i markedet. Det er vår vurdering at korrekt og relevant informasjon til rett tid skaper tillit og forutsigbarhet og bidrar til riktig prising av Helgeland Sparebanks grunnfondsbevis. Ved hendelser som medfører informasjonsplikt, vil meldinger bli sendt Oslo Børs og etterpå bli lagt ut på bankens egne hjemmesider. Banken har vært børsnotert siden 2000 og har fulgt de krav til rapportering og informasjon som børsen krever av noterte selskaper.

Bankens ticker er HELG.

NOTE 39.3 - Grunnfondsbeviskapital*Morbank*

Banken har en grunnfondskapital på 220 millioner kroner fordelt på 2 200 134 grunnfondsbevis, pålydende kr 100. Grunnfondsbevisene er registrert i VPS under ISIN NO 0010029804 og notert ved Oslo Børs med tickerkode HELG. Per 31.12.2008 hadde Helgeland Sparebank ca. 2 500 grunnfondsbevisiere. På samme tidspunkt eide de 20 største 65,5 % av grunnfondskapitalen i selskapet. Andel av utenlandske eiere var per samme dato på 0,1%.

NOTE 39.4 - De 20 største eierne 31.12.08

			<i>Morbank</i>		
	Antall	% andel		Antall	% andel
Sparebank 1 Nord - Norge	435.280	19,78	DnB NOR bank ASA investeringsdivisj.	30.432	1,38
Bank 1 Oslo	203.626	9,26	Nervik, Steffen	30.000	1,36
Sparebanken Øst	128.998	5,86	Tromsrygd	25.000	1,14
MP Pensjon	126.633	5,76	Hartviksen, Harald	19.966	0,91
Sparebankstiftelsen DnB NOR	92.708	4,21	Sivesind, Johan	16.444	0,75
Haslum Industri AS	73.899	3,36	WarrenWicklund utbytte	15.136	0,69
Helgelandskraft AS	58.498	2,66	WarrenWicklund assets	13.637	0,62
Hifo Invest AS	50.476	2,29	ROI Invest AS	13.000	0,59
Terra Utbytte	43.976	2,00	Toten Sparebank	12.833	0,58
Sparebanken Vest	38.350	1,74	The Northern Trust	12.360	0,56
Sum 10 største eiere	1.252.444	56,92	Sum 20 største eiere	1.441.252	65,50

NOTE 39.5 - De 20 største eierne per 31.12.07

			Morbank		
	Antall	% andel	Antall	% andel	
Sparebank 1 Nord-Norge	403.652	20,0	Nervik, Steffen	26.000	1,3
Romern AS	174.600	8,7	Tromstrygd	25.000	1,2
Sparebanken Øst	115.002	5,7	Dnb Nor Bank ASA investeringsdiv.	19.475	1,0
MP Pensjon	112.893	5,6	Hartviksen, Harald Paul	17.800	0,9
Terra utbytte VPF	91.217	4,5	BBS Ansattefond	17.400	0,9
Haslum Industri AS	73.899	3,7	Sivesind, Johan	14.660	0,7
Sparebankstiftelsen DnB NOR	72.300	3,6	ROI Invest AS	13.000	0,6
Helgelandskraft AS	52.151	2,6	The Northern Trust	12.360	0,6
Hifo Invest AS	45.000	2,2	Instituttet for sammenl. Kulturforsk.	12.100	0,6
Warrenwicklund	28.657	1,4	Sparebank 1 Nord-Norge pensjonskas	8.659	0,4
Sum 10 største eiere	1.169.371	58,0	Sum 20 største eiere	1.335.825	66,2

NOTE 39.6 - Utbytte per 31.12.08

	31.12.08	Morbank 31.12.07
Grunnlag for beregning av utbytte		
Ansvarlig kapital i årsregnskapet (EK i balansen + ansvarlig lån)	1.532	1.415
Fradragsposter (ansvarlig lån/fond forurealiserte gevinster/avsatt utbytte)	-160	-171
Sum justert egenkapital	1.372	1.244
Utbyttebrøk 31.12	25,7 %	25,8 %
Beregning av utbytte:	31.12.08	31.12.07
Årsresultat	122	163
Overført fra utjevningsfond	4	3
Utbyttegrunnlag	126	166
Beregnet utbytte*)	31	46
Utbytte per grunnfondsbevis	14	22,8
Herav kontantutbytte i kr	8	18,5
* Herav til utjevningsfond i kr	6	4,3

*) 2008: redusert med kr 0,66 per gr.fondsbevis. Gr.fondsbeviserens andel (effekt IFRS) lånt av sparebankens fond, rest fra 2007.

NOTE 39.7- Nøkkeltall grunnfondsbevis

Morbank			Konsern	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
180	100,5	Børskurs	100,5	180
8,1	7,0	P/E (børskurs 31.12 dividert på fortjeneste per grunnfondsbevis)	6,7	6,9
1,1	0,6	P/B (børskurs 31.12 dividert på bokført EK per grunnfondsbevis)	0,6	1,1
25,8	25,7	Grunnfondsbevisprosent 31.12	25,7	25,8
163,9	158,1	Egenkapital per grunnfondsbevis, i kroner	158,1	163,8
22,3	14,3	Resultat per grunnfondsbevis, i kroner	14,9	26,2
22,3	14,3	Utvannet resultat per grunnfondsbevis, i kroner	14,9	26,2
18,50	8,0	Kontantutbytte, i kroner		
4,3	6,0	Til utjevningsfond, i kroner		

NOTE 40 - Garantiansvar fordelt på garantitype

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
87	178	Betalingsgarantier	178	87
139	114	Kontraktsgarantier	114	139
315	363	Lånegarantier	363	314
57	60	Annet garantiansvar	60	57
598	715	Sum garantiansvar *)	715	598
		Sikringsfondet	31.12.07	31.12.07
0	0	Garanti ovenfor Sikringsfondet	0	0

*) Justering til virkelig verdi er ikke innarbeidet i balansen, da verdiendring ikke er av vesentlig verdi

NOTE 41 - Pantstillelser

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.07	31.12.08		31.12.07	31.12.06
		Obligasjoner er stillet som sikkerhet for:		
345	905	D-lån i Norges Bank	905	345
345	905	Sum pantstillelser	905	345

NOTE 42- Hendelser etter balansedagen

Konsern og morbank

Konsernet og morbanken er ikke kjent med hendelser etter balansedagen som påvirker regnskapet.

NOTE 43 - Balansen splittet i kortsiktig og langsiktig

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>
31.12.07	31.12.08		31.12.08	31.12.07
		EIENDELER		
313	593	Kontanter og fordringer på sentralbanker	593	313
0	183	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	183	0
1.481	1.668	Utlån til og fordringer på kunder	1.668	1.481
27	-	Finansielle derivater	-	27
153	185	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg	185	153
1.974	2.629	Sum kortsiktige eiendeler	2.629	1.974
11.237	12.412	Utlån til og fordringer på kunder	12.402	11.216
1	197	Finansielle derivater	197	1
783	1.079	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg	1.079	783
112	135	Investeringer i tilknyttede selskaper	154	135
46	48	Investeringer i datterselskaper	0	0
32	37	Utsatt skattefordel	40	32
49	51	Varige driftsmidler og investeringseiendommer holdt for salg	77	85
29	12	Andre eiendeler	16	30
12.289	13.971	Sum langsiktige eiendeler	13.965	12.282
14.263	16.600	Sum totale eiendeler	16.594	14.256
		GJELD OG EGENKAPITAL		
67	103	Gjeld til kredittinstitusjoner	103	67
7.962	8.615	Innskudd fra og gjeld til kunder	8.581	7.930
1.557	1.024	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.024	1.557
31	0	Finansielle derivater	0	31
	71	Ansvarlig lånekapital	71	
9.617	9.813	Sum kortsiktig gjeld	9.779	9.585
120	416	Gjeld til kredittinstitusjoner	416	118
2.904	4.699	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.699	2.904
1	1	Finansielle derivater	1	1
205	209	Andre forpliktelser	213	211
71	0	Ansvarlig lånekapital	0	71
3.301	5.325	Sum langsiktig gjeld	5.329	3.305
12.918	15.138	Sum gjeld	15.108	12.890
321	348	Innskutt egenkapital	348	321
1.024	1.114	Opptjent egenkapital	1.138	1.045
1.345	1.462	Sum egenkapital	1.486	1.366
14.263	16.600	Sum gjeld og egenkapital	16.594	14.256

Havgapets hemmelighet

Du har sikkert hørt om eller sett tv-serien "Himmelblå". Denne norske serien utspiller seg på øya Ylvingen på Helgeland. Ikke langt fra innspillingsstedet finner du Vega Havhotell, som nylig ble kåret til topp fem blant Norges beste "gjemmesteder". Det er Norges største reiselivsmagasin, Reiser og Ferie, som har lett etter de mest bortgjemte overnattingsstedene i Norge der du virkelig kan føle deg hjemme. Vega Havhotell var et naturlig valg blant disse. Hotellet ligger på en holme i havet, og drives i dag av Jon Aga og hans kone Anna. Sammen har de bygd opp hotellet med et sagnomsust kjøkken der lokale råvarer står i sentrum. Hotellet drives for sjetten år på rad, og har i denne perioden blitt ett av flere fyrårn i reiselivssatsningen på Helgeland. En gjest ble så forelsket i hotellet at han hyret inn privatfly fra Stavanger for å feire bursdagen sin på Vega Havhotell sammen med 35 gjester. Jon og Anna har med stor innsats og entusiasme skapt et hotell i havgapet som både Vega og hele Helgeland kan være stolt av.

Resultat i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
2007	2008		2008	2007
6,03	7,31	Renteinntekter og lignende inntekter	7,33	6,04
3,69	5,12	Rentekostnader og lignende kostnader	5,14	3,70
2,35	2,19	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	2,19	2,34
0,63	0,53	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,53	0,64
0,11	0,08	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	0,09	0,11
0,53	0,45	Netto provisjonsinntekter	0,45	0,53
0,25	-0,04	Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle investeringer	-0,03	0,23
0,03	0,01	Andre driftsinntekter	0,02	0,05
1,51	1,36	Driftskostnader	1,34	1,54
0,09	0,21	Tap på utlån, garantier m.v.	0,24	0,07
1,54	1,05	Driftsresultat	1,05	1,54
0,04	0,07	Inntekt fra investeringer i tilknyttede selskaper	0,10	0,27
1,58	1,12	Resultat før skatt	1,14	1,81
0,37	0,34	Skatt på ordinært resultat	0,32	0,38
1,22	0,78	Årsresultat etter skatt	0,82	1,43

Øvrige nøkkeltall

Morbank			Konsern	
2007	2008	(tall i millioner kroner og %)	2008	2007
14.270	16.600	Forvaltningskapital per 31.12.	16.594	14.256
13.378	15.496	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	15.488	13.371
12.852	14.200	Brutto utlån	14.190	12.818
-87	-70	Spesifisert nedskrivning	-70	-72
-47	-50	Gruppenedskrivning	-50	-47
-2	0	Spesifisert nedskrivning garantier	0	-2
62,1 %	60,7 %	Innskuddsdekning i % av brutto utlån	60,5 %	62,0 %
63,3 %	63,8 %	Utlån til personmarkeds kunder	63,9 %	63,5 %
11,1 %	10,5 %	Vekst brutto utlån	10,7 %	11,4 %
7,5 %	8,2 %	Vekst kundeinnskudd	8,2 %	7,5 %
1.331	1.461	Ansvarlig kapital per 31.12.	1.475	1.360
9.875	10.446	Vektet beregningsgrunnlag	10.471	9.893
69,2 %	62,9 %	Vektet beregningsgrunnlag i prosent av forvaltningskapital	63,1 %	69,4 %
13,5 %	14,0 %	Kapitaldekning	14,1 %	13,8 %
12,5 %	13,1 %	Kjernekapitaldekning	13,1 %	12,8 %
9,4 %	8,8 %	Egenkapitalprosent	8,9 %	9,6 %
12,7 %	8,6 %	Egenkapitalrentabilitet	8,8 %	14,8 %
1,2 %	0,8 %	Totalrentabilitet	0,8 %	1,4 %
180	100,5	Børskurs, kroner per grunnfondsbevis	100,5	180
8,1	7,0	P/E (børskurs 31.12 dividert på fortjeneste per grunnfondsbevis)	6,7	6,9
1,1	0,6	P/B (børskurs 31.12 dividert på bokført EK per grunnfondsbevis)	0,6	1,1
25,8 %	25,7 %	Grunnfondsbevisprosent 31.12	25,7 %	25,8 %
163,9	158,1	Egenkapital pr. grunnfondsbevis	158,1	163,9
22,3	14,3	Resultat per grunnfondsbevis, i kroner	14,9	26,2
22,3	14,3	Utvannet resultat per grunnfondsbevis, i kroner	14,9	26,2
18,5	8,0	Kontantutbytte, i kroner		
4,3	6,0	Avsatt til utjevningfond		
50,8 %	48,8 %	Kostnader i % av inntekter eksklusiv kursgevinster	48,4 %	51,6 %
1,5 %	1,4 %	Kostnader i % av gjennomsnittlig forvaltning	1,3 %	1,5 %
193	193	Antall årsverk	193	193
		I % av brutto utlån:		
0,9 %	1,1 %	Brutto mislighold	1,1 %	1,0 %
0,8 %	0,9 %	Netto mislighold	0,9 %	0,8 %
1,1 %	0,8 %	Sum totale nedskrivninger	0,8 %	0,9 %
0,1 %	0,2 %	Tap på engasjement	0,3 %	0,1 %

Definisjoner:

Gjennomsnittlig forvaltningskapital:	Gjennomsnitt av forvaltningskapital gjennom året
Kjernekapital:	Grunnfondsbeviskapital, Sparebankens fond og øvrige fond
Vektet beregningsgrunnlag:	Definert iht. Kredittilsynets definisjoner og forskrifter (Basel II)
Kapitaldekning:	Ansvarlig kapital i % av risikovektet beregningsgrunnlag
Egenkapitalprosent:	Egenkapital i % av forvaltningskapital.
Egenkapitalrentabilitet:	Ordinært nettoresultat i % av gjennomsnittlig egenkapital
Totalrentabilitet:	Ordinært nettoresultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
Kostnader i % av inntekter:	Sum driftskostnader i % av nettorente og andre inntekter
Netto mislighold:	Sum mislighold fratrukket spesifisert tapsavsetning.

Note 33.4 - Grunnfondsbevis eid av bankens tillitsvalgte

Konsern og morbank

Navn/Firma	Verv	Antall egne
Stanghelle, Helge	Forstanderskap	I 38
Drevland, Wenche	Forstanderskap	I 33
Skjæran, Stein	Forstanderskap	I 76
Strømnes, Øystein	Forstanderskap	O 280
Brattbakk, Ove (egne og Helgelandskraft AS)	Forstanderskap	G 59 145
Wangerud, Asbjørn (egne og Warrenwicklund utb.)	Forstanderskap	G 26.273
Forbergskog, Brynjar (Hifo Invest AS og TTS)	Forstanderskap	G 56.084
Nervik, Steffen	Forstanderskap	G 30.000
Svendsen, Tom	Forstanderskap	G 373
Høyen, Frank	Forstanderskap	G 274
Bugdø-Petersen, Asle (Halden Sparebank)	Forstanderskap	G 5.608
Brasøy, Hans G	Forstanderskap	A 157
Sund, Liv	Forstanderskap	A 157
Bogfjellmo, Edgar	Forstanderskap	A 178
Ditlefsen, Roger	Forstanderskap	A 45
Eliassen, Einar	Forstanderskap	A 45
Johansen, Bente	Forstanderskap	A 86
Lunde, Eivind	Styreleder	S 45
Pettersen, Inger Lise	Styremedlem	S 45
Johansen, Bjørn	Styremedlem	S 45
Michalsen, Thore	Styrets nestleder	S 45
Heimdal, May	Styremedlem	S 83
Krane, Arnt	Adm. banksjef	L 352
Flågeng, Lisbeth	Viseadm. banksjef	L 306

G = Grunnfondsbevisiere**L** = ledende ansatte**I** = Innskytervalgte**S** = Styremedlem**O** = Offentlig valgte**M** = Kontrollkomité**A** = Ansatte valgte**K** = Kommunevalgte

Til forstanderskapet i Helgeland Sparebank

Revisjonsberetning for 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Helgeland Sparebank for regnskapsåret 2008, som viser et overskudd på kr 122 000 000 for morselskapet og et overskudd på kr 128 000 000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen, noteopplysninger og konsernregnskap. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av bankens styre og administrerende banksjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

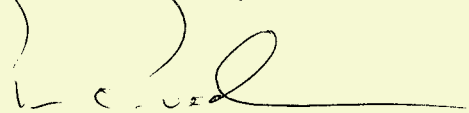
Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av bankens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet og kontantstrømmene og endringene i egenkapitalen i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god bokføringsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Mo i Rana, 26. februar 2009

PricewaterhouseCoopers AS

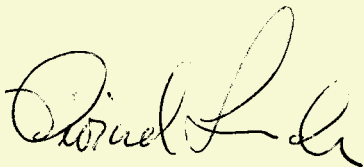
Per Erik Pedersen

Statsautorisert revisor

Erklæring fra styret og adm. banksjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2008 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Mo i Rana 26. februar 2009

Eivind K. Lunde
styreleder

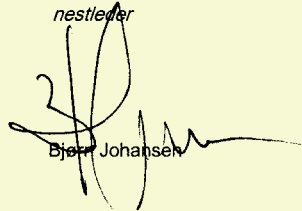
Thore Michalsen
nestleder

Inger Lise Pettersen

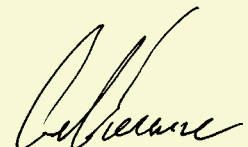
Marianne Myrnes Steinrud

Bjørn Johansen

May Heimdal
Ansattes repr.

Arnt Krane
Adm. banksjef

ERKLÆRING FRA KONTROLLKOMITEEN VEDRØRENDE HELGELAND SPAREBANKS REGNSKAP FOR ÅRET 2008

I samsvar med sparebanklovens § 13, finansieringsvirksomhetslovens § 3-11 og instruks for kontrollkomiteen, gis følgende erklæring:

Kontrollkomiteen har i perioden fra 1. april bestått av følgende medlemmer:

Økonomisjef Asle Bardal (leder)
Advokat Heidi Dahl
Siv.ing. Kåre Johan Åsli

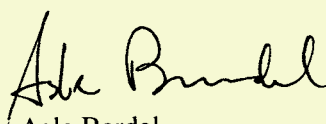
Kontrollkomiteen har hatt 5 møter i tidsrommet fra 1. april 2008. Under disse møtene har man kontrollert at bankens virksomhet har vært drevet i samsvar med sparebanklovens bestemmelser i §§ 24-25 og 27, og lov om finansieringsvirksomhet § 2-15, pluss bestemmelser gitt i rundskriv fra Kredittilsynet, samt bankens vedtekter.

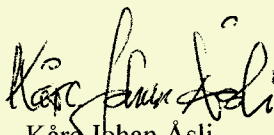
Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets protokoller, og for øvrig foretatt de undersøkelser som sparebankloven/finansieringsvirksomhetsloven og kontrollkomiteens instruks bestemmer.

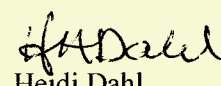
Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balanse for 2008, samt revisors beretning, uten at dette gir foranledning til noen bemerkning. Kontrollkomiteen vil anbefale at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2008.

Mosjøen, 26. februar 2009.

HELGELAND SPAREBANKS KONTROLLKOMITÉ

Asle Bardal
(Leder)

Kåre Johan Åsli

Heidi Dahl

Tillitsvalgte og hovedadministrasjon

Forstanderskapets medlemmer:

Innskytervalgte:

Nesteder: Hofstad, Finn Ove

Drevland, Wenche

Solhaug, Sten Oddvar

Stanghelle, Helge

Robertsen, Inger

Risøy, Torill

Offentlig valgte:

Leder: Bang, Grete

Strømnes, Øystein

Grunnfondsbeveiseiervalgte:

Brattbakk, Ove

Wangerud, Asbjørn

Forbergskog, Brynjar

Svendsen, Tom

Frank, Høyen

Bugdø-Petersen, Asle

Nervik, Steffen

Ansattevalgte:

Eliassen, Einar

Ditlefsen, Roger

Johansen, Bente

Brasøy, Hans G.

Bogfjellmo, Edgar

Sund, Liv

Styrets medlemmer:

Styreleder: Lunde, Eivind

Nestleder: Michalsen, Thore

Øvrige styremedlemmer:

Pettersen, Inger Lise

Johansen, Bjørn

Steinrud, Marianne Myrnes

Heimdal, May

Kontrollkomiteen medlemmer:

Leder: : Bardal, Asle

Dahl, Heidi

Åsli, Kåre

Hovedadministrasjon og nøkkelpersoner:

Krane, Arnt, adm. banksjef

Flågeng, Lisbeth, viseadm. banksjef

Heimstad, Dag Hugo, banksjef region sør

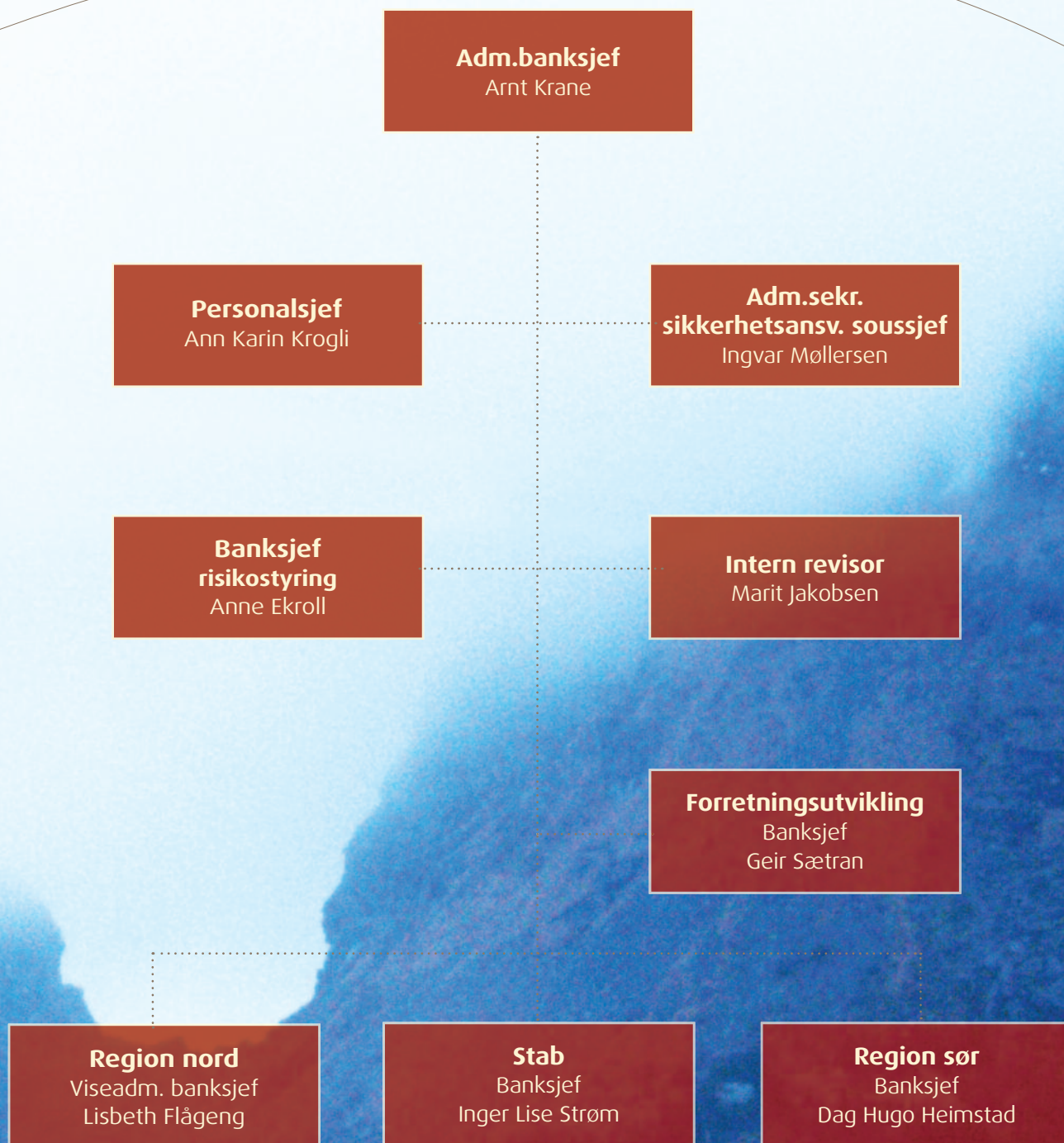
Strøm, Inger Lise, banksjef stab

Sætran, Geir, banksjef forretningsutvikling

Ekroll, Anne, banksjef risikostyring

Krogli, Ann Karin, personalsjef

Organisasjon

Helgeland Sparebank
Postboks 68
8601 MO I RANA
www.hsb.no
Tlf: 75 11 90 00

SØMNA
HOMMELSTØ
BRØNNØYSUND
VEGA
VEVELSTAD
TROFORS
HATTFJELLDAL
MOSJØEN
HERØY
SANDNESSJØEN
KORGEN
HEMNESBERGET
MO I RANA
NESNA
LURØY
VÅGAHOLMEN

